

Talousarvio 2015

Taloussuunnitelma 2016 - 2017

Kunnanvaltuusto 10.11.2014

SISÄLLYSLUETTELO

SISÄLLYSLUETTELO	2
KUNNANJOHTAJAN KATSAUS	4
STRATEGIA	6
MISSIO, ARVOT JA VISIO	6
KUNTAPÄÄMÄÄRÄT	7
TOIMINTAYMPÄRISTÖ	13
VÄESTÖ	13
TYÖ JA TYÖPAIKAT	14
ELINKEINOTOIMI	15
KUNTARAKENNE JA MUUT UUDISTUSHANKKEET	16
TALOUDELLISET LÄHTÖKOHDAT	16
YLEINEN TALOUSTILANNE	16
KUNTATALOUS	17
VIHDIN KUNNAN TALOUS	18
TALOUSARVION RAKENNE JA SITOVUUS	20
YLEISTÄ	20
MÄÄRÄRAHA, TULOARVIO, SISÄISET MENOT JA POISTOT	21
TALOUSARVION SITOVUUS	21
TALOUSARVION SEURANTA JA RAPORTOINTI	22
HENKILÖSTÖ	22
VAKANSSIT	24
TYTÄRYRITYKSET	25
NUMMELAN ALUELÄMPÖ OY	25
PALMAN TIETO-TAITO-KESKUS OY	26
VEIKKOINKORPI I OY	26
NUMMELAN TEOLLISUUSTALO OY	26
KIINTEISTÖ OY:T HÄRKÖILÄNTIE 1, 2 JA 3	26
TYTÄRYHTEISÖJEN SEURANTA	27
TALOUSARVION LAADINNAN LÄHTÖKOHDAT	27
VEROTULOT	27
VALTIONOSUUDET	28
TOIMINTATUOTOT JA TOIMINTAKULUT	29
VUOSIKATE JA TILIKAUDEN TULOS	30
PALVELUVERKKO	31
INVESTOINNIT	31

TULOSLASKELMAOSA	33
KÄYTTÖTALOUSOSA	35
KONSERNIHALLINNON KESKUS.....	35
Konsernijohto	35
Sosiaali- ja terveyspalvelujen osto.....	40
HALLINTOKESKUS.....	42
Hallinnon ja talouden tulosalue	43
Ateria- ja puhdistuspalvelun tulosalue.....	48
SIVISTYSKESKUS	51
Varhaiskasvatuksen tulosalue	53
Koulutuksen tulosalue	56
Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut.....	61
TEKNINEN JA YMPÄRISTÖKESKUS.....	67
Tukipalvelut.....	69
Kunnallistekniset palvelut	71
Maankäyttöpalvelut.....	73
Ympäristöpalvelut.....	77
Tilapalvelu -taseyksikkö.....	80
INVESTOINTIOSA	85
IRTAIN OMAISUUS	85
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET JA MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT	86
TALONRAKENNUSINVESTOINNIT	86
KUNNALLISTEKNIIKAN INVESTOINNIT.....	89
MAANKÄYTTÖ	90
RAHOITUSOSA	95
TULOSLASKELMAN RAHOITUSTULOT JA -MENOT	95
Verotulot.....	95
Valtionosuudet.....	95
Korkotuotot ja muut rahoitustuotot.....	96
Korkokulut ja muut rahoituskulut.....	96
Satunnaiset tuotot ja kulut	97
RAHOITUSLASKELMAN RAHOITUSTULOT JA -MENOT	97
Lainakannan muutokset	97
Rahavarojen muutos	98
VIHDIN VESIHUOLTOLAITOS -LIIKELAITOS.....	100

KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Kuntien taloustilanne on edelleen kiristynyt heikon yleisen talouskehityksen, uusien tehtävien ja erityisesti valtionosuuksien leikkausten vuoksi. Valtionosuuksien leikkauksien lisäksi Vihti on erityisen suuri häviöjä myös valtionosuusjärjestelmän uudistuksessa. Muutettujen valtionosuusperusteiden vuoksi kunta menettää vuositasolla yhteensä 2,8 miljoonaa euroa. Kaikkiaan menetämme kolmen vuoden aikana valtionosuuksia viisi miljoonaa euroa, tämä on 20 % kunnan kaikista valtionosuuksista.

Kunta on tehnyt vuosilta 2012 - 2013 alijäämäisen tilinpäätöksen ja myös vuoden 2014 arvioidaan muodostuvan alijäämäiseksi. Ilman merkittävää reagoitua, taseeseen parempina vuosina kertynyt ylijäämä tulee syödyksi vuoden 2015 loppuun mennessä. Tällöin kunnalle syntyy kuntalain mukainen velvoite tasapainottaa taloutensa.

Edellä kuvatun tilanteen johdosta talousarvion painopiste on selvästi talouden tasapainottamisen toimenpiteissä. Lukujen valossa talousarvio 2015 on selvästi 2000-luvun tiukin budjettimme. Kun tähän saakka pienin kulukasvumme on ollut 2,6 %, jää se tässä budjetissa 0,5 prosenttiin ja tämäkin kasvu tulee valtion kunnille osoittamien uusien tehtävien kautta. Ilman niitä oltaisiin alle nollatasossa. Tiukasta budjetista huolimatta arvio ensi vuoden tappiosta on noin 3,2 miljoonaa euroa.

Muiden toimien lisäksi talousarvioon sisältyy tilanteen oikaisemiseksi noin viiden miljoonan euron tasapainotuspaketti, josta vuositasolla 3 miljoonaa on verojen korotuksia ja loppuosa jakautuu palveluihin tehtäviin leikkauksiin sekä henkilöstösäästöihin kunnan organisaatiossa. Toimenpiteitä on ajateltu siitä näkökulmasta, että osa vaikuttaa jo vuoden 2015 puolella ja osa helpottaa vasta vuoden 2016 talousarvion rakentamista. Näiden vuosien jälkeen aloittavat uudet sote-alueet ja tässä vaiheessa kuntien toiminta on varsin toisenlaista kuin nyt.

Vuoden 2015 aikana arvioidaan myös päätettävän kuntarakenneselvityksen lopputuloksesta Espoo-Kauniainen-Kirkkonummi-Vihti -selvityksen pohjalta. Selvitys voi johtaa kuntaliitoksiin tai yhteistyön tiivistämiseen. Päätökset kuntarakenneselvityksen lopputuloksesta ovat ajallisesti sidoksissa sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen hyväksymiseen eduskunnassa.

Vaikka talousarviovuoden teemana on talouden tasapainottaminen, sisältyy budjettiin myös toiminnan kehittämiseen tähtääviä muutoksia. Kunnan ja Karviaisen välillä tehdään vastuunjakon selkeyttämistä siirtämällä erikoissairaanhoidon Karviaisen vastuulle. Näin koko terveydenhuollon ketju on yksissä käsissä. Toisaalta työllisyyden hoito siirretään peruskunnan vastuulle ja työmarkkinatukimenot siirtyvät näin Karviaisesta peruskunnalle.

Päivähoidossa valmistellaan siirtymistä tuntiperusteiseen laskutukseen ja palvelusetelin käyttöön ottoon, joiden arvioidaan vähentävän kunnallisen päivähoidon painetta tulevaisuudessa. Kuntaorganisaation sisäistä toimintaa ja työhyvinvointia pyritään edelleen kehittämään hankalasta tilanteesta huolimatta. Sähköisiin palveluihin panostetaan ja kunnan hankintaprosesseja kehitetään avoimempaan suuntaan.

Kokonaisuutena Vihdin tilanne on samankaltainen kuin vastaavien kehyskuntien. Meillä ei mene sen paremmin tai huonommin kuin naapureillakaan. Yleinen taloustilanne kolhii meitä kovalla kädellä ja se vaatii ratkaisujen tekemistä. Siitä huolimatta voimme olla tyytyväisiä siihen, että Vihti on edelleen vahvasti kehittyvä kunta eikä tämä asia ole muuttumassa.

Kunnanjohtaja
Sami Miettinen

STRATEGIA

Kunnanvaltuusto hyväksyi hutikuussa 2014 Vihdin kunnan strategian 2014 – 2017. Strategia ohjaa talousarvion ja taloussuunnitelman laadintaa ja kaikkea kunnan toimintaa. Strategian tavoitteet on pyritty jalostamaan konkreettisemmalle tasolle taloussuunnitelmassa. Mahdolliset poikkeamat strategiasta on perusteltu taloussuunnitelmassa.

MISSIO, ARVOT JA VISIO

VIHDIN KUNNAN MISSIO

Vihti järjestää kuntalaisten peruspalvelut ja luo edellytyksiä kuntalaisten hyvinvoinnille. Kuntalaisten palvelut turvataan terveellä kuntataloudella.

VIHDIN ARVOT

Asiakaslähtöisyys
Vastuullisuus
Oikeudenmukaisuus
Avoimuus
Yhteisöllisyys

VIHDIN KUNNAN VISIO 2025

Vihti on metropolialueen moderni, luonnonläheinen ja yhteisöllinen kasvukunta.

VISIOELEMENTIT

Metropolialue

Tehokkaat liikenneyhteydet pääkaupunkiseudulle
Suuntautuminen pääkaupunkiseudulle erityisesti kunta- ja sote-rakennetta uudistettaessa
Aktiivinen toimija metropolialueella

Moderni

Uudistumiskykyinen
Innovatiivinen
Edelläkävijä ekologisissa asioissa
Kokeileva
Luonnonläheinen

Viihtyisä, puhdas ja terveellinen elinympäristö

Monipuoliset harrastusmahdollisuudet
Kauniit, vaihtelevat ulkoilualueet

Yhteisöllinen

Vastuullinen kuntalainen
Aktiivinen kolmas sektori
Monipuolinen kulttuuritoiminta
Turvallinen elinympäristö
Vireät ja toimivat taajamat ja kylät

Kasvukunta

Yritysystävällisyys
Tehokas maapolitiikka
Erilaiset asumismahdollisuudet
Vastuullinen taloudenhoito

KUNTAPÄÄMÄÄRÄT

Hyvinvoivat kuntalaiset

Sujuvat, tehokkaat ja oikea-aikaiset peruspalvelut

Tarkoituksenmukainen ja tehokas palveluverkko on kuntamme toiminnan perusta. Palveluverkon tarkoituksenmukaisuutta ja tehokkuutta arvioidaan myös tällä strategiakaudella.

Lasten ja perheiden tukeminen laadukkailla peruspalveluilla on parasta ennaltaehkäisevää lastensuojelua. Riskejä ja suojaavia tekijöitä tunnistetaan kartoituksilla ja saadun tiedon perusteella laaditaan tavoitteet lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseen.

Varhaiskasvatuspalveluja järjestetään joustavasti vihtiläisten lapsiperheiden tarpeisiin vastaten. Palveluissa painotetaan yhteisöllistä vuorovaikutusta ja tehdään monialaista oppilashuoltotyötä. Varhaiskasvatus koostuu hoivan, kasvatuksen ja opetuksen kokonaisuudesta, joka painottuu eri tavoin eri-ikäisillä lapsilla.

Kouluissa oppilailla on oikeus hyvään opetukseen ja oppimiseen turvallisessa ja monipuolisessa oppimisympäristössä, jossa hyödynnetään nykyteknologiaa. Tiedonhankinnan ja -hallinnan taidot, yhteisöllisyys, osallisuus, kannustavuus sekä toimiva monialainen oppilashuolto luovat perustan koulujen toiminnalle. Laadukkailla kirjasto-, kulttuuri- ja museo-palveluilla tuetaan kuntapäämäärien saavuttamista.

Nuorisotyö tukee nuorten kasvua ja itsenäistymistä, arjenhallinnan ja elämäntaitojen kehittymistä sekä edistää nuorten aktiivista kansalaisuutta. Nuorisolle tarjotaan monipuolisia vapaa-ajan palveluita ja nuoria kasvatetaan vastuullisuuteen ja osallisuuteen. Nuoria tuetaan perusnuorisotyön, erityisnuorisotyön sekä koulu- ja verkkonuorisotyön keinoin.

Ikääntyneen väestön hyvinvointia, terveyttä, toimintakykyä ja itsenäistä suoriutumista tuetaan. Ikääntyneen väestön mahdollisuuksia osallistua omiin elinoloihinsa vaikuttavien päätösten valmisteluun ja tarvitsemiensa palvelujen kehittämiseen lisätään.

Ikäihmisten palvelujen järjestämisessä panostetaan tällä strategiakaudella ennaltaehkäisevään ja kuntouttavaan työhön sekä kotona asumisen tukemiseen läpi elämänkaaren. Kunta laatii vanhuspalvelulain mukaisen suunnitelman ikääntyneen väestön tukemiseksi ja yhteensovittaa sen kuntastrategian tavoitteisiin. Valtakunnallisesta sote-uudistuksesta riippumatta sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut Vihdissä turvataan. Perusterveydenhuollon lääkäripalvelujen saata- vuutta parannetaan.

Kunnan palvelujen laatua ja järjestämistapoja verrataan aktiivisesti samankaltaisiin kuntiin ja parhaista käytänteistä otetaan oppia. Espoo-Kauniainen-Kirkkonummi-Vihti - kuntarakennesel- vitys hyödynnetään maksimaalisesti vihtiläisten palveluiden kehittämisessä. Strategiakaudella tullaan panostamaan erilaisten sähköisten palvelujen kehittämiseen, jotta kuntalaisten asiointi helpottuisi ja nopeutuisi

Kuntalaisten omatoimisuuteen ja aktiivisuuteen kannustaminen

Kuntalaisille luodaan edellytyksiä omaehtoiseen toimintaan ja kuntalaisia kannustetaan liikku- miseen oman terveytensä ja hyvinvointinsa turvaamiseksi. Yhdistyksille jaetaan avustuksia, järjestetään neuvontaa ja koulutustilaisuuksia sekä tarjotaan tiloja ja puitteita. Kunta edistää käytännön kulttuuritoimintaa tukemalla taiteen perusopetusta antavia laitoksia.

Kunnan ja kylillä toimivien yhdistysten välistä yhteistyötä lisätään sekä selvitetään uusia malle- ja palveluiden tuottamiseksi yhteistyössä. Tavoitteena on yhteisöllisyyden ja omatoimisuuden lisääminen. Nimetään kunnassa toimiva viranhaltija kuntaan kyläasiamieheksi, joka toimii yh- teyshenkilönä kunnan ja kylien välillä. Samalla tuetaan taajama-alueiden asukkaiden aktiivi- suutta yhteisöllisyyden lisäämiseksi.

Kuntalaisella on mahdollisuus vaikuttaa kunnan palvelujen järjestämiseen ja kehittämiseen yhdistysten, vapaan kansalaistoiminnan sekä muun toiminnan kautta.

Lasten ja nuorten vaikutusmahdollisuuksia vahvistetaan kunnan päätöksenteossa. Lasten ja nuorten osallisuutta edistetään päiväkotien ja koulutarjojen kehittämisessä. Nuorisovaltuuston ja nuorisotyön edustajiston toimintamahdollisuuksia lisätään.

Turvallinen ja vetovoimainen elinympäristö

Laadukas ja luonnonläheinen elinympäristö

Yhdyskunta- ja palvelurakennetta eheytetään suunnitelmallisesti ja pitkäjänteisesti. Hankkeita priorisoimalla taataan tehtyjen investointien tehokkain käyttöaste ja kohdennetaan tuleva kehi- tys kokonaistaloudellisesti perustellulla tavalla.

Yhdyskuntarakenteessa huomioidaan lapsille tärkeiden palvelujen, kuten päiväkotien, leikki- puistojen ja koulujen sijainti asuinalueiden sisällä turvallisten kulkuyhteyksien päässä. Lapsi- perheiden yhteisöllisyyden tukemiseksi lähiympäristöön sijoitetaan viheralueita sekä lähiliikun- tapaikkoja.

Viihtyvyyden lisäämiseksi luodaan edellytykset monipuolisille elinympäristöille ja harrastus- mahdollisuuksille. Luonnonläheisyyttä korostetaan etenkin ulkoilu- ja liikuntamahdollisuuksien luomisessa, mutta myös asuinalueiden suunnittelussa. Virkistysreittejä ja kevyen liikenteen yhteyksiä osoitetaan kaavoissa riittävästi ja ne liitetään olemassa olevaan reitistöön.

Kiinteistöjen kunnosta huolehditaan suunnitelmallisesti. Uudet rakennukset rakennetaan turvalisiksi ja ekologisiksi. Mahdollisia sisäilmaongelmatilanteita varten on olemassa oma toimintamalli. Kunnan uudet kiinteistöt suunnitellaan ja toteutetaan niin, että varsinaisen

lakisääteisen toiminnan lisäksi niitä on mahdollista käyttää iltaisin, viikonloppuisin ja toiminnan keskeytyksen aikana harrastus- ja järjestötoimintaan. Nykyisten kiinteistöjen käyttöastetta lisätään.

Ilmastonmuutoksen hillitseminen ja kestävä kehitys

Kunta ottaa omissa toimissaan huomioon ilmastonmuutoksen ja sen tuomat haasteet. Vihdin kunnalle on hyväksytty ilmastostrategia. Ilmastonmuutos tulee aiheuttamaan lisääntymistä sään ääri-ilmiöissä, joiden seurausten hallitsemiseksi kunta parantaa varautumistaan eri ongelmatilanteisiin.

Vihdin kunta käynnistää toimenpiteet tavoitteena hiilineutraali kunta.

Kaavoituksella ja maapolitiikalla edistetään aktiivisesti keinoja vähentää energiankäyttöä ja kasvihuonepäästöjä.

Liikenteen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistavoitteet ovat erityisen haasteellisia ja riippuvat muun muassa joukkoliikenteen kehittymisestä ja valtiovallan päätöksistä erityisesti Länsiradan osalta. Kunta kehittää sisäistä joukkoliikennettä taloudellisten voimavarojen puitteissa.

Strategiakaudella parannetaan kunnan olemassa olevan kiinteistökannan energiatehokkuutta sekä päivitetään tarvittaessa lajittelun, kierrätyksen ja materiaalitehokkuuteen liittyvien ohjeiden ajantasaisuus.

Johdonmukainen maapolitiikka

Johdonmukaisella maapolitiikalla ja keinovalikoimaa laajentamalla varmistetaan, että kunnalla on jatkuvasti tarjottavana sopivia tontteja erilaisia asumismuotoja sekä elinkeino- ja palvelurakentamista varten.

Raakamaan hankintaa suoritetaan aktiivisesti. Hankinnassa pyritään aina ensisijaisesti vapaaehtoihin kauppoihin mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Raakamaata tulee hankkia vuosittain 20 - 35 hehtaaria.

Kunta laatii ensimmäiset asemakaavat pääsääntöisesti vain omistamalleen maalle siten, että kunnan kasvun ohjaaminen, rakentamisen monimuotoisuus, syntyvän yhdyskuntarakenteen ekologisuus sekä palvelujen toimivuus ja saatavuus ovat hallittavissa.

Kaavavarantoa tulee olla strategiakauden loppuun mennessä noin viiden vuoden tarpeisiin sekä elinkeino-, palvelu- että asuinrakentamista varten.

Uusien kaava-alueiden tulee liittyä kiinteästi olemassa olevaan yhdyskuntarakenteeseen kynnysinvestointien välttämiseksi ja hiilijalanjäljen minimoimiseksi. Lisäksi strategiakaudella tiivistetään nykyistä taajamarakennetta. Tehokkaalla taajamarakenteella edistetään myös kaupallisten palveluiden sijoittumista alueelle.

Johdonmukaiseen maapolitiikkaan sisällytetään osayleiskaavatyön jatkaminen kylissä uusimalla ja päivittämällä kyläkaavojen järjestys ja aikataulutukset kaavoitusohjelman mukaisesti.

Yrittäjyyttä edistävä kunta

Mahdollisuuksien luominen

Erikokoisia yritystontteja tarjotaan alueen yrityksille ja alueelle sijoittumisaikaisissa oleville yrityksille. Tonteissa huomioidaan erilaisten yritysten tarpeet sekä tehokkuusluvun että rakentamisvelvoitteen osalta. Vapaan varannon tulee olla kokonaisuudessaan yli 60 000 kerrosneliometriä.

Tonttien hinnoittelun pitää pysyä kohtuullisena ympäristökuntiin ja vastaaviin alueisiin nähden. Vertailukohtana pidetään Kuuma-kuntia.

Yritysalueiden kokoluokan tulee olla vähintään 50 000 kerrosneliometriä, jotta alueelle voi sijoittaa monipuolista yritystoimintaa aina kaupan- ja lounasruokailutoiminnoista tuotannolliseen toimintaan. Näin alueesta saadaan houkutteleva ja eri toiminnot tukevat toisiaan.

Monipuolisen yritystoiminnan mahdollistava kaavoitus, väljät kaavamerkinnot ja riittävät rakennusoikeudet takaavat sen, että kaavaa ei tarvitse muuttaa toiminnan muuttuessa. Kaavoja laadittaessa ja infrastruktuuria rakennettaessa huomioidaan tulevaisuuden tarpeet muun muassa tietoliikenneyhteyksien osalta.

Kunnan omia hankintoja pilkotaan mahdollisuuksien mukaan pienemmiksi kokonaisuuksiksi kokonaistaloudellisen hankintamallin mukaisesti ja organisaation hankintaosaamista kasvatetaan. Hankintaprosessit kuvataan, jotta prosesseista saadaan riittävän läpinäkyvät.

Lisäksi hankinnoista tiedotetaan aktiivisesti ja paikallisten yritysten kanssa tehdään yhteistyötä hankintalain ja avoimen kilpailutuksen puitteissa.

Sujuvan arjen mahdollistaminen

Yritysten tekemiin kyselyihin ja esityksiin vastataan nopeasti. Kunta laatii palvelulupauksen sekä kouluttaa päätöksentekijät ja valmistelijat yritysvaikutusten arviointiin. Kunta kehittää omia järjestelmiään sähköisessä asiointissa. Yrityksille suunnattua tiedottamista olemassa olevasta neuvonta- ja rahoitusjärjestelmästä parannetaan.

Yrityksille järjestetään yritystapaamisia, jossa kunta toimii järjestävänä tahona. Perustetaan toimialaryhmät, jotka kokoontuvat eri toimialojen kehittämishankkeiden ympärille.

Kunnan edunvalvonnassa nostetaan jatkuvasti esille liikkumisen sujuvuuden helpottaminen. Työntekijöiden saatavuuden ja saavutettavuuden varmistamiseksi joukkoliikennettä kehitetään. Hyvän saavutettavuuden avulla kunnan sisällä toimivat yritykset voivat saada lisää asiakasvirtoja lähikunnista.

Yritysten osaavan henkilöstön varmistamiseksi kunta tekee yhteistyötä koulutuksen järjestäjien kanssa.

Terve kuntatalous

Tasapainoinen kunnan talous

Vuoden 2017 lopussa kunnan taseen tulee olla ylijäämäinen vähintään 50 € / asukas ja vuoden 2017 tilinpäätöksen tulee olla ylijäämäinen. Toimintaa sopeutetaan siten, että kunnan tulot riittävät enintään 20 prosentin tuloveroprosentilla menojen ja poistojen kattamiseen.

Toimintakulujen vuosittaisen nousun on oltava pienempi kuin väestönkasvuprosentin ja peruspalvelujen hintaindeksin summa. Kustannustietoisuutta organisaation sisällä vahvistetaan.

Oikein sijoitetut ja mitoitettut investoinnit

Investointien tulorahoitusprosentti on 60 % vuoden 2017 lopussa, joka sidotaan enintään 20 miljoonan investointien tasoon. Investoinnit tulee suunnitella niin, että tilojen käyttö on mahdollisimman tehokasta ja monipuolista.

Hallittu väestönkasvu ja työpaikkaomavaraisuuden nostaminen

Tavoitteena on keskimäärin 1,5 %:n vuosittainen väestömäärän kasvu. Kasvu suunnataan ensisijaisesti Nummelan eteläosiin yhdyskuntarakenteen kehittämisen kokonaistaloudellisuuden turvaamiseksi.

Työpaikkaomavaraisuusasteen on oltava vähintään 65 % vuoden 2017 lopussa.

Kunnan lainakannan kasvun hillitseminen

Investointien omarahoitusosuutta tulee nostaa, jotta lainakanta ja sen myötä lainanhoito-kustannukset eivät nouse kohtuuttomiksi. Strategiakaudella kunnan lainakanta saa olla enintään 30 % yli Kuuma-kuntien keskiarvon ja sen on pysyttävä aina kriisikuntarajan ala-puolella. Investointien toteuttamisessa selvitetään tapauskohtaisesti myös elinkaarimalli- ja vuokraus-vaihtoehtoja.

Huolehtiva ja houkutteleva työnantaja

Osaava johtajuus

Kunnan johtamisjärjestelmän toimivuus ja hyvä tiedonkulku ovat edellytys kuntaorganisaation johtamiseksi kohti yhteisiä päämääriä. Painopiste on osallistavassa johtamisessa, jolla pyritään vahvemman me-hengen luomiseen. Keskeisinä toimenpiteinä ovat johtoryhmä-työskentelyn kehittäminen ja laajentaminen sekä erityisesti organisaation sisäisen tiedon-kulun parantaminen.

Lähiesimiehet ovat henkilöstöjohtamisen avainhenkilöitä. Keskeisimpinä lähiesimiehen työkaluina ovat välitön vuorovaikutus, työyksikköpalaverit ja kehityskeskustelut. Esimies-työn kehittämiseksi esimiestyötä arvioidaan säännöllisesti ja esimiesten koulutukseen panostetaan.

Henkilöstösuunnittelu tehdään huolellisesti ja uusia virkoja/tehtäviä perustetaan maltillisesti.

Osaava ja työhön sitoutunut henkilöstö

Ajantasaisten tehtäväkuvausten, työyksiköiden oikeudenmukaisen työnjaon ja ennakoivan osaamisen kehittämisen avulla varmistetaan, että kunnassa tehtävä työ vastaa optimaalisesti kuntalaisten tarpeisiin. Työyksiköissä tieto ja osaaminen siirtyvät joustavasti henkilöltä toiselle ja osaamista arvostetaan.

Jokaisen työntekijän osaamista arvioidaan ja henkilökohtaiset kehittämissuunnitelmat laaditaan vuosittaisessa kehityskeskustelussa. Sähköisen kehityskeskustelujärjestelmän kautta kootaan kehittämistarpeet yhteen ja niiden pohjalta suunnataan henkilöstökoulutusta. Hiljaisen tiedon siirtymistä tuetaan työyksiköissä.

Työssä jaksava ja viihtyvä henkilöstö

Työelämän joustoja käytetään työn ja perhe-elämän yhteensovittamiseksi. Läpinäkyvällä ja oikeudenmukaisella palkkausjärjestelmällä vahvistetaan oikeudenmukaisuuden kokemusta. Esimiehiä koulutetaan positiivisen palautteen antamiseen. Monipuolisen työhyvinvointitoiminnan kautta tuetaan esimerkiksi liikunnallista elämäntapaa. Sairauspoissaoloja vähennetään ja pitkiä sairauslomia lyhennetään varhaisen tuen mallin avulla sekä työterveyshuoltoyhteistyötä kehittämällä. Henkilöstön työhyvinvointia seurataan säännöllisesti tehtävällä kyselyllä. Organisaatioon luodaan aloitejärjestelmä, jotta jokaisen henkilön panos kehittämiseen tulee paremmin huomioiduksi.

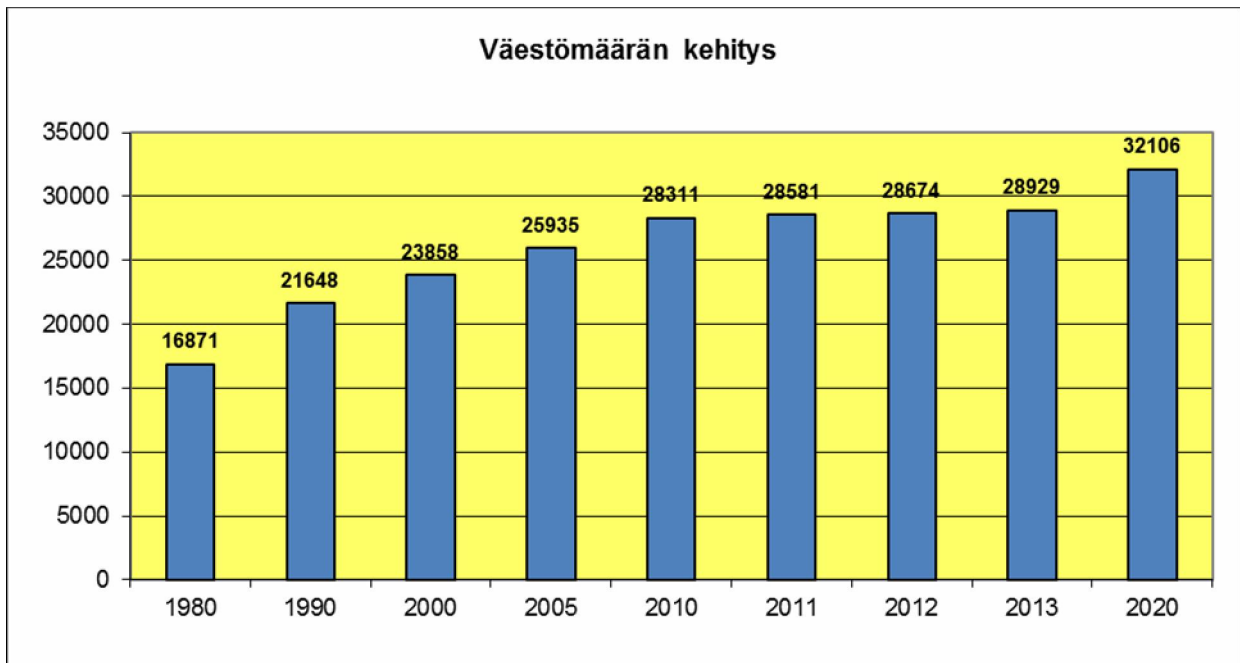
Myönteinen työnantajakuva

Työnantajakuvalla vaikutetaan siihen, miten haluttava työpaikka Vihdin kunta on. Tehokkaimmin työnantajakuvaa rakennetaan johdonmukaisella ja avoimella henkilöstöpolitiikalla. Hyvin laaditut työnhakuilmoitukset, uusien ilmoituskanavien käyttö sekä ammattimaisesti tehty rekrytointi vahvistavat hyvää työnantajakuvaa potentiaalisten hakijoiden silmissä. Uusien työntekijöiden sitoutumiseen panostetaan ottamalla heidät hyvin vastaan ja perehdyttämällä heidät huolellisesti työtehtäviin, toimintakulttuuriin ja työtovereihin.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

VÄESTÖ

Vihdin asukasmäärä kasvoi vuoteen 2010 saakka keskimäärin kahden prosentin vuosivauhtia. Tämän jälkeen kasvu on vaihdellut vuosittain ja samalla hiipunut. Vuonna 2013 asukasmäärän kasvu oli 0,9 %, vuonna 2014 väestömäärän kasvu jäänee noin 0,5 prosenttiin. Asukasmäärän kasvuennuste on tästä eteenpäin keskimäärin 1,5 % vuodessa. Viime vuosina väestömäärän kasvu on johtunut pääosin verraten korkeasta syntyvyydestä. Aikaisempina vuosina muuttovoitto oli väestömäärän kasvun suurin selittäjä. Vihtiin muutti ja muuttaa edelleen pääasiassa nuorehkoja lapsiperheitä, tämä selittää korkean syntyvyyden. Seudulle tai seudulla muuttavien silmissä Vihti näyttyy houkuttelevana asuinpaikkana mm. sijaintinsa, kohtuuhintaisen pientalotonttitarjontansa sekä monipuolisen rakennus- ja asuntokantansa vuoksi.

Väestömäärän kasvuun on edelleen hyvät edellytykset, sillä Vihdissä on hyvä tonttivaranto. Tontteja asumiseen on keskeisillä paikoilla luonnonkauniissa ympäristössä. Vihti on mukana Helsingin seudun kuntien ja valtion välisessä maankäytön, asumisen ja liikenteen aiesopimuksessa. Aiesopimuksella pyritään vahvistamaan Helsingin seudun toimivuutta ja kilpailukykyä, lisäämään seudun asuntotuotantoa ja sen edellytyksiä sekä vahvistamaan metropolipolitiikan kansallisten tavoitteiden toteuttamista maankäytön, asumisen ja liikennejärjestelmän kehittämisessä. Aiesopimuksella tuetaan seudun elin keinopolitiikan toteuttamista, seudun kuntien tasapainoista kehittämistä sekä kestävästä kehityksestä edistäviä suunnitteluratkaisuja ja yhteistyötä.

Väestömäärän kasvu nähdään keinona vastata väestön huoltosuhteen epäedulliseen kehitykseen. Vuoden 2013 lopussa Vihdissä oli asukkaita 28 929 ja vuoteen 2020 mennessä asukasluvun ennustetaan kasvavan noin 32 100 asukkaaseen, mikäli kasvutavoitteet toteutuvat. Vä-

estön ikärakenne on edelleen kilpailukyvyyn kannalta edullinen, työikäisiä on noin 63 % koko kunnan väestöstä.

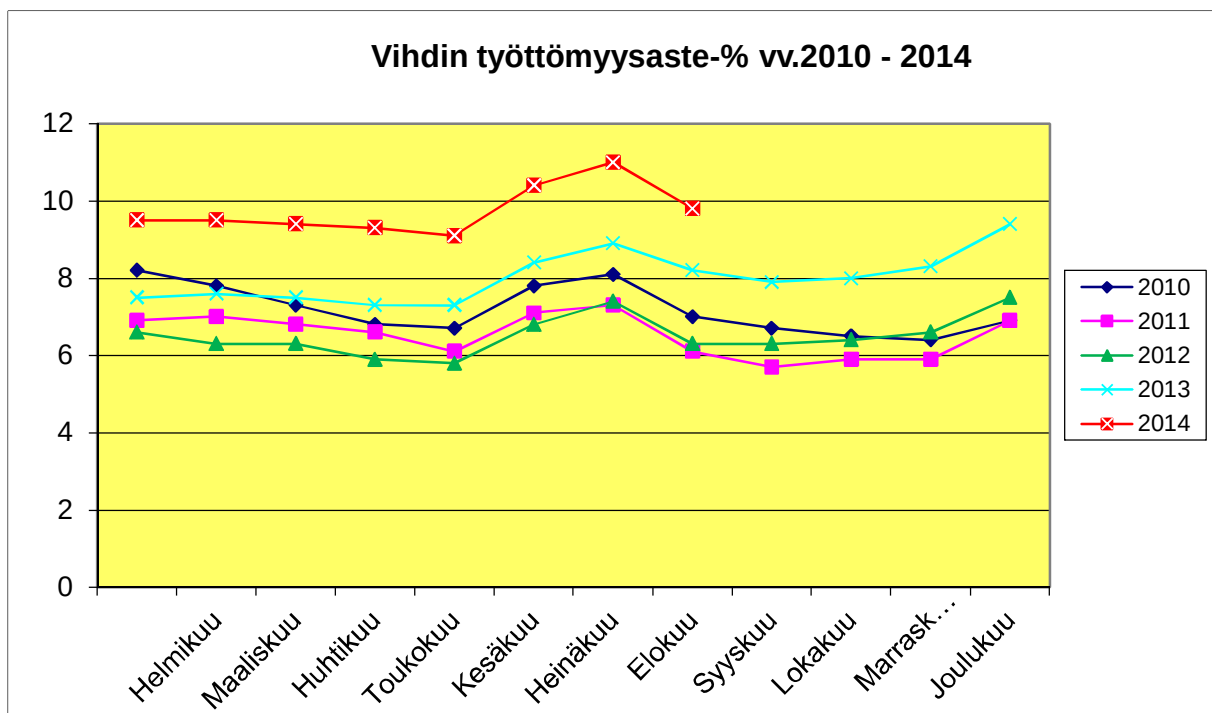
Väestömäärän kasvu on sidoksissa moniin asioihin, joihin kunta ei voi itse juurikaan vaikuttaa. Tällaisia ovat mm. seudullinen kehitys, liikenneyhteyksien kehittyminen, taloussuhdanteet ja ihmisten arvostusten muutos. Tämän johdosta väestömäärän kehitystä ja muutoksia seurataan jatkuvasti, jotta ennusteita osataan korjata riittävän nopeasti. Muutokset väestömäärän kehityksessä vaikuttavat kunnan tuottamien tai järjestämien palvelujen palvelutarpeeseen ja samalla investointeihin.

Tulevalla suunnittelukaudella päivähoitoikäisten määrän odotetaan kasvavan. Vuodesta 2011 eteenpäin vanhusten määrä ja osuus väestöstä on kasvanut ja kasvaa edelleen ennusteiden mukaan aiempaa nopeammin.

TYÖ JA TYÖPAIKAT

Vihdissä työpaikkoja on syntynyt 2000-luvulla lähinnä palvelualoille, kun taas alkutuotannossa ja jalostuksessa työpaikat ovat vähentyneet. Vihdissä sijaitsevien työpaikkojen määrä ei ole kasvanut kunnan väestönkasvun tahdissa, vaan työpaikkaomavaraisuus (kunnassa sijaitsevien työpaikkojen suhde kunnassa asuvien työllisten määrään) on 2000-luvulla ollut 60 prosentin tietämillä.

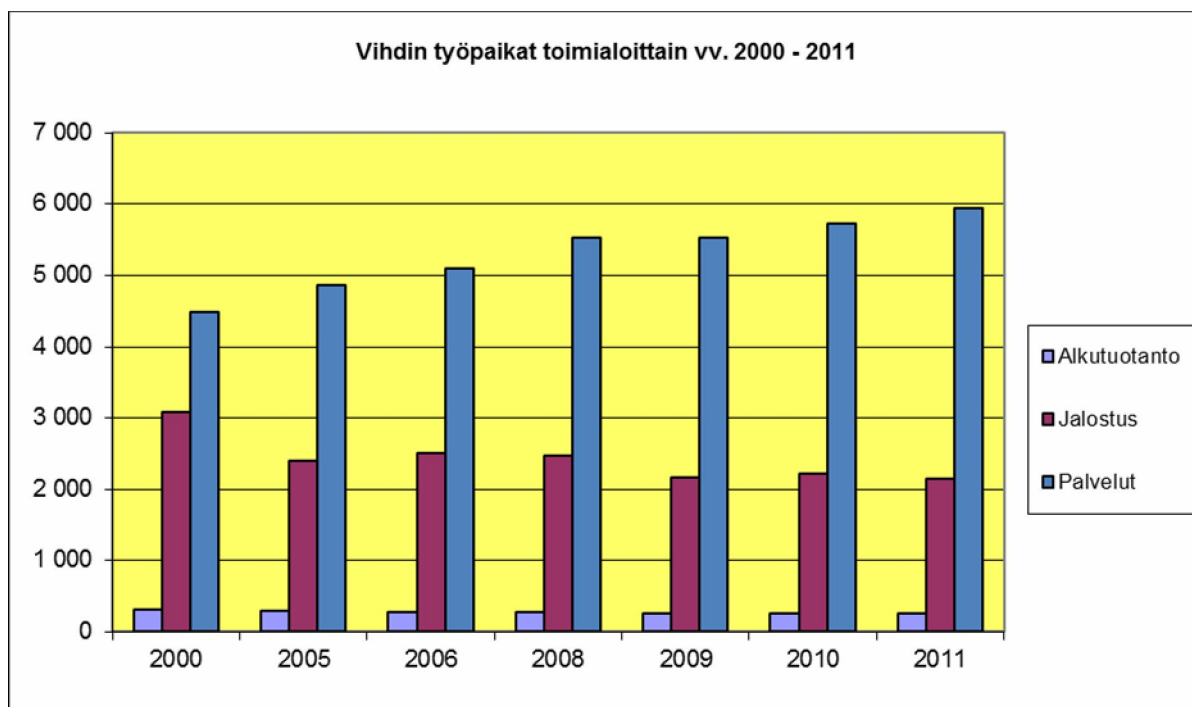
Vuoden 2011 lopussa Vihdin työllinen työvoima oli 13 721 henkilöä (Tilastokeskus 2013). Vuonna 2010 työpaikkojen määrä Vihdissä oli 8 206, ja omassa kunnassa työskenteli 5 452 vihtiläistä (66,4 %). Muut Vihdissä työssäkäyvät tulevat pääasiassa Lohjalta (8,6%), Helsingistä (4,0%), Karkkilasta (3,6%) sekä Espoosta (3,7%). Vihtiläiset puolestaan pendelöivät työn perässä mm. Helsinkiin (20,3%), Espooseen (17,3%), Vantaalle (7,2%) ja Lohjalle (4,6%). Vihtiläisestä työllisestä työvoimasta omassa kunnassa kävi töissä 40,3 % (Tilastokeskus 2010).

Työttömien määrä on Vihdissä pysynyt seudun keskitason alapuolella. Vuonna 2014 työttömyys on selvästi noussut ja ennusteiden mukaan vuonna 2015 työttömyys säilyy suunnilleen vuoden 2014 tasolla. Työttömyysasteen kehitys kuukausittain näkyy edellä olevassa kaaviossa.

Vihdissä on noin 2040 toimipaikkaa, joista noin 1750 yritystä on alle 4 hengen yrityksiä. Kuten koko Suomessa, valtaosa vihtiläisistäkin yrityksistä on mikroyrityksiä tai korkeintaan pieniä tai keskisuuria. Tyypillistä Vihdin elinkeinotoiminnalle on myös, että se on hyvin monimuotoista. Selvää yritysveturia tai erikoistunutta yrityskeskittymää – klusteria – ei ole kuntaan muodostunut. Suurimmat alat ovat edelleen terveys- ja sosiaalipalvelut, teollisuus, kauppa, rahoitustoiminta sekä rakentaminen.

Seuraavassa kaaviossa näkyy Vihdin elinkeinorakenteen muutos, kun vertaillaan työpaikkojen määrää toimialoittain.

ELINKEINOTOIMI

Pitkittynyt taantuma, uudet talouden geopoliittiset heilahtelut ja kasvuodotusten siirtyminen tulevaisuuteen vaikuttaa yleisiin luottamusindikaattoreihin niitä heikentäen. Makrotasolla investointien siirtyminen ja käyttöpääomatarpeen lisääntyminen yrityssectorilla vaikuttaa lähiaikoina niin yrittäjyyteen, työllisyyteen kuin infrastruktuurin kysyntään negatiivisesti.

Elinkeinopoliittisesti tulisi reagoida mahdollisimman joustavasti ja paikallisesti lyhyen ajan toimilla muuttuneeseen tilanteeseen. Paikallisesti tulee nopeasti ottaa käyttöön päätöksenteon yritysliiketoiminnan ja yritysvaikutusten arviointi, hankintapolitiikan kehittäminen ja olemassa olevien järjestelmien käytön aktivointi.

Elinkeinopolitiikan toimissa tulee huolellisesti arvioida niin lyhyen kuin pitkänkin aikavälin yritysvaikutukset. Pidemmällä aikavälillä on huomioitava päätöksenteon pysyvyys ja ennakoita-

vuus. Laajan yritys- ja asuintonttitarjonnan kautta voidaan kasvavalla pääkaupunkiseudulla vastata pidemmän aikavälin erilaiseen kysyntään.

Elinkeinopolitiikassa pitää pystyä vaikuttamaan myös laajemmin kuin vain paikallisesti. Sopivan työvoiman saatavuuteen voidaan vaikuttaa usealla eri keinolla niin paikallisesti kuin laajemminkin. Tärkeimpiä paikallisesti huolehdittavia toimia ovat erilaisten kohtuuhintaisten asuismuotojen mahdollistaminen. Ammatilliseen osaamiseen voidaan vaikuttaa koulutuksella ja liikkuvuuteen infrastruktuurilla. Näitä tärkeitä osa-alueita ei pystytä kehittämään vain paikallisella päätöksenteolla vaan on toimittava hyvässä yhteistyössä niin alueellisesti, maakunnallisesti ja valtakunnallisestikin.

KUNTARAKENNE JA MUUT UUDISTUSHANKKEET

Vireillä on useampia kuntarakenteeseen ja kuntien palvelurakenteeseen liittyviä hankkeita. Vihti on linjauksena ilmaissut kuuluvansa metropolialueeseen. Vihdillä on menossa vapaaehtoinen kuntaliitosselvitys Espoon, Kauniaisten ja Kirkkonummen kanssa. Liitosselvitys on valmis, mutta ennen päätöksentekoa odotetaan tarkempaa tietoa sosiaali- ja terveyspalvelujen palvelurakenneuudistuksesta. Päätöksiä tarkemman kuntaliitossuunnitelman ja -sopimuksen tekemisestä tehdään alkuvuodesta 2015 ja lopulliset ratkaisut asiassa tehtäneen kesällä 2015. Mahdollinen kuntaliitos toteutuisi vuoden 2017 alusta.

Vihti on mukana myös pääkaupunkiseudun yhdeksän kunnan kuntaliitosselvityksessä. Selvitystyö on käynnistetty valtion aloitteesta. Tämän selvityksen perusteella ei näytä todennäköiseltä kuntaliitos, jossa Vihti olisi mukana.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen palvelurakenneuudistuksen tavoitteena on turvata yhdenvertaiset, asiakaslähtöiset ja laadukkaat sosiaali- ja terveyspalvelut koko maassa, vahvistaa sosiaali- ja terveydenhuollon peruspalveluja sekä toteuttaa kustannustehokas ja vaikuttava palvelurakenne. Sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisvastuu siirtyy viidelle sote-alueelle. Uudistusta koskeva lainsäädäntö on kesken ja mm. palvelujen tuottamisorganisaatiot ja rahoitusasiat vielä ratkaisematta. Uudistuksen on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2017 alusta. Vihti suuntautuu uudistuksessa ensisijaisesti metropolialueelle. Tavoitteena on turvata Vihdin alueen asukkaiden sosiaali- ja terveyspalvelut kustannustehokkaasti ja laadullisesti hyvinä.

Meneillään on myös metropolihallinnon perustaminen. Alueelle kuuluu 14 -16 kuntaa. Vihti on linjauksissaan ilmaissut kuuluvansa metropolihallinnon alueeseen. Metropolihallinto vastaa mm. seudullisen maankäytön, asumisen, liikenteen ja jätehuollon palveluista. Lainsäädäntö asiassa on kesken. Uudistus vaikuttaa kuitenkin kuntien tehtäviin ja alueen asukkaiden palveluihin.

TALOUDELLISET LÄHTÖKOHDAT

YLEINEN TALOUSTILANNE

Valtiovarainministeriön syyskuun 2014 taloudellinen katsaus pitää sisällään maltillisen käänteen parempaan, mutta vuonna 2014 Suomen bruttokansantuote ei vielä kasva lainkaan.

Vuonna 2015 päästään ennusteen mukaan maltilliseen 1,2 prosentin kasvuun. Vienti lisääntyy 4 % kansainvälisen kaupan piristyessä, mutta kasvu on hitaampaa kuin maailmantaloudessa kokonaisuutena. Tuonti kasvaa kuitenkin investointien vilkastumisen myötä. Vuonna 2015 kotitalouksien reaalitytulot pysyvät vuoden 2014 tasolla ja yksityisen kulutuksen kasvu jatkuu edelleen hyvin vaimeana. Vuoden 2016 talouskasvuksi ennustetaan 1,4 %, jota voidaan historiallisen kehityksen perusteella pitää alhaisena kasvuna.

Työttömyys on lisääntynyt jo miltei kahden vuoden ajan ja sen arvioidaan jatkavan kasvuaan kuluvana vuonna. Ennuste vuoden 2014 työttömyysasteelle on 8,6 %. Työllisyyskehityksen arvioidaan olevan lähivuosinakin hyvin vaisua. Työllisyyden paranemisenäkymiä varjostavat työmarkkinoiden lisääntyneet rakenneongelmat. Avoimien työpaikkojen kesto on pidentynyt ja pitkäaikaistyöttömyys kasvanut. Työttömyysaste vuonna 2015 on ennusteen mukaan 8,5 % huolimatta taloudellisen aktiviteetin piristymisestä. Inflaatioksi ennustetaan 1,5 %, siitä veromuutosten vaikutus on hieman alle puoli prosenttiyksikköä.

Julkisen talouden alijäämä pienenee ennusteen mukaan vuonna 2015 sopeutustoimien ja talouden lievän elpymisen ansiosta. Alijäämä on kuitenkin edelleen huomattava ja julkisyhteisöjen velka, joka on ylittämässä 60 prosentin rajan jo vuonna 2014, jatkaa kasvuaan ennustejaksolla 2015 - 2016. Kuntataloutta heikentävät vaimea verotulojen kasvu, valtionosuusleikkaukset sekä sosiaali- ja terveystalouden kysynnän kasvu. Kuntatalous pysyy lähivuodet alijäämäisenä.

Ennusteen riskit kohdistuvat ensisijaisesti siihen, kuinka nopeasti ja voimakkaasti reaalitalous reagoi kansainvälisen kysynnän kohenemiseen. Tässä esitetyn ennustekuvan valossa Suomen talous tulee kehittymään monia kilpailijamaita heikommin.

Muut ennustelaitokset ja rahalaitokset ennustavat talouskehitystä hyvin samansuuntaisesti. Pieniä eroja kuitenkin on. Vuoden 2014 kehitys on muutamien ennusteiden mukaan vielä lievästi miinusmerkkinen. Ensivuoden bruttokansantuotteen kasvun ennusteet vaihtelevat pääsääntöisesti 0,5 -1,2 prosentin välillä.

KUNTATALOUS

Kuntien ja kuntayhtymien toimintamenojen kasvu hidastui vuonna 2013 huomattavasti 2,6 prosenttiin. Verotulot kasvoivat tilitysoikaisujen ja tilitysjärjestelmän muutoksen johdosta 6,8 %. Kuntien vuosikate nousi edellisvuodesta noin 50 %, mutta silti se riitti vain juuri ja juuri kattamaan poistot. Kuntien toiminnan ja investointien rahavirta oli negatiivinen ja kuntien lainakanta asukasta kohden kasvoi 258 euroa/asukas eli 2 540 euroon.

Kuntien palkkasumma kasvoi vuonna 2013 yhdellä prosentilla, vaikka ansiotasoindeksi kasvoi 1,8 %. Vuosina 2014 ja 2015 ansiotasoindeksiin arvioidaan nousevan 1,2 %, mutta kuntien palkkasumman kasvu on noin 0,5 %. Henkilösivukulut pysyivät suunnilleen nykyisellä tasolla noin 30 prosentissa palkkasummasta.

Peruspalvelujen hintaindeksi vuonna 2013 kohosi 1,8 %. Vuosina 2014 ja 2015 hintaindeksi nousuksi ennakoitaan noin prosentti.

Kunnallisveron tilitysten kasvuksi vuonna 2014 Kuntaliitto arvioi 1,4 %, vaikka lähes puolet kunnista nosti veroprosenttia. Kuntien keskimääräinen veroprosentti on 19,74. Vuonna 2015 kunnallisveron verotilitysten kasvuksi ennakoitaan 1,3 %. Vaimean kasvun taustalla ovat ma-

talat sopimuskorotukset, henkilöstösäästöt, korkeana pysyvä työttömyys ja myös kehysriihessä sovitut ansiotulojen veroperustemuutokset.

Yhteisöveron jako-osuus kunnille vuonna 2014 on 35,56 % ja yhteisöveron kasvuksi vuonna 2014 ennustetaan 8,3 % ja 2015 noin 3,5 %. Ilman uusia päätöksiä kuntien jako-osuuden väliaikainen viiden prosenttiyksikön korotus päättyy vuonna 2016. Kiinteistöveron tilitykset nousevat vuonna 2014 kiinteistöverouudistustyön seurauksena noin 11 %. Vuonna 2015 kasvuksi ennustetaan 4 %. Kokonaisuutena kuntien verotulojen kasvuksi vuonna 2014 ennustetaan 2,5 % ja vuonna 2015 noin 1,6 %.

Kuntien valtionosuuksia on leikattu osana valtiontalouden vakautusta useana vuonna. Erilaisien veromuutosten kompensatioiden, kustannustasotarkistusten ja uusien tehtävien johdosta kunnille maksettava valtionosuussumma on lievästi kasvanut. Peruspalvelujen valtionosuuden valtionosuusprosentti on kuitenkin koko ajan laskenut ja kuntien oma rahoitusosuus kasvanut. Vuonna 2014 peruspalvelujen valtionosuusprosentti on 29,57. Vuonna 2015 valtionosuusjärjestelmää uudistetaan ja samalla valtionosuuksia leikataan. Toisaalta myös valtionosuuksiin tulee veromuutoksista johtuvia kompensatioita ja tehtävämuutoksista johtuvia lisäyksiä ja vähennyksiä. Vuoden 2015 peruspalvelujen alustava valtionosuusprosentti on 25,42. Kokonaisuus on kuitenkin vielä epäselvä ja valtionosuusuudistuksesta johtuen kuntakohtaiset muutokset ovat suuria.

Kuntien tehtävistä ja velvoitteista aiheutuvat kustannukset ovat lisääntymässä jopa yli 300 miljoonalla eurolla ensi vuonna, mikäli hallituksen aiemmat linjaukset toteutuvat. Kuntien kustannuksia kasvattavista uudistuksista merkittävimmät ovat kotihoidon tuen jako puolisoitten kesken, sosiaalihuoltolain uudistus, oppilashuoltolain muutos sekä työmarkkinatukiuudistus, jolla on tarkoitus lisätä kuntien vastuuta vaikeasti työllistyvien aktivoinnista.

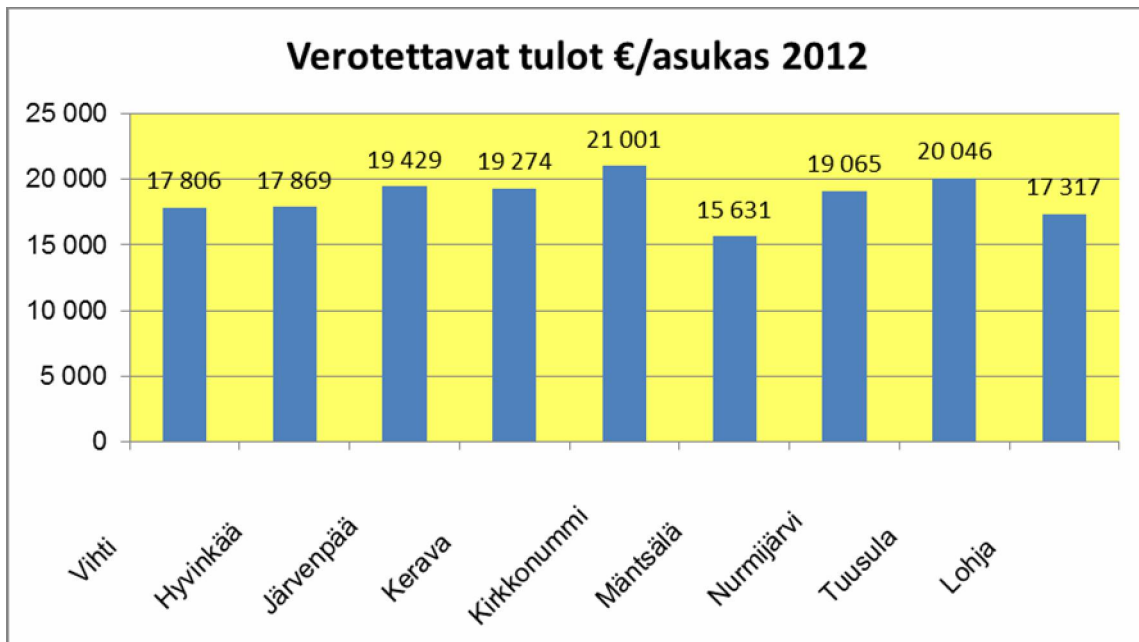
VIHDIN KUNNAN TALOUS

Vihdin kunta lähtee vuoteen 2015 tilanteessa, jossa vuodet 2012 ja 2013 ovat olleet selvästi alijäämäisiä ja vuodelle 2014 ennustetaan noin 3 - 4 miljoonan alijäämää. Vuoden 2011 lopun taseen 16,2 miljoonan ylijäämä oli vuoden 2013 loppuun pienentynyt 10,6 miljoonaan. Jos alijäämät jatkuvat vuoden 2014 ennusteen mukaisina, muodostuu taseeseen vuonna 2016 alijäämää ja kunta on kuntalain vastaisessa tilanteessa. Tällöin tulee hyväksyä Kuntalain 65 §:n tarkoittama toimenpideohjelma alijäämän kattamiseksi, ellei alijäämää saada katettua normaalissa taloussuunnitelmassa.

Vihdin kunnan menojen kasvu on useana vuonna ollut korkeampi kuin tulojen kasvu, tämä on heikentänyt jo epätasapainossa ollutta taloutta ja johtanut alijäämäisiin tilinpäätöksiin. Menojen kasvu tulee saada selvästi alle tulojen kasvun, tämä on myös kunnan strategian tavoite.

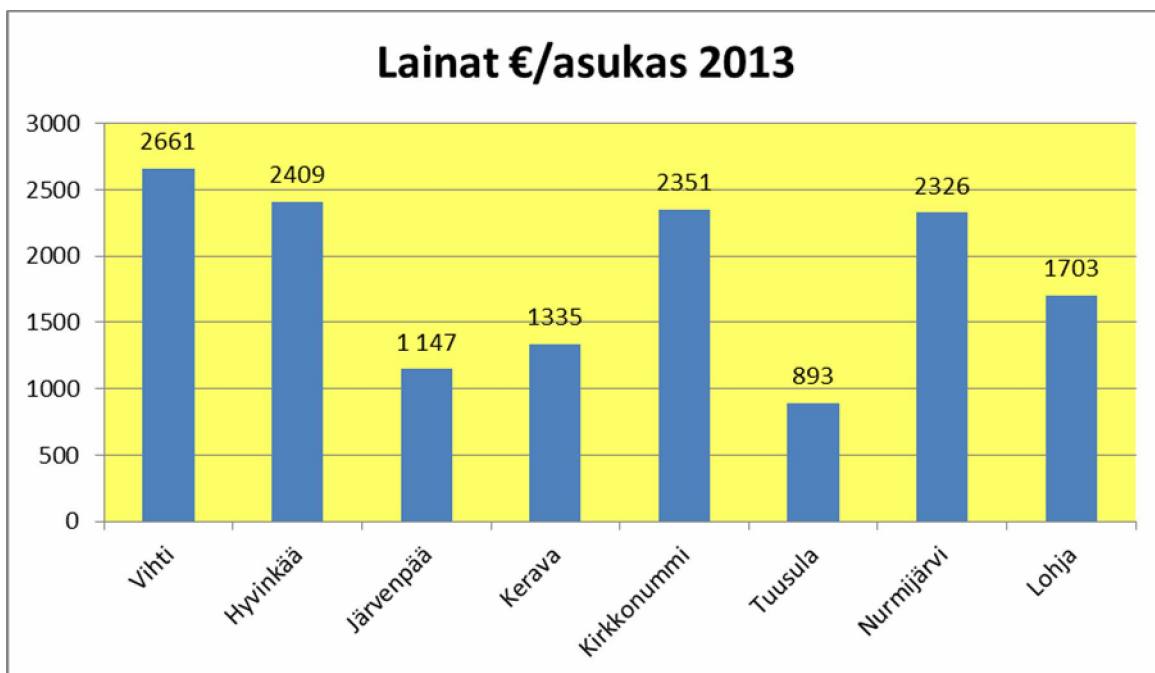
Verotettavat tulot asukasta kohden ovat Vihdissä yli maan keskiarvon, mutta kuitenkin selvästi alhaisemmat kuin monissa vertailukunnissa. Vihti saa varsin korkealla veroprocentilla vähemmän verotuloja kuin vertailukunnat alhaisemmalla veroprocentilla. Vihdin strategiassa tavoitteena, että veroprocenttia ei nosteta nykyisestä 20 prosentista lähivuosina, veroprocentti tulisi pitää nykyisenä koko suunnittelukauden 2015 – 2017. Tulopohjasta huolehtiminen on tärkeä asia tavoitteen saavuttamiseksi. Verotettavien tulojen tason nostaminen ei ole nopeasti toteutettavissa.

Alla olevassa kuviossa on vuoden 2012 kunnallisverotuksessa verotettavat tulot asukasta kohden Vihdissä ja eräissä Vihdin vertailukunnissa.

Investointimäärät ovat aivan viime vuosina jääneet 8 - 14 miljoonan tasolle, mutta siitä huolimatta kunnan lainamäärä on kasvanut. Tulevina vuosina investointien määrä kasvaa, joten omarahoitusosuutta tulee pystyä nostamaan, jotta lainamäärä ja samalla lainanhoitokustannukset eivät nouse hallitsemattomiksi. Kunnan lainamäärä asukasta kohden vuoden 2013 lopussa oli 2 661 euroa kun kuntien keskimääräinen lainamäärä asukasta kohden oli 2 540 euroa. Vihdin lainamäärä keskeisiin vertailukuntiin nähden on varsin korkea.

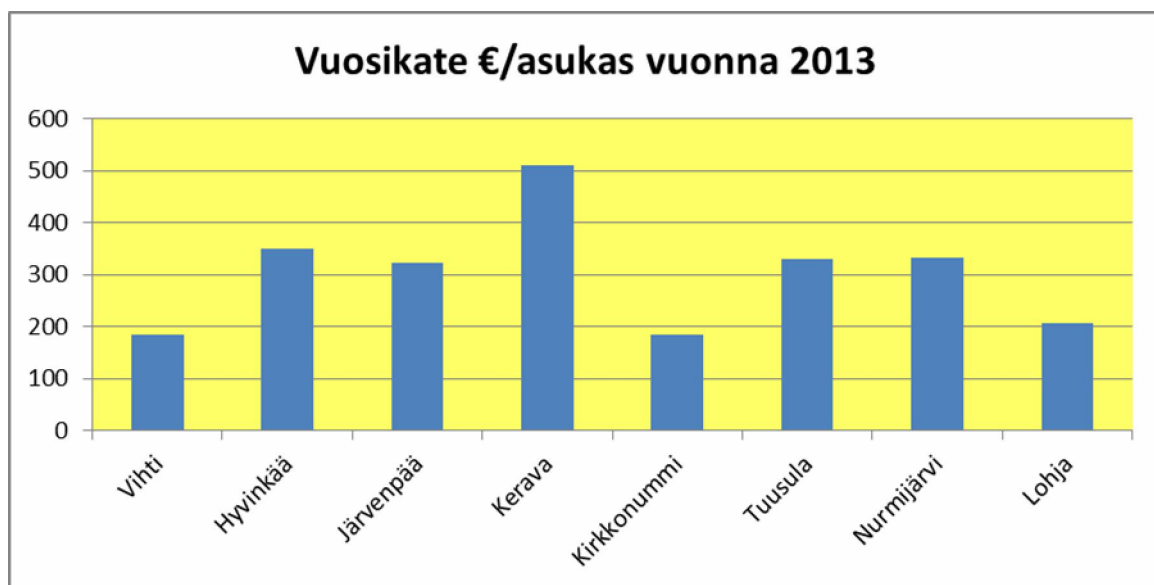
Alla olevassa kuviossa on vuoden 2013 lainamäärät asukasta kohden Vihdissä ja eräissä Vihdin vertailukunnissa.

Strategiassa tavoitteena on lainamäärän kasvun hillitseminen niin, että suhteellinen asema vertailukuntiin ei heikkene ja Vihti ei lainamäärässä ylitä kriisikuntakriteeriä.

Kokonaisuutena Vihdin kunnan talouden keskeisin asia on menojen ja tulojen keskinäisen suhteen parantaminen. Kunnan käyttötaloudesta tulee jäädä omarahoitusosuutta investointeihin huomattavasti nykyistä enemmän. Strategian mukainen investointien omarahoitusosuus vuonna 2017 on 60 %. Investointien tason noustessa keskimäärin vähintään 20 miljoonaan vuodessa, tulee vuosikatetta kasvattaa nykyisestä noin neljän miljoonan tasosta vähintään kolminkertaiseksi. Tällöinkin kunnan velkamäärä kasvaa noin 200 euroa/asukas vuodessa. Käyttötalouden tasapainotustarve on niin suuri, että sitä ei saada aikaan ilman menojen kasvun merkittävää hidastamista, ensivaiheessa menotaso tulisi saada jopa laskemaan.

Alla olevassa kuviossa on vuoden 2013 vuosikate asukasta kohden Vihdissä ja eräissä Vihdin vertailukunnissa.

TALOUSARVION RAKENNE JA SITOVUUS

YLEISTÄ

Kuntalain 65 §:ssä on talousarvioperiaatteita koskevat säännökset. Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi, taloussuunnitelma tulee hyväksyä vähintään kolmeksi vuodeksi. Valtuuston on hyväksyttävä talousarvio ja suunnitelma samanaikaisesti. Talousarvion valmistelusta vastaa kunnanhallitus. Taloussuunnitelmassa sovitaan peruslinjaukset, joiden mukaan kunnassa tuotetaan palveluja, ja joiden mukaan kuntaa johdetaan. Talousarvion perustana on kunnan strategia, strategiaa toteutetaan niiden mahdollisuuksien puitteissa, jotka Vihdin kunnalla on käytettävissä.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan taloudellisten tavoitteiden lisäksi myös toiminnalliset tavoitteet. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen ja tavoitteiden saavuttamiseen turvataan. Kuntalaissa korostetaan sitovien tavoitteiden asettamista ja seurannan merkitystä talouden ohjaukseen, määrärahoihin ja tuloarvioihin.

Talousarvio ja -suunnitelma ovat valtuuston talouden ja toiminnan ohjausvälineitä. Tilikauden päätyttyä annettavassa toimintakertomuksessa on annettava selvitys taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta.

Kuntalain mukaan kunnan talouden hoidossa ja toiminnassa on noudatettava talousarviota. Talousarvio ja -suunnitelma sitovat toimielimiä ja henkilöstöä sekä toimivat myös samalla valvonnan välineinä. Valtuusto päättää talousarvioon tehtävistä muutoksista.

Talousarvio muodostuu eri osista. Tuloslaskelma- ja rahoitusosa edustavat kokonaistalouden näkökulmaa, käyttötalous- ja investointiosan edustaessa toiminnan ohjauksen näkökulmaa. Kuntalaki ei edellytä tulojen ja menojen muodollista tasapainottamista vuositasona. Tilikauden tulos talousarviossa tai yksittäisenä suunnitelmavuonna voi olla yli- tai alijäämäinen. Talous-suunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen enintään neljän vuoden pituisena suunnittelukautena, jos talousarvion laatimisvuonna taseeseen ei arvioida kertyvän ylijäämää.

MÄÄRÄRAHA, TULOARVIO, SISÄISET MENOT JA POISTOT

Määräraha on valtuuston talousarviossa euromääräinen, käyttötarkoitukseltaan rajattu valtuus varojen käyttämiseen, joka myönnetään tulosalueelle. Tuloarvio on valtuuston talousarviossa tuloarvio, joka asetetaan tulosalueelle. Tulot peritään hyväksytyjen maksujen ja taksojen mukaisina palvelutilanteessa tai mahdollisimman nopeasti tapahtuman jälkeen. Netto tarkoittaa menon ja tulon erotusta eli toimintakatetta. Talousarviossa määrärahat ja tuloarviot sisältävät myös sisäiset erät. Suunnitelman mukaiset poistot ovat talousarvion tuloslaskelmaosassa kunnan tilikauden tuloksen laskemiseksi tarvittava erä. Poistojen avulla investoinnit jaksotetaan vuotiseksi kuluksi. Laskennalliset erät eivät ole määrärahoja.

Investointiosassa ovat koottuna kunnan investointimenot ja tulot. Käyttöomaisuushankinnat, jotka ovat 10 000 euroa tai suurempia tai kuuluvat ensikertaiseen kalustamiseen, käsitellään investointiosassa. Jos hankkeen toteutuminen siirtyy talousarviossa arvioidusta aikataulusta, jaksotetaan investoinnin rahoitustarve uudelleen suunnitteluvuosille. Automaattisesti siirtyvää määrärahaa ei ole. Investointitoiminnan rahoitusosuuksina talousarviossa esitetään mm. arvioidut valtion ja muiden yhteisöjen rahoitusosuudet.

TALOUSARVION SITOVUUS

Kuntalain 65 §:n mukaan talousarvio on sitova ohje kunnan talouden hoitamista varten talousarviovuonna, suunnittelukauden tavoitteet ovat ohjeellisia. Talousarvio on käyttötalouden osalta sitova valtuustoon nähden keskuksittain, kunnanhallitukseen nähden tulosalueittain tai lautakunnan käyttötalouden loppusumma, lautakuntiin nähden lautakunnan käyttötalouden loppusumma (lautakunnasta riippuen tulosalue tai tuoteryhmä), viranhaltijoihin sekä tulosalueen johtoon nähden tuoteryhmittäin. Sitovana määräraha on toimintakate ja sitovina tavoitteina tuloskortin tavoitteet. Tarkastuslautakunnan osalta sitovuustaso on konsernihallinnon, demokratiatulosalueen,

demokratiapalvelu tuoteryhmän, tarkastustuotteen määräraha (24 755 euroa). Toimintakatetta laskettaessa ei oteta huomioon käyttöomaisuuden myynnistä kertyviä myyntivoittoja tai myyntitappioita, myyntivoittoja ei siten voi käyttää tulosalueen tai lautakunnan menojen katteeksi ja myyntitappioita ei tarvitse kattaa muilla tuloilla tai menojen vähennyksillä.

Investoinnit ovat sitovia valtuustoon nähden toiminnoittain, tällä tavoin ne on esitetty myös investointisuunnitelmassa. Rahoitukseen merkityt tulot ja menot ovat sitovia kunnanhallitukseen nähden lajeittain.

Vihdin vesihuoltolaitos on nettoperiaatteella toimiva liikelaitos. Kuntalain 13 §:n mukaisesti kunnanvaltuusto päättää vesihuoltolaitoksen toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Vesilaitoksen sitovia eriä valtuustoon nähden ovat peruspääomalle perittävä korko, tilikauden tulos ja investoinnit yhteensä. Vesihuoltolaitoksen talousarvio- ja suunnitelma liitetään osaksi kunnan talousarviota ja -suunnitelmaa, jonka valtuusto hyväksyy.

Talousarvion kunnanvaltuustoon ja kunnanhallitukseen nähden sitovat summat on todettu jokaisen tulosalueen ja palvelukeskuksen kohdalla erikseen.

TALOUSARVION SEURANTA JA RAPORTOINTI

Jokaisen talousarviosta vastuullisen tulee seurata talousarvion ja sen tavoitteiden toteutumista vähintään kuukausittain. Talousarvion toteutumaa raportoidaan kuukausittain kunnanhallitukselle esitettävällä raportilla. Raporttiin laaditaan myös ennuste koko vuodesta. Lautakunnille raportointi tapahtuu säännöllisesti kokousaikataulujen mukaan. Valtuustolle raportoidaan talousarvion tavoitteiden ja määrärahojen toteutumasta sekä talouden kokonaistilanteesta puoli-vuotisraportissa ja syyskuun lopun raportissa. Lisäksi valtuustolle annetaan talouden tilannekatsauksia valtuustoinfojen yhteydessä.

Koska taloustilanne on erittäin tiukka, tulee poikkeamiin reagoida nopeasti. Ennuste tulee pyrkiä laatimaan realistiseksi, vaikka se monesti on vaikeaa. Korjaaviin toimiin tulee ryhtyä nopeasti, koska talousarviota suurempi alijäämä johtaa tulevaisuuden kannalta entistä vaikeampiin talouden tasapainotustoimiin.

HENKILÖSTÖ

Vihdin kunnan palveluksessa vuoden 2013 lopussa oli 1254 työntekijää. Henkilöstökustannusten kokonaismäärä vuonna 2013 oli 48,2 milj. euroa. Strategiakaudella 2014 - 2017 henkilöstökustannusten kasvu pyritään pysäyttämään. Vuoden 2015 talousarviossa henkilöstökustannusten kasvuun vaikuttaa merkittävästi palveluverkon tiivistäminen sekä 1,5 miljoonan euron henkilöstökustannuksiin asetettu säästötavoite.

Keskeisimmät seurattavat henkilöstötyön tunnusluvut ovat henkilöstön määrä, henkilöstökustannukset ja keskeisimmät työhyvinvointityön tunnusluvut. Tunnuslukuja seurataan seuraavien kunnan toiminnallisten kokonaisuuksien tasolla: koko kunta, opetustoimi, varhaiskasvatus, muu sivistystoimi, tekninen toimiala, konsernihallinto/hallintopalvelut, aterija- ja puhdistuspalvelut. Lähtöluvut kootaan vuoden 2013 tilinpäätöksestä ja henkilöstöraportista.

Seurattavat asiat	Seurattavat tasot	12/2013	12/2014	12/2015	12/2016	12/2017
Henkilöstömäärä/ vakinaiset	Koko kunta Opetustoimi Varhaiskasvatus Muu sivistystoimi Tekninen toimiala Ateria- ja puhdistuspalvelu Konsernihallinto ja hallintopalvelut					
Henkilöstömäärä/ määräaikaiset	Koko kunta Opetustoimi Varhaiskasvatus Muu sivistystoimi Tekninen toimiala Ateria- ja puhdistuspalvelu Konsernihallinto ja hallintopalvelut					
Henkilöstökustannukset	Koko kunta Opetustoimi Varhaiskasvatus Muu sivistystoimi Tekninen toimiala Ateria- ja puhdistuspalvelu Konsernihallinto ja hallintopalvelut					
Sairauspoissaolot/hlö	Koko kunta Opetustoimi Varhaiskasvatus Muu sivistystoimi Tekninen toimiala Ateria- ja puhdistuspalvelu Konsernihallinto ja hallintopalvelut					
Työtapaturmat/hlö	Koko kunta Opetustoimi Varhaiskasvatus Muu sivistystoimi Tekninen toimiala Ateria- ja puhdistuspalvelu Konsernihallinto ja hallintopalvelut					
Varhe-maksut	Koko kunta Opetustoimi Varhaiskasvatus Muu sivistystoimi Tekninen toimiala Ateria- ja puhdistuspalvelu Konsernihallinto ja hallintopalvelut					

Strategiakaudella 2014 - 2017 henkilöstötyön painopisteet ovat osaamisen kehittäminen, työhyvinvoinnin edistäminen ja myönteinen työnantajakuva. Taloudellisen tiukkuuden vuoksi näistä tavoitteista painottuvat erityisesti osaava johtajuus sekä henkilöstön työhyvinvoinnin ja työmotivaation edistäminen. Keskeisimpiä kehittämistoimenpiteitä jatketaan taloudellisesta ahdingosta huolimatta.

Kunnanhallituksen talousarvioesitykseen sisältyvät 1,5 miljoonan euron henkilöstösäästöt pyritään viemään organisaatiossa läpi niin ammattimaisesti ja läpinäkyvästi kuin mahdollista. Koulujen lakkauttamiseen liittyvä henkilöstön kuuleminen on tehty ennen valtuuston päätöstä, mahdolliset yt-neuvottelut käynnistetään heti valtuuston päätöksen jälkeen. Tällä toimenpiteellä työnantaja haluaa varmistaa, että vasta tarkan summan selvittyä lähdetään neuvottelemaan tarvittavista toimenpiteistä ammattijärjestöjen edustajien ja sen henkilöstön kanssa, jota toimenpiteet koskettavat. Jos 1,5 miljoonan henkilöstösäästöesitys säilyy, on selvää, että kaikkien mahdollisten tehostamistoimenpiteiden lisäksi joudutaan säästöjä hakemaan myös määräaikaisten tehtävien vähentämisen, osa-aikaistamisten sekä lomautusten ja/tai irtisanomisten kautta. Teknisesti säästöesitys vietiin budjettiin kullekin tulosalueelle henkilöstökulujen suhteessa, oikaisu tehdään, kun neuvottelutulos vahvistetaan ja käytännön toimenpiteiden täytäntöönpano alkaa.

VAKANSSIT

Talousarvioon sisältyy syyskuun 2015 alusta kolme lastentarhanopettajan ja kolme lastenhoitajan vakanssia Luontolan toimipisteeseen, jossa otetaan käyttöön kaksi uutta lapsiryhmää. Lisäksi talousarvioon sisältyy kuraattorin toimi koulutuksen tulosalueelle. Uuden oppilashuoltolain velvoitteet edellyttävät kuraattorin palkkaamista. Nimikemuutoksia tulee seitsemän koulu-toimeen ja yksi kirjastoon.

Uudet vakanssit 2015

Keskus/tulosalue	Nimike	Virka/toimi	Vak/Ma	Alk.	Kustannus/vuosi	Vakanssin perustelut
Sivistyskeskus/ varhaiskasvatus	lastentarhanopettaja	toimi	Vak/	1.9.2015	39 000	Luontolan toimipisteessä otetaan kaksi lapsiryhmää käyttöön, sisältyy 2015 talousarvion raamiin
Sivistyskeskus/ varhaiskasvatus	lastentarhanopettaja	toimi	Vak/	1.9.2015	39 000	Luontolan toimipisteessä otetaan kaksi lapsiryhmää käyttöön, sisältyy vuoden 2015 talousarvion raamiin
Sivistyskeskus/ varhaiskasvatus	lastentarhanopettaja	toimi	Vak/	1.9.2015	39 000	Luontolan toimipisteessä otetaan kaksi lapsiryhmää käyttöön, sisältyy vuoden 2015 talousarvion raamiin
Sivistyskeskus/ varhaiskasvatus	lastenhoitaja	toimi	Vak/	1.9.2015	34 000	Luontolan toimipisteessä otetaan kaksi lapsiryhmää käyttöön, sisältyy vuoden 2015 talousarvion raamiin
Sivistyskeskus/ varhaiskasvatus	lastenhoitaja	toimi	Vak/	1.9.2015	34 000	Luontolan toimipisteessä otetaan kaksi lapsiryhmää käyttöön, sisältyy vuoden 2015 talousarvion raamiin
Sivistyskeskus/ varhaiskasvatus	lastenhoitaja	toimi	Vak/	1.9.2015	34 000	Luontolan toimipisteessä otetaan kaksi lapsiryhmää käyttöön, sisältyy vuoden 2015 talousarvion raamiin
Sivistyskeskus/ koulutus	koulukuraattori	toimi	Vak/	1.2.2015	50 000	Oppilashuoltolaki

Nimikemuutokset 2015

Keskus/tulosalue	Nykyinen nimike	Uusi nimike	Alk.	Perustelu
Sivistyskeskus/ koulutus	erityisluokanopettaja (ESY, yl.ops.) tunnus 0303	erityisluokanopettaja tunnus 0303	1.8.2015	Perusopetuslakiin tullut muutos 1.1.2011 alkaen
Sivistyskeskus/ koulutus	erityisluokanopettaja (EDYS,ELA) tunnus 0305	erityisluokanopettaja tunnus 0305	1.8.2015	Perusopetuslakiin tullut muutos 1.1.2011 alkaen
Sivistyskeskus/ koulutus	erityisopettaja (ELA) tunnus 0313	erityisopettaja tunnus 0313	1.8.2015	Perusopetuslakiin tullut muutos 1.1.2011 alkaen
Sivistyskeskus/ koulutus	erityisluokanopettaja (ESY, EVY.) tunnus 0316	erityisluokanopettaja tunnus 0316	1.8.2015	Perusopetuslakiin tullut muutos 1.1.2011 alkaen
Sivistyskeskus/ koulutus	erityisluokanopettaja (ESY, EDY,EVY) tunnus 0318	erityisluokanopettaja tunnus 0318	1.8.2015	Perusopetuslakiin tullut muutos 1.1.2011 alkaen
Sivistyskeskus/ koulutus	erityisluokanopettaja (EDY,EVY) tunnus 0319	erityisluokanopettaja tunnus 0319	1.8.2015	Perusopetuslakiin tullut muutos 1.1.2011 alkaen
Sivistyskeskus/ koulutus	erityisluokanopettaja (EDY,EVY) tunnus 0320	erityisluokanopettaja tunnus 0320	1.8.2015	Perusopetuslakiin tullut muutos 1.1.2011 alkaen
Sivistyskeskus/ koulutus			1.8.2015	Yllä luetellut virat on täytetty määräaikaikaisina lukuvuodeksi 2014-2015. Virkanimikkeisiin liittyvät lyhenteet ovat lakimuutoksen myötä jääneet pois käytöstä. Perusopetuslaissa käytetään termejä yleinen, tehostettu ja erityinen tuki. Vastaavat muutokset on tehty myös opetussuunnitelmiin. Vihdin kunnassa on lisäksi 18 virkanimikettä, joihin liittyy vastaava lyhenne ja jotka on täytetty toistaiseksi. Nämä virkanimikemuutokset esitetään kunnanhallituksen päätettäväksi keväällä 2015 sen jälkeen, kun virkanimikemuutoksiin liittyvät kuulemistilaisuudet on vakuituisen henkilöstön kanssa käyty. Esitetyillä virkanimekmuutoksilla ei ole taloudellisia vaikutuksia.
Sivistyskeskus/ kirjasto	kirjastovirkailijasta kirjastonhoitajaksi	toimi	1.1.2015	(Kirjastoasetus 4 §)

TYTÄRYRITYKSET

NUMMELAN ALUELÄMPÖ OY

Kunnan omistusosuus jakeluyhtiöstä on 60 % ja Adven Oy omistaa 40 %. Yhtiö on kasvattanut asiakasmääräänsä ja energian myyntiä, vaikka paikalliset markkinat ovat vahvassa kilpailuasetelmassa. Täten strategia on toteutunut odotetusti ja samaa strategista linjausta yhtiö noudattaa tulevana vuosina.

Yhtiön käytössä on bioenergialla eli hakkeella toimiva päälämpölaitos sekä Lankilan ja Ojakka-lantien laitokset, jotka toimivat huippu- ja varalämpölaitoksina. Yhtiön strategiana on kasvaa edelleen ja tavoitteena on saavuttaa 112 sopimuksen määrä vuonna 2015. Yhtiö on syyskuun 2014 aikana jo saavuttanut 108 sopimuksen rajan, mikä on vuoden 2014 tavoite. Vuoden 2015 aikana yhtiön tavoite on uusia mittarit etäluettaviksi ja irtautua Vihdin kirkonkylän tappiollisesta toiminnasta. Yhtiö tarjosi kirkonkylässä pitkän aikaa mahdollisuuden liittyä kaukolämpöön, mutta tämä ei saanut jalansijaa, joten jatkossa keskitytään Nummelan verkoston ylläpitoon ja tiivistämiseen järkevin putkistoinvestoinnein.

Nummelan Aluelämpö Oy:n liikevaihtotavoite vuodelle 2014 on ylittää 3 milj. euroa kannattavalla kasvulla. Isojen ja merkittävien sopimusten syntyminen on kasvattanut liikevaihtoa siten, että vuoden 2014 liikevaihdoksi on muodostumassa lähes 4 milj. euroa. Tavoite vuodelle 2015 on yli 4 milj. euron liikevaihto. Strategiallaan yhtiö vahvistaa tulostaan, vaikka yhtiön lähtökoh-tana on edelleen pitää energian hinta ennallaan valitsevassa kilpailuasetelmassa. Yhtiö arvioi tekevänsä yli 100 t€:n tuloksen eli kaksinkertaistaen edellisvuoden tavoitteen. Sijoitetun pää-oman tuotto prosenttitavoite on yli 5 %, omavaraisuusaste kasvaisi yli 25,0 %:n, myyntikatepro-sentti yli 20,0 %:n tason. Yhtiön tavoitteet ovat toteutumassa vuodelle 2014 ja tulos muodos-tumassa niin hyväksi, että yhtiö on lähtenyt valmistelemaan osingonjakoa omistajatahoille. Lopullisen linjauksen ja päätöksen tästä tekee yhtiön pääomistaja, Vihdin kunta, yhtiökokouk-sessa. Vihdin kunta hyötyy muutoinkin tytäryhtiönsä kannattavasta kasvusta ja hyvästä tulok-sesta konsernitilinpäätöksessä, yhtiön maksaman yhteisöverojen kunnalle tulevan osuuden kautta, kasvavan yhtiön arvon noususta sekä energian hinnan maltillisena tasona, mikä hyö-dyttää kunnan kiinteistöjä energiamenojen säästöissä. Kunta yhtiön pääomistajana haluaa toteuttaa kohtuullisen osingonjaon siten, että yhtiön mahdollisuudet investoida lämpöverkon kehittämiseen ja laajentamiseen turvataan.

Toiminnalliseksi tavoitteeksi yhtiö on asettanut asiakassopimusten määrän ja samalla energian myynnin kasvattamiseen volyymitasolla, mikä tekee yhtiöstä yhä kannattavamman. Nämä ta-voitteet ovat vuodelle 2014 toteutumassa hyvin ja yhtiö näkee, että kasvatavoitteet ovat edel-leen vahvat vuonna 2015. Yhtiöllä on toimintansa aikana tullut keskiarvolla kolme sopimusta vuodessa, joten sopimusten kasvua määrällisesti on tapahtunut merkittävästi viimeisen kolmen vuoden aikana yli kaksinkertainen määrä vuodessa ja isoille asiakkaille. Kasvu pyritään oh-jaamaan nykyisen, olemassa olevan putken varrelle ja tässä on onnistuttu hyvin, koska nykyi-sen putken lähelle on saatu uutta asiakaspintaa. Kaukolämpöverkon hyödyntäminen muodos-tuu koko ajan tehokkaammaksi ja tiiviimmäksi.

PALMAN TIETO-TAITO-KESKUS OY

Yhtiön toimialana on omistaa ja hallita Nummellan rakennuskaava-alueella korttelissa 4 sijaitsevia kiinteistöjä. Yhtiö voi rakentaa tähän kortteliin tai muualle Vihdin kunnan alueella tarvittavien toimitiloja. Yhtiön tuotot ovat koostuneet osakkeenomistajien maksamista hoito- ja korjausvastikkeista sekä vuokratuotoista, jotka ovat kirjattu tulosvaikutteisesti yhtiön kirjanpitoon. Yhtiön omistaa Vihdin kunta ja Luksia.

Yhtiö allekirjoitti sopimuksen asemakaavoituksen käynnistämisestä ja toteuttamiskustannusten jaosta Vihdin kunnan kanssa 14.6.2012, joten mitään suuria investointeja ei lähivuosina tulla yhtiöön tekemään. Kiinteistöön tehdään vain välttämättömät korjaukset. Taloussuunnitelma vuosille 2015 – 2017 pohjautuu vuotuisten ylläpitokustannusten kattamiseen. Hoitovastike säilyy nykyisenä 2,80 e/m²/kk, alv 0. Yhtiön kassatilanne on hyvä, joten puskuria yllättäviin menoihin on olemassa. Rahoitusvastikkeen 0,37 e/m²/kk alv 0, periminen lopetetaan tammikuun 2015 alusta, kun laina tulee poismaksetuksi.

VEIKKOINKORPI I OY

Yhtiön osakekannan omistaa kokonaisuudessaan Vihdin kunta. Yhtiön omistamat hallitilat ovat vuokratut.

Yhtiö pyrkii noin nollabudjettiin tai vähäiseen voittoon. Välttämättömät vuokralaiselle kuulumattomat huolto- ja vuosikorjaustyöt tehdään sekä pyritään pitämään yllä tilojen nykykunto. Tavoitteena on pitää yhtiön rakennus vähintäänkin olemassa olevassa kunnossa ja antaa suhteellisen edullisia vuokratiloja vihtiläisille pk-yrityksille. Kunta perii yhtiön hallinnoinnista korvauksen itselleen.

NUMMELAN TEOLLISUUSTALO OY

Yhtiön osakekannan omistaa kokonaisuudessaan Vihdin kunta. Yhtiön tavoitteena on pitää yhtiön rakennukset olemassa olevassa kunnossa ja antaa suhteellisen edullisia vuokratiloja vihtiläisille pk-yrityksille. Vuodelle 2015 tavoitellaan pientä ylijäämää, jolla saadaan pidettyä yllä rakennuksen nykyinen kunto. Kunta perii yhtiön hallinnoinnista korvauksen itselleen.

KIINTEISTÖ OY:T HÄRKÖILÄNTIE 1, 2 JA 3

Kiinteistö Oy Härköiläntie 1,2 ja 3 jäivät vuokra-asuntokauppojen yhteydessä kunnalle. Kunnan omistusosuus yhtiöistä on 100 %. Alueella on käynnistetty kaavoitustyö, minkä yhteydessä selvitetään vuokratilojen jatkokäyttö. Asuntojen vuokrausta on tehostettu. Rakennukset pidetään asumiseen vaadittavassa kunnossa, mutta suurempia korjauksia rakennuksiin ei enää tehdä. Yhtiöillä on voitonjakokelpoisia varoja ja yhtiöt tuottavat edelleen ylijäämää. Vuonna 2015 kunta omistajana ottaa yhtiöistä kohtuullisen osingon.

TYTÄRYHTEISÖJEN SEURANTA

Kunnan edustajien tytäryhteisöissä tulee raportoida yhteisön toiminnasta kaksi kertaa vuodessa. Raportit toimitetaan valvontavastuullisille. Valvontavastuullisten tulee raportoida edelleen asioista, jotka vaativat omistajan kannanottoa aiheuttavat riskiä omistajalle.

TALOUSARVION LAADINNAN LÄHTÖKOHDAT

Vuoden 2015 talousarvion ja taloussuunnitelman 2016 – 2017 laadinnan lähtökohtana on kunnan talouden tasapainottaminen, jotta kunta pystyy tuottamaan hyvätasoisia palveluja myös tulevaisuudessa. Tämä edellyttää kunnan tulopohjan vahvistamista niin aktiivisella elinkeinopolitiikalla kuin maankäytön suunnittelun keinoin. Nämä toimet ovat kuitenkin hidasvaikutteisia. Kunnan menojen tiukka menokuri ja talouden jatkuva seuranta ovat tärkeitä. Myös tulo puolen maksujen tarkistukset ovat tärkeitä, vaikka niiden vaikutus kokonaisuuteen jää pieneksi. Talouden epätasapaino on kuitenkin niin suuri, että palvelurakennetta ja toimintatapoja on pakko uudistaa tehokkuuden lisäämiseksi. Palvelurakenteen uudistaminen on tämän suunnittelukierroksen keskeinen teema.

VEROTULOT

Vuoden 2014 kunnallisverotilitykset ovat kuntaliiton ennusteen mukaan noin 107,9 miljoona euroa eli hiukan yli vuoden 2014 muutetussa talousarviossa arvioidun. Vuodelle 2015 kunnallisvero on arvioitu 20,50 veroprosentin mukaan. Veroprosenttia korotetaan siten 0,50 prosenttiyksiköllä. Arviossa Vihti käyttää muutoin kuntaliiton ennustetta. Kasvu ilman veroprosentin korotusta vuodesta 2014 vuoteen 2015 olisi 1,9 %. Suunnitteluvuosina kasvu on ennusteen mukaan 3,6 – 4,8 % vuodessa. Vuoden 2015 kunnallisverotuotoksi muodostuu näin 112,45 miljoonaa, muutos vuodesta 2014 on tällöin 4,3 %.

Yhteisöveron tuotto Vihdissä on melko pieni, vuodelle 2015 ennustetaan 3,3 prosentin kasvua, yhteisöverotuotto on tällöin 3,4 miljoonaa. Ilman uusia päätöksiä kuntien jako-osuuden väliaikainen viiden prosenttiyksikön korotus päättyy vuonna 2016. Tällöin yhteisöveron tuottoarvio putoaa 3 miljoonaan.

Kiinteistöveron tilitykset nousevat vuonna 2014 kiinteistöverouudistustyön vuoksi. Vihdissä seurauksena on noin 8,4 %:n kiinteistöverotulon kasvu. Vuonna 2015 kiinteistöveroprosentit säilyvät nykyisinä. Kiinteistöveron tuotoksi vuonna 2015 arvioidaan 7,35 miljoonaa.

Kiinteistöveroprosentit ovat:

Vakituisesti asutut asuinrakennukset	0,50
Muut asuinrakennukset	1,00
Yleinen kiinteistövero	0,95
Rakentamaton rakennuspaikka	3,00
Yleishyödylliset yhteisöt	0,00

Verotulojen kokonaisarvio tämän mukaan vuonna 2015 on 123,2 miljoonaa. Muutos vuoden 2014 arviosta on 4 %.

VEROTULOT 1000 EUROA	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Kunnan tulovero	94 093	96 843	104 378	107 800	112 450	118 100	122 300
Osuus yhteisöveron tuotosta	4 778	2 982	2 963	3 270	3 400	3 000	3 150
Kiinteistövero	6 834	6 530	6 795	7 350	7 350	7 350	7 350
Verotulot yhteensä	105 705	106 355	114 135	118 420	123 200	128 450	132 800
Muutos %		0,6	7,3	3,8	4,0	4,3	3,4

Kunnan strategian mukaan veroprosentti pidetään 20,00 prosentissa vuoteen 2017. Talouden tasapainottamistarve on kuitenkin niin suuri, että palveluverkkoa ja toimintatapoja uudistamalla ei saada riittävän nopeita vaikutuksia. Ensisijainen keino talouden tasapainottamiseen on kuitenkin kunnan palveluverkon ja toimintatapojen uudistaminen tuottavuuden kasvattamiseksi.

VALTIONOSUUDET

Valtionosuudet muodostavat Vihdin kunnan tuloista noin 14,5 %, joten kyseessä on merkittävä tuloerä. Euromääräisesti valtionosuudet ovat olleet noin 24 miljoonan tasolla muutaman vuoden. Valtionosuuksien määrä ei ole merkittävästi kasvanut, vaikka kustannustaso on noussut, Vihdin asukasmäärä on kasvanut ja kuntien tehtävät ovat lisääntyneet. Valtionosuuksien osuus kunnan tuloista ja kunnan käyttömenoista on koko ajan laskenut. Tämä johtuu valtiontalouden tasapainottamiseksi tehdyistä leikkauksista kuntien valtionosuuksiin. Leikkaukset ovat syöneet järjestelmän muutoin tuomat lisäykset.

Valtionosuusleikkaukset jatkuvat ja pienentävät edelleen valtionosuuksia. Vihdin kannalta merkittävämpi asia on valtionosuusjärjestelmän uudistus, joka laskelmien mukaan vähentää Vihdin valtionosuuksia 97 euroa/asukas eli noin 2,8 miljoonaa. Tämä jaksottuu vuosille 2015 ja 2016. Vuonna 2015 vähennys on 50 euroa/asukas. Vuonna 2015 Vihdin valtionosuudet vähenevät arvion mukaan edellisvuodesta noin 1,9 miljoonaa, eli 8 %. Verotukseen tehtyjen muutosten kompensointi kunnille valtionosuuksissa lieventää hiukan valtionosuuksien vähenemistä. Verotukseen tehdyt muutokset näkyvät luonnollisesti kuntien verotulojen kasvun pienentymisenä.

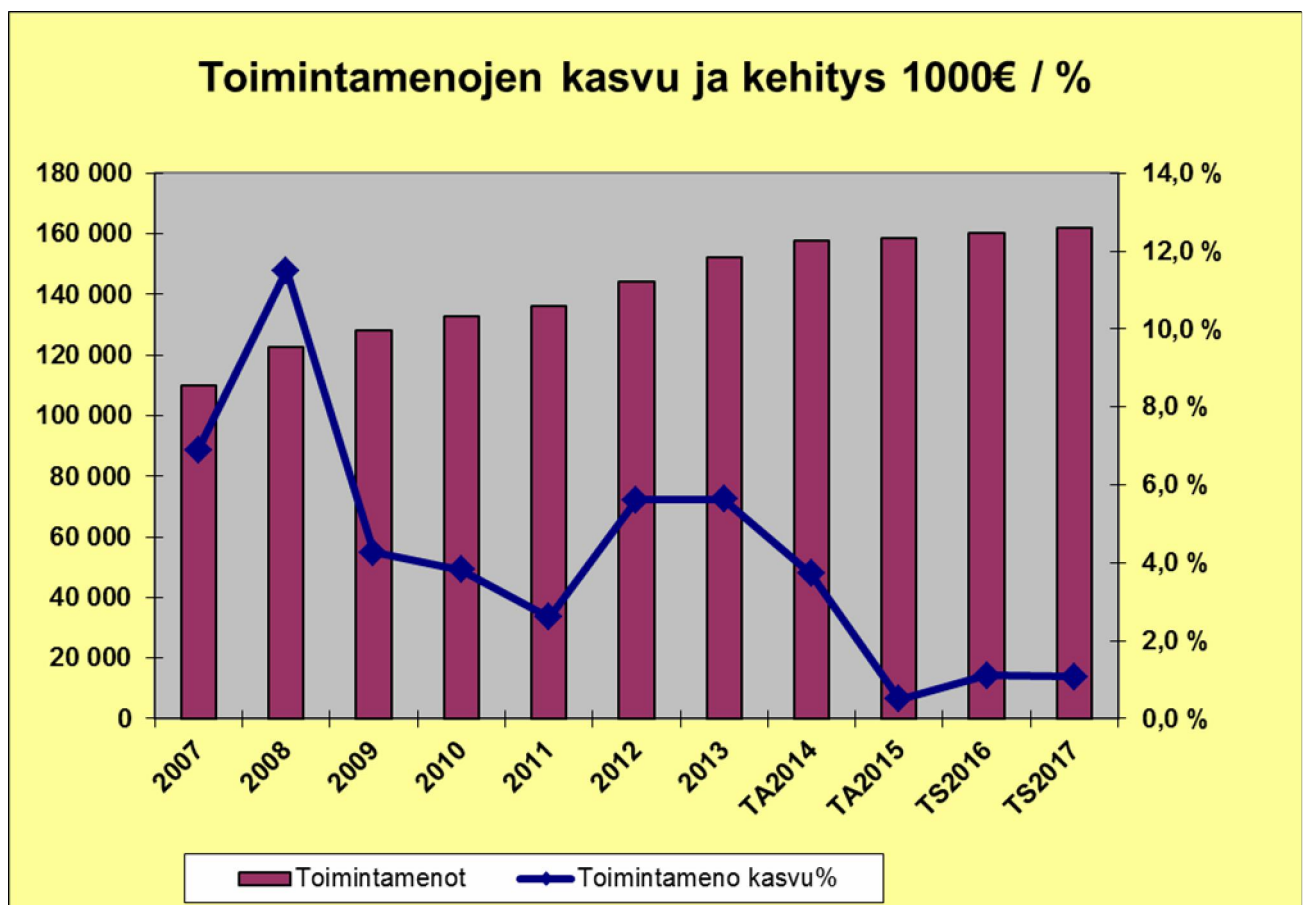
Alla olevassa taulukossa peruspalvelujen vuoden 2015 valtionosuus on kuntaliiton laskelmista. Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus on oma arvio samoin kuin kaikki suunnitteluvuosien luvut.

VALTIONOSUUDET 1000 EUROA	2 011	2 012	2 013	2 014	2 015	2 016	2017
Peruspalvelujen valtionosuus	32 360	33 732	34 148	33 269	27 156	26 700	26 400
Verotuloihin perustuva tasaus	-3 291	-3 827	-4 038	-4 394	-1 669	-1 700	-1 800
Järjestelmämuutoksen 2010 tasaus	94	94	94	94	94	94	94
Järjestelmämuutoksen 2015 tasaus					1 282	0	0
Opetus- ja kulttuurit. muut vos	-5 285	-5 697	-5 672	-5 382	-5 163	-5 144	-5 144
Valtionosuudet yhteensä	23 878	24 302	24 533	23 587	21 700	19 950	19 550

TOIMINTATUOTOT JA TOIMINTAKULUT

Toimintakulujen kasvu vuoden 2014 muutettuun talousarvioon on 0,5 %. Henkilöstökulut alenevat 1,2 %, tähän vaikuttaa 1,5 miljoonan euron vähennys henkilöstökuluista. Maltilliset palkkaratkaisut nostavat henkilöstökuluja vain vähän. Summia vertailtaessa on muistettava, että myös vuonna 2014 tehtiin henkilöstökuluin talousarviossa noin 0,45 miljoonan vähennys ja kesken vuoden joitakin henkilöstömenovähennyksiä. Muut menolajit eivät ole keskenään vertailukelpoisia, koska talousarviossa on rakenteellisia muutoksia, mm. työmarkkinatuen siirto Karviaiselta suoraan kunnan talousarvioon siirsi sen palvelujen ostoista avustuksiin.

Menojen kasvun vähäisyyteen vaikuttaa maltillisen palkkaratkaisun ja matalan inflaation lisäksi Vihtilisään tehdyt muutokset. Kunnan strategian mukaan toimintakulujen vuosittaisen kasvun on oltava pienempi kuin väestönkasvuprosentin ja peruspalvelujen hintaindeksin muutoksen summa. Peruspalvelujen hintaindeksin muutos jäänee vuonna 2015 alle prosentin. Strategian mukaiseen tavoitteeseen on kuitenkin päästy ja menojen kasvu on selvästi pienempää kuin strategian mukainen tavoite. Tähän tulee pystyä myös tulevina vuosina, jotta taloutta pystytään tasapainottamaan.

Toimintatuotot on pyritty arvioimaan mahdollisimman tarkasti. Taloudellisen suhdanteen vuoksi mm. päivähoitomaksut eivät kasva, vaan hieman vähenevät, vaikka hoidettavien lasten määrää kasvaa. Myös eräitä valtion tukia jää pois tai ne alenevat. Myyntivoittoja on alennettu 0,5

miljoonaa vuoden 2014 arviosta. Tonttien ja kiinteistöjen myynti jatkunee edellisvuosia pienempänä. Näin toimintatuottojen arvio on kokonaisuutena noin 0,5 miljoonaa, eli 3,3 % pienempi kuin vuonna 2014. Tämä johtaa siihen, että toimintakate kasvaa vuoden 2014 talousarviosta 1,1 %.

VUOSIKATE JA TILIKAUDEN TULOS

Vuosikate kertoo, paljonko kunnan tulorahoituksesta jää toiminnasta aiheutuvien käyttömenojen kattamisen jälkeen investointeihin. Tulorahoituksen katsotaan yleisesti olevan laskennallisesti tasapainossa, kun vuosikate vastaa suunnitelmapoistoja. Poistojen tulisi taas vastata keskimääräistä korvausinvestointitasoa. Vahvasti kasvavat kunnat, kuten Vihti, tekevät poikkeuksen tästä yleissäännöstä, koska tällaisilla kunnilla on kasvusta johtuvia tarpeita investoida palvelurakenteeseen ja palvelujen järjestämiseen korvausinvestointitasoa huomattavasti enemmän.

Rahavirtapohjaisessa tarkastelussa vuosikatetta verrataan investointeihin, jolloin nähdään kuinka hyvin rahavirta riittää tehtäviin investointeihin ja lainojen lyhennyksiin ilman lainanottoa. Tämä on varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta. Vihtin kunnan investointiohjelman läpivienti on vaatinut ja vaatii edelleen erittäin mittavaa lainanottoa. Vuosikatteen ja investointien suhdetta tulisi pystyä muuttamaan ja pidemmällä aikavälillä päästä tilanteeseen, jossa investoinnit rahoitetaan kunnan tulorahoituksella. Vuosikatteen kasvattaminen on mahdollista vain kun toimintakulujen kasvu on pienempi kuin toimintatuottojen ja verorahoituksen kasvu. Vihtissä vuosikatetta tulee kasvattaa niin paljon, että toimintatuottojen ja verorahoituksen kasvun tulee olla merkittävästi suurempi kuin toimintakulujen kasvu. Toimintakulujen kasvun merkittävä hillitseminen merkitsee tuottavuuden kasvun lisäksi muutoksia palvelurakenteeseen myös tulevana vuosina.

Vuoden 2015 talousarviossa vuosikate on n. 6,1 (n. 5,8 vuoden 2014 ennuste) milj. euroa ja poistot 9,5 (8,9) milj. euroa. Vihtin investointitahti on vaihdellut vuosittain, mutta kokonaisuutena se on ollut viime vuosina melko mittava ja on näillä näkymin ainakin vuoteen 2020 asti. Tämä tarkoittaa sitä, että kunnan on käytettävä velkarahoitusta investointien rahoittamiseksi. Kunnan asukaskohtainen velkaantumistahti on ollut nopeaa ja velkamäärän kasvu näyttää jatkuvan taloussuunnitelmakaudella. Jos asukasmäärän kasvu poikkeaa ennusteesta, myös investointisuunnitelmien tulee reagoida muutoksiin.

Vuonna 2015 investoinneista rahoitetaan tulorahoituksella vain noin 39 %, kun tavoite vuonna 2017 on jo 60 %. Tämä strategian mukainen tavoite merkitsee edelleen kunnan merkittävää velkaantumista.

Talousarviovuonna 2015 Vihtin kunnan talous on edelleen vahvasti alijäämäinen. Tilikauden tuloksen arvioidaan olevan n. – 3,4 milj. euroa ja tilikauden alijäämän noin 3,2 miljoonaa euroa. Taloussuunnitteluvuoden 2017 vuosikate on 10 miljoonaa ja investointien tulorahoitus 53 %. Velkaantuminen uhkaa edelleen kunnan toimintamahdollisuuksia ja kaventaa mahdollisuuksia hallitusti reagoida toimintaympäristön muutoksiin ja haasteisiin.

Kunnan strategian mukaan kunnan talouden tulee olla vuonna 2017 ylijäämäinen ja taseen ylijäämän tulee olla vähintään 50 euroa/asukas vuoden 2017 lopussa. Tämä taloussuunnitelma ei pääse strategian mukaiseen tavoitteeseen, vaikka 20 prosentin veroprosenttitavoitteesta on jouduttu poikkeamaan. Taloussuunnitelman mukaan vuosi 2017 on noin 1,5 miljoonaa ali-

jäämäinen. Taseessa olisi vuoden 2017 loppuessa alijäämää noin 3 euroa/asukas. Ilman veroprosentin korotusta vuosi 2017 on noin 4,5 miljoonaa alijäämäinen ja taseen alijäämä jo noin 102 euroa/asukas.

PALVELUVERKKO

Valtuusto päätti vuoden 2014 talousarvion yhteydessä, että kunnan tilakannasta laaditaan ulkopuolinen analyysi ja laaditaan kunnalle maankäyttöä ja palvelurakennetta koskeva kokonaisohjelma sekä tehdään vuonna 2014 selvitys kunnan koko koulu- ja palveluverkosta. Selvityksessä tarkasteltiin kunnan kiinteistökantaa, mutta ennen muuta palveluverkon toiminnallisia kustannuksia. Tarkastelun perusteella palveluverkosta löytyy säästöpotentiaalia 3,2 -7,5 miljoonaa euroa. Kunnan strategian mukaan tarkoituksenmukainen ja tehokas palveluverkko on kunnan toiminnan perusta. Palveluverkon tarkoituksenmukaisuutta ja tehokkuutta arvioidaan myös tällä strategiakaudella.

Tämä taloussuunnitelma sisältää toimintatapamuutoksia. Nämä muutokset eivät riitä talouden tasapainottamiseen, vaan palveluverkkotarkastelua ja toimintatapamuutoksia tulee jatkaa.

Varhaiskasvatuksessa toimintatapamuutoksena on Vihtilisän lakkauttaminen maaliskuun 2015 alusta. Säästö vuonna 2015 on 490 000 ja vuositasolla 2016 alkaen 570 000. Varhaiskasvatuksessa toimintatapamuutoksena on myös tuntiperusteiseen laskutukseen siirtyminen ja palvelusetelin käyttöönotto. Tuntiperusteinen laskutus vähentää menoja tulevina vuosina ja palveluseteli vaikuttaa tulevaisuuden investointitarpeeseen, jos Vihtiin saadaan lisää yksityistä päiväkotitarjontaa.

Palveluverkon ja toimintatapojen tarkastelu tarkoittaa palvelujen turvaamista pitkällä aikavälillä. Toimintatapojen tarkastelussa on tärkeää panostaa kehittämiseen. Vaikka talousarviossa nousevat selvästi esille supistavat toimenpiteet, on panostuksia myös mm. sähköiseen asiointiin. Kehittämistoimenpiteitä ovat myös varhaiskasvatuksen tuntiperusteinen laskutus ja palveluseteli. Kehittämistoimintaa tulee ylläpitää jatkuvasti, jotta turvataan palvelutuotannon laatu ja tuottavuuden kasvu.

INVESTOINNIT

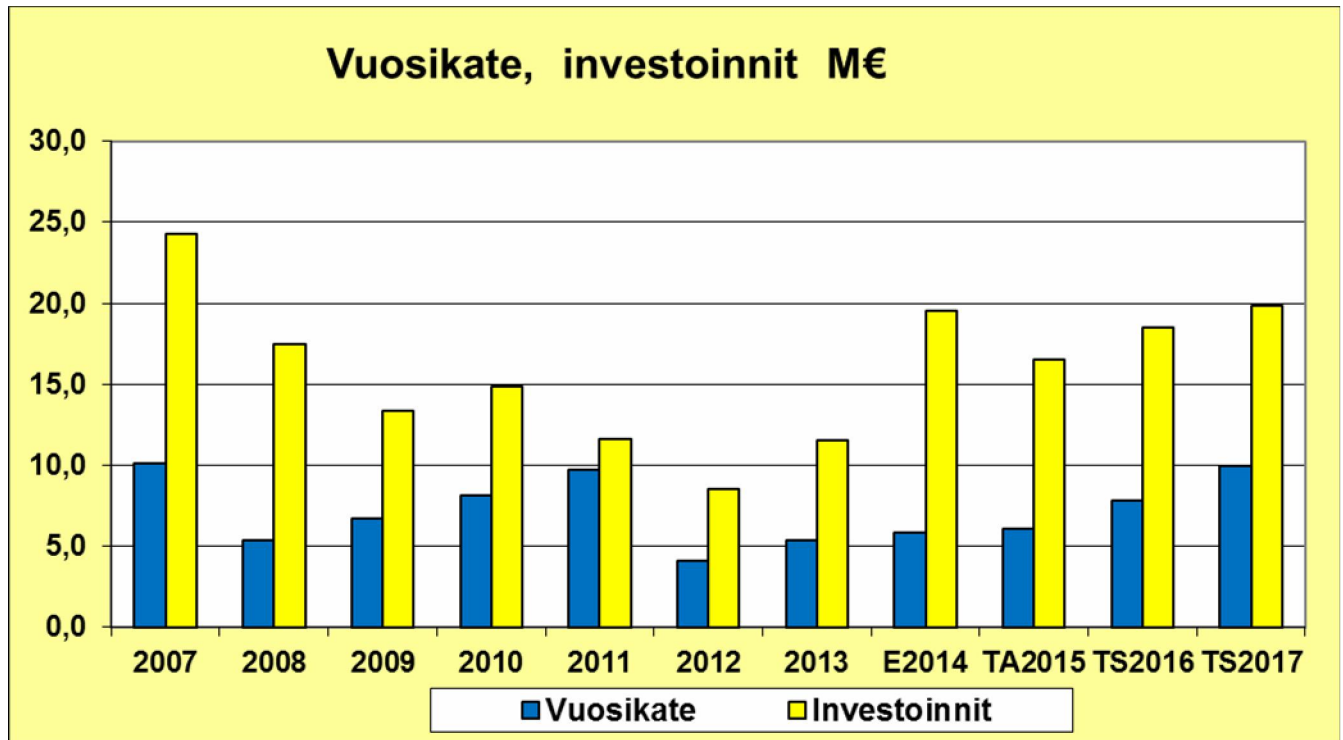
Investointisuunnitelmassa on entistä tarkemmin pyritty arvioimaan palvelutarve ja investointien ajoitus. Lähivuosien aikaisempaa pienempi väestömäärän kasvu on lykännyt investointeja aikaisempaan suunnitelmaan verrattuna. Kunnallistekniikan rakentaminen pyritään ajoittamaan siten, että tonttitarjonta sekä asumiseen että elinkeinotoimintaan on riittävä. Rakentamista pyritään sopeuttamaan kysyntään. Väestömäärän muutosta seurataan entistä tarkemmin ja arvioidaan tätä vasten investointien ajoitusta.

Suunnittelukauden investointitaso on pyritty pitämään mahdollisimman tasaisena ja myös rahoitusmahdollisuuksiin sopeutettuna. Joka tapauksessa merkittävä määrä investoinneista rahoitetaan lainoilla. Tulevaisuuden investointien toteutusta varten on selvitetty myös muita rahoitus- ja toteutusmuotoja kuin nykyinen kunnan taseeseen toteuttaminen kunnan ylläpito-

vastuulla. Nämä investointien rahoitus- ja toteutusmuodot tullevat käyttöön vasta suunnittelu-kauden jälkeen toteutettavissa investoinneissa, mm. Etelä-Nummellan koulu- ja päiväkotihan-ke.

Uusininvestointien lisäksi tulee huolehtia myös korjausinvestoinneista, jotta korjausvelka ei kas-va hallitsemattomaksi, korjausinvestoinnit ovat kuitenkin jossain vaiheessa edessä.

Vuoden 2015 investointeihin on talousarviossa varattu 16,5 miljoonaa euroa. Taloussuunni-temassa on vuodelle 2016 varattu 18,5 miljoonaa ja vuodelle 2017 19,9 miljoonaa. Investoin-teja on tarkemmin selostettu talousarvion investointiosassa ja rahoitusta talousarvion rahoitus-osassa.

Strategian mukaan investointien tulorahoitusprosentti vuoden 2017 lopussa on 60 % ja se si-dotaan 20 miljoonan investointitasoon. Suunnittelukaudella on pidetty alle 20 miljoonan inves-tointitaso. 60 %:n tulorahoitus edellyttäisi lähes 12 miljoonan vuosikatetta vuonna 2017. Tä-hän ei päästy, vaan taloussuunnitelman mukainen vuosikate on 10 milj. euroa. Investointien tulorahoitusprosentti on tällöin 53 %.

Investointien rahoitus johtaa kunnan lainamäärän nousuun. Taloussuunnitelman mukaan lai-naa on vuoden 2017 lopussa 3 690 euroa/asukas. Strategian mukaan kunnan lainamäärä saa olla enintään 30 % yli Kuuma-kuntien keskiarvon ja sen on pysyttävä aina kriisikuntarajan ala-puolella. Kuntien velkamäärä on kasvussa, joten tämä tavoite toteutunee.

TULOSLASKELMAOSA

Talousarvion tuloslaskelmaosassa esitetään kunnan ulkoisten kulujen ja tuottojen tuloslaskelma ilman vesihuoltolaitosta ja vesihuoltolaitoksen kanssa. Tuloslaskelman toimintatuotoissa ja toimintakuluissa ei ole kunnanvaltuuston tai kunnanhallituksen kannalta sitovia eriä, vaan tältä osin yksittäisillä luvuilla on informatiivinen arvo. Tulo- ja menolajit eivät ole sitovia myöskään palvelukeskusten ja tulosalueiden talousarvioissa.

Tuloslaskelman toimintakatteen jälkeisessä osuudessa esitetään verotulot ja valtionosuudet sekä rahoitustuotot ja -kulut, jotka ovat lajitasolla kunnanhallitukseen nähden sitovia tuloarvioita ja määrärahoja.

Tuloslaskelma ulkoiset tuotot ja kulut, kunta ilman vesihuoltolaitosta

	TP 2013 €	TA 2014+ Muutos €	LTK 2015 €	TA 2015 €	TA2014/TA2015- muutos %	TS 2016 1 000 €	TS 2017 1 000 €
Toimintatuotot	16 686 875	17 309 943	17 039 999	16 539 999	-4,4	16 662	16 799
Myyntituotot	4 059 324	3 879 617	3 880 223	3 880 223	0,0	3 911	3 946
Maksutuotot	5 021 876	4 864 676	4 812 676	4 812 676	-1,1	4 851	4 895
Tuet ja avustukset	2 708 846	2 893 680	2 719 200	2 719 200	-6,0	2 738	2 757
Muut toimintatuotot	4 896 829	5 671 970	5 627 900	5 127 900	-9,6	5 162	5 200
Vuokrat	2 510 695	2 954 970	2 917 900	2 917 900	-1,3	2 935	2 952
Muut toimintatuotot	2 386 134	2 717 000	2 710 000	2 210 000	-18,7	2 228	2 248
Valmistus omaan käyttöä	240 601	223 492	223 492	223 492	0,0	225	227
Toimintakulut	-151 041 279	-155 503 715	-158 293 149	-156 292 055	0,5	-158 028	-159 711
Henkilöstökulut	-48 199 702	-48 266 237	-49 221 239	-47 702 511	-1,2	-48 258	-48 831
Palvelujen ostot	-89 693 073	-93 518 666	-93 874 661	-93 332 295	-0,2	-94 401	-95 417
Asiakaspalvelujen ostot	-76 630 592	-79 584 002	-79 605 462	-79 066 336	-0,7	-79 855	-80 656
Palvelujen ostot	-13 062 481	-13 934 664	-14 269 199	-14 265 959	2,4	-14 546	-14 761
Aineet, tarvikkeet ja tavara	-7 324 853	-7 786 830	-7 874 127	-7 874 127	1,1	-7 957	-7 984
Avustukset	-4 321 147	-4 539 694	-5 902 992	-5 962 992	31,4	-6 011	-6 065
Muut toimintakulut	-1 502 504	-1 392 288	-1 420 130	-1 420 130	2,0	-1 400	-1 413
Vuokrat	-1 253 438	-1 321 718	-1 314 418	-1 314 418	-0,6	-1 294	-1 306
Muut toimintakulut	-249 066	-70 570	-105 712	-105 712	49,8	-107	-108
Toimintakate	-134 113 803	-137 970 280	-141 029 658	-139 528 564	1,1	-141 140	-142 685
Verotulot	114 135 351	118 420 000	123 000 000	123 200 000	4,0	128 450	132 800
Valtionosuudet	24 532 762	23 587 000	21 700 000	21 700 000	-8,0	19 950	19 550
Rahoitustuotot ja -kulut	-535 107	-834 000	-784 000	-784 000	-6,0	-1 039	-1 304
Korkotuotot	27 669	37 000	26 000	26 000	-29,7	26	26
Muut rahoitustuotot	906 071	709 000	810 000	810 000	14,2	810	810
Korkokulut	-1 374 621	-1 530 000	-1 520 000	-1 520 000	-0,7	-1 775	-2 040
Muut rahoituskulut	-94 226	-50 000	-100 000	-100 000	100,0	-100	-100
Vuosikate	4 019 203	3 202 720	2 886 342	4 587 436	43,2	6 221	8 361
Poistot ja arvonalentumis	-7 075 214	-7 783 378	-8 412 577	-8 369 720	7,5	-9 868	-10 477
Satunnaiset erät	415 861	0	0	0		0	0
Satunnaiset tuotot	415 861	0	0	0		0	0
Tilikauden tulos	-2 640 150	-4 580 658	-5 526 235	-3 782 284	-17,4	-3 647	-2 116
Poistoeron muutos	189 587	0	189 500	189 500		190	190
Tilikauden ylijäämä (al	-2 450 563	-4 580 658	-5 336 735	-3 592 784	-21,6	-3 458	-1 926

Tuloslaskelmasta näkee kunnan taloutta koskevat keskeiset asiat, kuten vuosikatteen ja tilikauden tuloksen sekä tuloslaskelman tunnusluvut.

Tuloslaskelmaosan taulukoissa TA 2014 + muutokset sarake on kunnanvaltuuston lokakuussa 2014 hyväksymän talousarviomuutoksen mukainen talousarvio.

Tuloslaskelma ulkoiset tuotot ja kulut, vesihuoltolaitos mukana

	TP 2013 €	TA 2014+ Muutos €	LTK 2015 €	TA 2015 €	TA2014/TA2015- muutos %	TS 2016 1 000 €	TS 2017 1 000 €
Toimintatuotot	20 502 405	21 353 943	21 156 999	20 656 999	-3,3	20 852	21 062
Myyntituotot	7 871 579	7 923 617	7 997 223	7 997 223	0,9	8 101	8 209
Maksutuotot	5 021 876	4 864 676	4 812 676	4 812 676	-1,1	4 851	4 895
Tuet ja avustukset	2 708 846	2 893 680	2 719 200	2 719 200	-6,0	2 738	2 757
Muut toimintatuotot	4 900 104	5 671 970	5 627 900	5 127 900	-9,6	5 162	5 200
Vuokrat	2 510 695	2 954 970	2 917 900	2 917 900	-1,3	2 935	2 952
Muut toimintatuotot	2 389 409	2 717 000	2 710 000	2 210 000	-18,7	2 228	2 248
Valmistus omaan käyttöön	240 601	223 492	223 492	223 492	0,0	225	227
Toimintakulut	-153 193 004	-157 737 715	-160 521 149	-158 520 055	0,5	-160 266	-161 984
Henkilöstökulut	-48 787 503	-48 936 237	-49 870 239	-48 351 511	-1,2	-48 912	-49 495
Palvelujen ostot	-90 612 903	-94 382 666	-94 738 661	-94 196 295	-0,2	-95 265	-96 281
Asiakaspalvelujen ostot	-76 630 592	-79 584 002	-79 605 462	-79 066 336	-0,7	-79 855	-80 656
Palvelujen ostot	-13 982 311	-14 798 664	-15 133 199	-15 129 959	2,2	-15 410	-15 625
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 932 034	-8 466 830	-8 569 127	-8 569 127	1,2	-8 658	-8 710
Avustukset	-4 321 147	-4 539 694	-5 902 992	-5 962 992	31,4	-6 011	-6 065
Muut toimintakulut	-1 539 417	-1 412 288	-1 440 130	-1 440 130	2,0	-1 420	-1 433
Vuokrat	-1 253 438	-1 321 718	-1 314 418	-1 314 418	-0,6	-1 294	-1 306
Muut toimintakulut	-285 979	-90 570	-125 712	-125 712	38,8	-127	-128
Toimintakate	-132 449 998	-136 160 280	-139 140 658	-137 639 564	1,1	-139 189	-140 695
Verotulot	114 135 351	118 420 000	123 000 000	123 200 000	4,0	128 450	132 800
Valtionosuudet	24 532 762	23 587 000	21 700 000	21 700 000	-8,0	19 950	19 550
Rahoitustuotot ja -kulut	-866 674	-1 193 000	-1 152 000	-1 152 000	-3,4	-1 417	-1 682
Korkotuotot	57 012	57 000	46 000	46 000	-19,3	36	36
Muut rahoitustuotot	914 679	714 000	815 000	815 000	14,1	815	815
Korkokulut	-1 375 136	-1 530 000	-1 520 000	-1 520 000	-0,7	-1 775	-2 040
Muut rahoituskulut	-463 229	-434 000	-493 000	-493 000	13,6	-493	-493
Vuosikate	5 351 441	4 653 720	4 407 342	6 108 436	31,3	7 794	9 973
Poistot ja arvonalentumiset	-8 121 896	-8 883 378	-9 512 577	-9 469 720	6,6	-11 032	-11 641
Satunnaiset erät	415 861	0	0	0		0	0
Satunnaiset tuotot	415 861	0	0	0		0	0
Tilikauden tulos	-2 354 594	-4 229 658	-5 105 235	-3 361 284	-20,5	-3 238	-1 668
Poistoeron muutos	189 587	0	189 500	189 500		190	190
Tilikauden ylijäämä (alij)	-2 165 007	-4 229 658	-4 915 735	-3 171 784	-25,0	-3 048	-1 479
Tuloslaskelman tunnusluvut							
Toimintatuoto/toimintakulut %	12,8	13,5	13,2	13,0		13,0	13,0
Toimintakate % verorahoituksesta	95,5	95,9	96,2	95,0		93,8	92,4
Vuosikate % poistoista	65,9	52,4	46,3	64,5		70,7	85,7
Vuosikate €/asukas	185	160	150	208		261	329
Asukasluku	28 929	29 100	29 400	29 400		29 840	30 280
	10600000	7617000		4 445 216			
Tuloslaskelman tunnusluvut	TP 2013 €	TA 2014+ Muutos €	LTK 2015 €	KH 2015 €	TS 2016	TS 2017	
Toimintatuoto/toimintakulut %	12,8	13,5	13,2	13,1	13,1	13,1	
Toimintakate % verorahoituksesta	95,5	95,9	96,2	95,6	94,1	92,5	
Vuosikate % poistoista	65,9	52,4	46,3	55,3	65,8	83,3	
Vuosikate €/asukas	185	160	150	178	243	320	
Asukasluku	28 929	29 100	29 400	29 400	29 840	30 280	

KÄYTTÖTALOUSOSA

Elinkeinopolitiikan puolella keskeisin tavoite on Palojärven työpaikka-alueen tonttien myynti yrityksille ja uusien työpaikkojen saaminen kuntaan. Osana kuntastrategian toteuttamista talousarviovuonna luodaan kunnan tekemistä hankinnoista hankintakalenteri sekä tehdään kunnan vuosittaiset hankinnat yrittäjille läpinäkyviksi. Kunnan tekemiä hankintoja suoritetaan nykyistä enemmän omana työnä KL-Kuntahankintojen sijaan. Selvitetään mahdollisuudet lähiruuan käytön lisäämiseen kunnassa. Käynnistetään yritysvetoinen vientiallianssi Vihdin alueen potentiaalisille vientiyrityksille. Tavoitteena on saada aikaan merkittävää vientiin liittyvää toimintaa lähinnä tuotannollisille yrityksille.

Kunnan näkyvyyttä parannetaan tunnettavuuden lisäämiseksi. Kunta osallistuu aiempaa selvästi aktiivisemmin keskeisimmille messuille. Kunnalle luodaan omat Facebook-sivut verkkoviestinnän kehittämiseksi sekä spontaanin tunnettuuden parantamiseksi. Osana toiminnan tehostamista kunta kehittää aktiivisesti sähköisiä palveluita.

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvinvoiva kuntalainen
TAVOITE 2015	Kuntastrategia jalkautetaan osaksi johtamisjärjestelmää
TAVOITE 2017	Kuntastrategiassa asetettujen tavoitteiden saavuttaminen
TOIMENPIDE	Määritellään strategian pohjalta johdettavat alempiasteiset tavoitteet Parannetaan tiedonkulkua ja johtamista organisaatiossa Parannetaan sähköisiä palveluja
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Kuntastrategian tavoitteista on toteutunut 80 % v. 2016
EDELLISET TOTEUMAT	
ENNUSTE/TOTEUMA	
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Yrittäjyyttä edistävä kunta
TAVOITE 2015	Yrittäjien tyytyväisyys kunnan elinkeinopolitiikkaa kohtaa paranee
TAVOITE 2017	Yrittäjien tyytyväisyys kunnan elinkeinopolitiikkaa kohtaa paranee
TOIMENPIDE	Yrityspalveluiden parantaminen ottamalla ne omaksi työksi Hankintakalenterin luominen
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Kunnan yrittäjille vuosittain tekemä kysely
EDELLISET TOTEUMAT	
ENNUSTE/TOTEUMA	
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvinvoiva kuntalainen
TAVOITE 2015	Kunnan päätöksenteko on ennustettavaa ja johdonmukaista
TAVOITE 2017	Kunnan päätöksenteko on ennustettavaa ja johdonmukaista
TOIMENPIDE	Viranhaltija- ja luottamushenkilöorganisaation yhteistyön kehittäminen
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Äänestysten ja pöydälle jääneiden asioiden määrä hallituksessa ja valtuustossa
EDELLISET TOTEUMAT	Vuosi 2013 Kunnanvaltuusto äänestyksiä 17, asioita ei jätetty pöydälle Kunnanhallitus äänestyksiä 6, asia jätettiin pöydälle 11 kertaa.
ENNUSTE/TOTEUMA	
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvinvoiva kuntalainen
TAVOITE 2015	Vihti on metropolialueen luonnonläheinen kasvukunta
TAVOITE 2017	Vihti on metropolialueen luonnonläheinen kasvukunta
TOIMENPIDE	Edunvalvonnassa huolehditaan Vihdin kuulumisesta metropolikuntien joukkoon
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	
EDELLISET TOTEUMAT	
ENNUSTE/TOTEUMA	
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	

	TP 2013	TA2014 +muutos	LTK 2015	TA 2015	TA2014/ TA 2015 -%	TS 2016	TS 2017
Konsernihallinnon keskus							
Toimintatuotot	1 584 130	1 665 000	1 690 000	1 690 000	102	1 700	1 710
Myyntituotot	0	25 000	20 000	20 000	80	20	20
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	1 584 130	1 640 000	1 670 000	1 670 000	102	1 680	1 690
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0
Vuokrat	0	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-77 544 400	-79 065 519	-80 472 236	-79 920 531	101	-80 716	-81 525
Henkilöstökulut	-1 987 086	-1 856 288	-1 825 169	-1 812 590	98	-1 827	-1 844
Palvelujen ostot	-75 523 535	-77 151 041	-78 620 251	-78 081 125	101	-78 862	-79 654
Asiakaspalvelujen ostot	-75 205 848	-76 871 000	-78 350 460	-77 811 334	101	-78 590	-79 380
Palvelujen ostot	-317 687	-280 041	-269 791	-269 791	96	-272	-274
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-12 690	-4 900	-4 710	-4 710	96	-5	-5
Avustukset	0	0	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-21 089	-53 290	-22 106	-22 106	41	-22	-22
Vuokrat	-15 395	-48 632	-17 406	-17 406	36	-17	-17
Muut toimintakulut	-5 694	-4 658	-4 700	-4 700	101	-5	-5
Toimintakate	-75 960 270	-77 400 519	-78 782 236	-78 230 531	101	-79 016	-79 814
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-75 960 270	-77 400 519	-78 782 236	-78 230 531	101	-79 016	-79 814

Sitovuustaso kunnanvaltuustoon toimintakate - 78 230 531 euroa.

	Ulkoiset erät	TP 2013	TA2014 +muutos	LTK 2015	TA 2015	TA2014/ TA 2015 -%	TS 2016	TS 2017
Konsernihallinnon keskus								
Toimintatuotot		1 584 130	1 665 000	1 690 000	1 690 000	102	1 700	1 710
Myyntituotot		0	25 000	20 000	20 000	80	20	20
Maksutuotot		0	0	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset		1 584 130	1 640 000	1 670 000	1 670 000	102	1 680	1 690
Muut toimintatuotot		0	0	0	0	0	0	0
Vuokrat		0	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot		0	0	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön		0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut		-77 508 223	-79 001 500	-80 435 028	-79 883 323	101	-80 679	-81 487
Henkilöstökulut		-1 987 086	-1 856 288	-1 825 169	-1 812 590	98	-1 827	-1 844
Palvelujen ostot		-75 502 426	-77 135 654	-78 600 449	-78 061 323	101	-78 842	-79 634
Asiakaspalvelujen ostot		-75 205 848	-76 871 000	-78 350 460	-77 811 334	101	-78 590	-79 380
Palvelujen ostot		-296 578	-264 654	-249 989	-249 989	94	-252	-254
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-12 690	-4 900	-4 710	-4 710	96	-5	-5
Avustukset		0	0	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut		-6 021	-4 658	-4 700	-4 700	101	-5	-5
Vuokrat		-327	0	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut		-5 694	-4 658	-4 700	-4 700	101	-5	-5
Toimintakate		-75 924 093	-77 336 500	-78 745 028	-78 193 323	101	-78 978	-79 777
Poistot ja arvonalentumiset		0	0	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos		-75 924 093	-77 336 500	-78 745 028	-78 193 323	101	-78 978	-79 777

	TP 2013	TA2014 +muutos	LTK 2015	TA 2015	TA2014/ TA 2015 -%	TS 2016	TS 2017
Konsernijohto							
Toimintatuotot	9 000	25 000	20 000	20 000	80	20	20
Myyntituotot	0	25 000	20 000	20 000	80	20	20
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	9 000	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0
Vuokrat	0	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-856 094	-843 366	-800 176	-787 597	93	-794	-800
Henkilöstökulut	-517 810	-507 693	-506 169	-493 590	97	-498	-502
Palvelujen ostot	-307 424	-280 041	-269 791	-269 791	96	-272	-274
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0	0	0	0
Palvelujen ostot	-307 424	-280 041	-269 791	-269 791	96	-272	-274
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-12 690	-4 900	-4 710	-4 710	96	-5	-5
Avustukset	0	0	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-18 170	-50 732	-19 506	-19 506	38	-20	-20
Vuokrat	-15 395	-48 632	-17 406	-17 406	36	-17	-17
Muut toimintakulut	-2 775	-2 100	-2 100	-2 100	100	-2	-2
Toimintakate	-847 094	-818 366	-780 176	-767 597	94	-773	-780
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-847 094	-818 366	-780 176	-767 597	94	-773	-780

Sitovuustaso kunnanhallitukseen toimintakate - 767 597 euroa.

	Ulkoiset erät	TP 2013	TA2014 +muutos	LTK 2015	TA 2015	TA2014/ TA 2015 -%	TS 2016	TS 2017
Konsernijohto								
Toimintatuotot		9 000	25 000	20 000	20 000	80	20	20
Myyntituotot		0	25 000	20 000	20 000	80	20	20
Maksutuotot		0	0	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset		9 000	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot		0	0	0	0	0	0	0
Vuokrat		0	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot		0	0	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön		0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut		-819 917	-779 347	-762 968	-750 389	96	-756	-763
Henkilöstökulut		-517 810	-507 693	-506 169	-493 590	97	-498	-502
Palvelujen ostot		-286 315	-264 654	-249 989	-249 989	94	-252	-254
Asiakaspalvelujen ostot		0	0	0	0	0	0	0
Palvelujen ostot		-286 315	-264 654	-249 989	-249 989	94	-252	-254
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-12 690	-4 900	-4 710	-4 710	96	-5	-5
Avustukset		0	0	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut		-3 102	-2 100	-2 100	-2 100	100	-2	-2
Vuokrat		-327	0	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut		-2 775	-2 100	-2 100	-2 100	100	-2	-2
Toimintakate		-810 917	-754 347	-742 968	-730 389	97	-736	-743
Poistot ja arvonalentumiset		0	0	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos		-810 917	-754 347	-742 968	-730 389	97	-736	-743

Sosiaali- ja terveyspalvelujen osto

Vihdin kunnan perusterveydenhuollon ja sosiaalitoimen palvelut järjestää Perusturvakuntayhtymä Karviainen. Kunta hyväksyy valtuustokaudeksi Karviaisen palvelutasosuunnitelman. Talousarvio perustuu palvelutasosuunnitelmaan. Vihdin kunnanvaltuusto hyväksyy Karviaisen talousarvion ja taloussuunnitelman. Vuoden 2014 painopisteitä ovat ennaltaehkäisevä sekä kuntouttava työ ja kotona asumisen tukeminen läpi koko elämänkaaren.

Vuonna 2015 sosiaali- ja terveyspalvelujen ostojen käsittelyyn talousarviossa on tehty muutoksia. Työmarkkinatuen kuntaosuudet ovat aikaisemmin kuuluneet Karviaisen talousarvioon, nyt ne on siirretty hallinnon ja talouden tulosalueen talousarvioon.

Erikoissairaanhoidon määrärahat on siirretty Karviaisen talousarvioon. Näin tavoitellaan erikoissairaanhoidon parempaa seuranta- ja paikallistasolta ja terveydenhuollon kokonaisuuden parempaa koordinoitua. Erikoissairaanhoidon palvelut tuottaa HUS-kuntayhtymä. Ostopalveluihin HUS-kuntayhtymältä arvioidaan vuonna 2015 tarvittavan 30,8 miljoonaa euroa. Summa sisältää myös ensihoidon ja Medi-Helin kustannukset. Kasvua vuoden 2014 muutettuun talousarvioon on 1,9 %.

Perusturvakuntayhtymä Karviaisen tulee käydä lävitse toimintansa sekä toimintojen organisointi ja toteuttaa toimintaansa suhteessa samansuuruinen vähennys henkilöstömenoista laskettuna kuin Vihdin kunta toteutti henkilöstömenoihinsa (3,2 %) vuoden 2015 talousarviossa. Karviaisessa tämä summa on noin 750 000 euroa. Vihdin kunnan osalle laskettuna tämä tarkoittaa 539 000 euroa ja Karkkilan kaupungin osuus on vastaavasti 211 000 euroa. Vihdin kunnan talousarviossa on vähennetty tämä 539 000 euroa perusturvakuntayhtymä Karviaisen esittämästä perusterveydenhuollon ja sosiaalipalvelujen oston määrärahasta.

Ostopalveluihin Karviaiselta on talousarviossa varattu 77 811 334 euroa. Tästä perusterveydenhuollon ja sosiaalitoimen palvelut ovat 47 056 000 euroa ja erikoissairaanhoidon 30 755 334 euroa. Kun ottaa perusterveydenhuollon ja sosiaalipalvelujen vuoden 2014 määrärahoista pois työmarkkinatuen, on vuonna 2015 perusterveydenhuoltoon ja sosiaalitoimeen osoitettu summa 0,6 % pienempi kuin vuonna 2014. Tälle tulosalueelle kirjataan myös eläkemenoperusteisia maksuja, niihin on varattu 1 319 000.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämistapaa uudistetaan vuoden 2017 alusta. Palvelujen järjestämisvastuu siirtyy viidelle sote-alueelle. Lainsäädäntö asiasta on kesken ja palvelujen tuottamistapa on osittain auki. Kunnat ovat kuitenkin edelleen merkittävässä palvelujen tuottavastuussa. Sosiaali- ja terveyspalvelujen uudistukseen liittyen vuonna 2015 arvioidaan Karviaisen organisaation jatko uudistuksen valtakunnallisten linjausten pohjalta. Tavoitteena on turvata Vihdin alueen asukkaiden sosiaali- ja terveyspalvelut kustannustehokkaasti ja laadullisesti hyvinä.

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvinvoivat kuntalaiset
TAVOITE 2015	Riittävän hyvätasoiset ja taloudellisesti tehokkaat sosiaali- ja terveyspalvelut tuottava organisointitapa ratkaistu vuoden 2015 aikana.
TAVOITE 2017	Vihdin alueen asukkaiden sosiaali- ja terveyspalvelujen tuotantotapa turvaa asukkaiden sosiaali- ja terveyspalvelut
TOIMENPIDE	Palvelujen tuotantotapojen selvittäminen ja yhteistyö lähikuntien kanssa
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Ratkaisu on tehty vuoden 2015 loppuun mennessä. Toimiva ratkaisu vuoden 2016 jälkeen otetaan käyttöön
EDELLISET TOTEUMAT	
ENNUSTE/TOTEUMA	
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	

	TP 2013	TA2014 +muutos	LTK 2015	TA 2015	TA2014/ TA 2015 -%	TS 2016	TS 2017
Sote-palvelujen ostot							
Toimintatuotot	1 575 130	1 640 000	1 670 000	1 670 000	102	1 680	1 690
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	1 575 130	1 640 000	1 670 000	1 670 000	102	1 680	1 690
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0
Vuokrat	0	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-76 688 305	-78 222 153	-79 672 060	-79 132 934	101	-79 922	-80 724
Henkilöstökulut	-1 469 276	-1 348 595	-1 319 000	-1 319 000	98	-1 330	-1 341
Palvelujen ostot	-75 216 110	-76 871 000	-78 350 460	-77 811 334	101	-78 590	-79 380
Asiakaspalvelujen ostot	-75 205 848	-76 871 000	-78 350 460	-77 811 334	101	-78 590	-79 380
Palvelujen ostot	-10 262	0	0	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	0	0	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-2 919	-2 558	-2 600	-2 600	102	-3	-3
Vuokrat	0	0	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-2 919	-2 558	-2 600	-2 600	102	-3	-3
Toimintakate	-75 113 175	-76 582 153	-78 002 060	-77 462 934	101	-78 242	-79 034
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-75 113 175	-76 582 153	-78 002 060	-77 462 934	101	-78 242	-79 034

Sitovuustaso kunnanhallitukseen - 77 462 934 euroa.

HALLINTOKESKUS

Hallintokeskuksessa toiminnan painopiste on talouden ja toiminnan suunnittelussa, hallinnon ja talouden hoidossa ja sekä tukipalveluiden tuottamisessa. Hallintokeskus ohjaa kunnan strategista suunnittelua sekä talouden ja toiminnan suunnittelua. Se toimii kunnanhallituksen ja -valtuuston sekä kunnanjohtajan esikuntana, ohjaa ja konsultoi kuntaorganisaatiota sekä neuvoo ja palvelee kuntalaisia.

Hallintokeskus huolehtii koko kuntaa koskevista tukipalveluista kuten tietohallinto, toimistopalvelut, henkilöstöhallinto, palkanlaskenta, laskentatoimi, ateria- ja puhdistuspalvelut sekä hankinta- ja kuljetusasioiden koordinointi. Hallintokeskus vastaa myös kunnan maaseutu- ja asuntoasioiden hoidosta sekä joukkoliikenteen järjestämisestä. Hallintokeskus koordinoi työllisyysasioiden hoitoa ja hoitaa lähinnä kunnan omaan organisaatioon työllistämistä. Laskenta ja palkanlaskentapalvelut ostetaan Kunnan Taitoa Oy:tä ja tietotekniset palvelut Kuntien Tiera Oy:ltä.

Hallintokeskuksen toiminta painottuu vuonna 2015 voimakkaasti talouden tasapainottamiseen. Tiukasta taloudellisesta tilanteesta ja sen edellyttämistä toimenpiteistä huolimatta hallinnon ja talouden keskeisten toimintojen kehittäminen nähdään edelleen tärkeänä painopisteenä.

Talousarvion edellyttämien säästötoimenpiteiden käytännön toteutuksen koordinointi tulee olemaan keskeisin ja työllistävin hallintokeskuksen tehtävistä. Kehittämistoimenpiteitä viedään kuitenkin eteenpäin erityisesti päätöksenteon valmistelun, sähköisen asioinnin, työllistämisen, työhyvinvoinnin kehittämisen sekä taloussuunnitteluprosessin osalta.

Hallintokeskuksen toiminnalliset tavoitteet on kirjattu hallintokeskuksen tulosalueiden, hallinnon ja talouden sekä ateria- ja puhdistuspalveluiden tuloskortteihin. Talousarvion ja taloussuunnitelman henkilöstö- ja talous -osioihin on kuvattu koko kuntaa koskevat talouden ja henkilöstön keskeiset, koko strategiakauden tavoitteet ja seurattavat mittarit.

	TP 2013	TA2014+Muutos	LTK 2015	KH 2015	TA2014/KH-%	TS 2016	TS 2017
Hallintokeskus							
Toimintatuotot	9 079 707	9 455 225	9 519 231	9 519 231	101	9 540	9 563
Myyntituotot	8 182 701	8 581 204	8 650 690	8 650 690	101	8 664	8 680
Maksutuotot	232 170	217 841	215 841	215 841	99	217	219
Tuet ja avustukset	318 271	496 180	492 700	492 700	99	497	501
Muut toimintatuotot	346 565	160 000	160 000	160 000	100	161	163
Vuokrat	400	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	346 165	160 000	160 000	160 000	100	161	163
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-12 737 281	-14 121 176	-15 929 329	-15 742 804	111	-15 939	-16 071
Henkilöstökulut	-5 664 210	-5 973 310	-6 082 018	-5 898 733	99	-5 998	-6 051
Palvelujen ostot	-4 352 835	-4 647 468	-4 793 065	-4 789 825	103	-4 854	-4 898
Asiakaspalvelujen ostot	-89 550	-82 000	-82 000	-82 000	100	-83	-83
Palvelujen ostot	-4 263 285	-4 565 468	-4 711 065	-4 707 825	103	-4 772	-4 814
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 009 197	-2 058 380	-2 105 233	-2 105 233	102	-2 123	-2 142
Avustukset	-6 000	-5 000	-1 805 000	-1 805 000	36 100	-1 819	-1 836
Muut toimintakulut	-705 039	-1 437 018	-1 144 013	-1 144 013	80	-1 144	-1 144
Vuokrat	-696 670	-1 436 168	-1 143 163	-1 143 163	80	-1 143	-1 143
Muut toimintakulut	-8 369	-850	-850	-850	100	-1	-1
Toimintakate	-3 657 574	-4 665 951	-6 410 098	-6 223 573	133	-6 399	-6 508
Poistot ja arvonalentumiset	-250 047	-414 515	-439 391	-439 391	106	-670	-851
Tilikauden tulos	-3 907 621	-5 080 466	-6 849 489	-6 662 964	131	-7 069	-7 359

Sitovuustaso kunnanvaltuustoon toimintakate – myyntivoitot = - 6 383 573 euroa

Ulkoiset erät	TP 2013	TA2014 +muutos	LTK 2015	TA 2015	TA2014/ TA 2015 -%	TS 2016	TS 2017
Hallintokeskus							
Toimintatuotot	2 778 511	2 544 606	2 562 220	2 562 220	101	2 583	2 606
Myyntituotot	1 892 504	1 682 585	1 703 679	1 703 679	101	1 717	1 733
Maksutuotot	221 171	205 841	205 841	205 841	100	207	209
Tuet ja avustukset	318 271	496 180	492 700	492 700	99	497	501
Muut toimintatuotot	346 565	160 000	160 000	160 000	100	161	163
Vuokrat	400	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	346 165	160 000	160 000	160 000	100	161	163
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-12 018 261	-12 670 941	-14 770 199	-14 583 674	115	-14 780	-14 912
Henkilöstökulut	-5 664 210	-5 973 310	-6 082 018	-5 898 733	99	-5 998	-6 051
Palvelujen ostot	-4 320 407	-4 620 101	-4 765 798	-4 762 558	103	-4 827	-4 870
Asiakaspalvelujen ostot	-89 550	-82 000	-82 000	-82 000	100	-83	-83
Palvelujen ostot	-4 230 857	-4 538 101	-4 683 798	-4 680 558	103	-4 744	-4 787
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 009 197	-2 058 380	-2 105 233	-2 105 233	102	-2 123	-2 142
Avustukset	-6 000	-5 000	-1 805 000	-1 805 000	36 100	-1 819	-1 836
Muut toimintakulut	-18 447	-14 150	-12 150	-12 150	86	-12	-12
Vuokrat	-10 078	-13 300	-11 300	-11 300	85	-11	-11
Muut toimintakulut	-8 369	-850	-850	-850	100	-1	-1
Toimintakate	-9 239 750	-10 126 335	-12 207 979	-12 021 454	119	-12 197	-12 306
Poistot ja arvonalentumiset	-250 047	-414 515	-439 391	-439 391	106	-670	-851
Tilikauden tulos	-9 489 797	-10 540 850	-12 647 370	-12 460 845	118	-12 867	-13 157

Hallinnon ja talouden tulosalue

Hallinnon ja talouden tulosaluetta työllistävät edelleen kuntarakenteiden sekä sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämiseen liittyvät suunnitellut muutokset. Päätöksenteko Espoon, Kirkkonummen ja Kauniaisten kanssa tehdyn kuntarakenneselvityksen osalta siirtyy vuodelle 2015.

Päätöksenteon valmistelun laatua ja päätösten vaikutusten ennakkoarviointia kehitetään siten, että kunnan toimielinten päätöksenteon valmistelussa huomioidaan yhdessä toimialojen valmistelijoiden kanssa laaditut valmistelun laatukriteerit. Päätöksenteon valmistelussa pyritään arvioimaan päätöksen vaikutukset kuntalaisten hyvinvointiin ja kuntatalouteen sekä tekemään yritysvaikutusten arviointi kattavasti ja luotettavasti. Valmistelijoille annetaan koulutusta valmistelun laatukriteereistä.

Vuonna 2014 kokeiltiin valtuustokokousten videointia, jotta asukkaat voisivat seurata päätöksentekoa verkossa. Tarkoitukseen ei ole varattu määrärahaa vuodelle 2015.

Sähköisen asioinnin kehittämistä jatketaan taloustilanteesta huolimatta. Vuoden 2015 aikana kehitetään tai otetaan käyttöön vähintään viisi sähköistä toimintatapaa sekä ulkoisten että sisäisten asiakkaiden sähköisen asioinnin kehittämiseksi.

Työllistämisasioiden koordinointi on myös tulevan kauden keskeisiä painopisteitä, sillä sekä työttömyyden kasvun että työmarkkinatuen muutosten johdosta kuntien maksuosuus tulee kasvamaan merkittävästi, ja se tarkoittaa valtavia kustannuspaineita. Kustannusten kasvua pyritään hillitsemään kehittämällä työllisyysasioiden yhteistyötä ja toimintamalleja yhteistyössä TE-keskuksen, Karviaisen ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Työmarkkinatuen kuntaosuus on siirretty perusturvakuntayhtymä Karviaisen talousarviosta hallinnon ja talouden tulosalueelle, jossa koordinoidaan kunnan työllisyydenhoitoa kokonaisuutena. Vuonna 2014 työmarkkinatuen kuntaosuus on noin miljoona euroa. Kunnan vastuu kasvaa vuonna 2015, kunnat osallistuvat työmarkkinatukeen mm. yli 300 päivän työttömyyden osalta, aikaisemmin raja oli 500 päivää. Muutoksen vaikutusta on vaikea arvioida, vuonna 2015 tarkoitukseen on varattu 1 800 000 euroa. Määrärahaa voi käyttää myös työllistäviin toimiin työmarkkinatuen kuntaosuuden pienentämiseksi.

Henkilöstötyössä taloudellisesti tiukassa tilanteessa korostuvat osaava johtaminen sekä työhyvinvoinnin varmistaminen. Työhyvinvoinnilla tässä tilanteessa tarkoitetaan sekä työn toimintaedellytysten varmistamista (mm. perustehtävän selkeys, työnjako, avoin tiedottaminen) että työterveysyhteistyön kehittämistä ja sairauspoissaolojen vähentämistä.

Talouden seurannan ja suunnittelun prosessia kehitetään, jotta talous nykyisessä tiukassa tilanteessa pysyy entistä paremmin kontrollissa. Seurantajärjestelmä tulee saada toimivaksi läpi koko organisaation. Kyse on lähinnä prosessin toimivuudesta, tähän vaikutetaan koulutuksella ja taloushallinnon omalla osallistumisella seurantaan läpi koko organisaation. Taloussuunnitteluprosessia kehitetään, läpi organisaation menevät toimintaprosessien muutokset ja investointihankkeet vaativat enemmän yhteistyötä ja koordinoitua, näin vältetään moninkertainen työ ja lopputulos on parempi.

Pidemmällä aikavälillä henkilöstö- ja taloushallinnon ohjelmistoja tulee uudistaa. Näin on saatavissa kustannussäästöjä ja parempaa perusaineistoa päätöksenteon ja toiminnan tueksi. Tarkempi valmistelutyö aloitetaan sen jälkeen kun kuntarakenteeseen liittyvissä asioissa on tehty ratkaisuja.

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvinvoivat kuntalaiset, terve kuntatalous
TAVOITE 2015	Päätöksenteon valmistelun laadun ja päätösten vaikutusten ennakoarvioinnin kehittäminen
TAVOITE 2017	Päätöksenteon valmistelu on laadukasta ja sen vaikutukset kunnan asukkaiden hyvinvointiin sekä kuntatalouteen on arvioitu valmistelun yhteydessä kattavasti ja luotettavasti.
TOIMENPIDE	Luodaan päätöksenteon valmistelun laatukriteerit, jotka huomioivat päätösten vaikutusten arvioinnin kuntalaisten hyvinvointiin, kuntatalouteen ja yritysten toimintaedellytyksiin. Valmistelijat koulutetaan päätöksenteon laatuvaatimuksiin.
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Laatukriteerit on luotu ja valmistelijat koulutettu.
EDELLISET TOTEUMAT	Ei yhdessä sovittuja valmistelun laatukriteerejä.
ENNUSTE/TOTEUMA	
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvinvoivat kuntalaiset
----------------------	-------------------------

TAVOITE 2015	Sähköisten asiointitapojen kehittäminen
TAVOITE 2017	Sujuvat, tehokkaat ja oikea-aikaiset peruspalvelut kuntalaisten saatavilla
TOIMENPIDE	Kehitetään sekä ulkoisten että sisäisten asiakkaiden sähköisen asiointin mahdollisuuksia sekä toimintatapoja.
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Kehitetään tai otetaan käyttöön vähintään viisi uutta sähköisen asiointin toimintatapaa.
EDELLISET TOTEUMAT	
ENNUSTE/TOTEUMA	
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Terve kuntatalous
TAVOITE 2015	Työllistämisen toimenpiteiden koordinointi yhdessä Karviaisen, TE-keskuksen ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.
TAVOITE 2017	Tehokas työllistämisen toimenpidemalli
TOIMENPIDE	Kehitetään ja tehostetaan työllistämisen toimenpiteitä yhdessä Karviaisen, TE-keskuksen ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Työllistämisen toimintamalli on käytössä ja sille on asetettu euromääräiset tavoitteet työmarkkinatuen kuntaosuuden osalta.
EDELLISET TOTEUMAT	
ENNUSTE/TOTEUMA	
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Osaava johtaminen
TAVOITE 2015	Tiukassa taloudellisessa tilanteessa johtaminen korostuu. Talousarviossa hyväksyttyjen säästöjen läpivienti organisaatiossa johdettu laadukkaasti.
TAVOITE 2017	Johtaminen kehittynyt koko strategiakauden
TOIMENPIDE	Johtamista kehitetään systemaattisesti.
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Vuonna 2015 uusittava johtamiskysely; sen tulokset vuosina 2015 ja 2017
EDELLISET TOTEUMAT	

ENNUSTE/TOTEUMA	
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Huolehtiva ja houkutteleva työnantaja
TAVOITE 2015	Varhaisen tuen/varhaisen puuttumisen toimintamallista tullut osa kunnan toimintakulttuuria. Organisaatioon kehitetty innovatiivista, uutta työhyvinvointitoimintaa
TAVOITE 2017	Oikein suunnattu ja tehokas työhyvinvointitoiminta Hyvinvoiva henkilöstö
TOIMENPIDE	Kohdennetaan suunnatun työhyvinvoinnin toimenpiteet eniten tarvitseviin työyksiköihin ja esimiesten tukemiseen Varhaisen tuen toimintamalli Työterveyshuoltoyhteistyö
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Sairauspoissaolojen kehitys: koko kunta/”tulosalueet” Varhaiseläkemenoperusteiset maksut Varhaisen tuen keskustelujen määrä Koulutuspäivien määrä
EDELLISET TOTEUMAT	
ENNUSTE/TOTEUMA	
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Terve kuntatalous
TAVOITE 2015	Toimiva ja kustannustehokas seuranta- ja suunnitteluprosessi
TAVOITE 2017	Kustannustietoinen henkilöstö
TOIMENPIDE	Suunnitteluprosessi käydään järjestelmällisesti lävitse ja kuvataan. Vuoden 2016 talousarvionlaadintaa varten tehdään selkeät ohjeet ja prosessi käydään läpi talousarvion laatijoiden kanssa. Henkilöstölle annetaan koulutusta talousasioista kustannustietoisuuden lisäämiseksi.
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Uudistettu prosessi on otettu käyttöön talousarvion 2016 laadintaan.
EDELLISET TOTEUMAT	
ENNUSTE/TOTEUMA	
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	

	TP 2013	TA2014 +muutos	LTK 2015	TA 2015	TA2014/ TA 2015 -%	TS 2016	TS 2017
Hallinto ja talous							
Toimintatuotot	814 345	765 960	838 040	838 040	109	845	852
Myyntituotot	102 163	90 840	168 840	168 840	186	170	172
Maksutuotot	48 149	47 000	45 000	45 000	96	45	46
Tuet ja avustukset	318 271	468 120	464 200	464 200	99	468	472
Muut toimintatuotot	345 762	160 000	160 000	160 000	100	161	163
Vuokrat	400	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	345 362	160 000	160 000	160 000	100	161	163
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-4 954 501	-5 790 060	-7 489 194	-7 448 342	129	-7 506	-7 572
Henkilöstökulut	-1 148 781	-1 340 132	-1 374 869	-1 334 017	100	-1 345	-1 357
Palvelujen ostot	-3 667 012	-3 965 291	-4 079 301	-4 079 301	103	-4 112	-4 149
Asiakaspalvelujen ostot	-89 550	-82 000	-82 000	-82 000	100	-83	-83
Palvelujen ostot	-3 577 462	-3 883 291	-3 997 301	-3 997 301	103	-4 029	-4 065
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-43 442	-42 350	-53 300	-53 300	126	-54	-54
Avustukset	-6 000	-5 000	-1 805 000	-1 805 000	36 100	-1 819	-1 836
Muut toimintakulut	-89 266	-437 287	-176 724	-176 724	40	-177	-177
Vuokrat	-83 649	-436 437	-175 874	-175 874	40	-176	-176
Muut toimintakulut	-5 617	-850	-850	-850	100	-1	-1
Toimintakate	-4 140 156	-5 024 100	-6 651 154	-6 610 302	132	-6 662	-6 720
Poistot ja arvonalentumiset	-140 681	-299 524	-309 842	-309 842	103	-460	-566
Tilikauden tulos	-4 280 837	-5 323 624	-6 960 996	-6 920 144	130	-7 122	-7 286

Sitovuustaso kunnanhallitukseen toimintakate – myyntivoitot = - 6 770 302 euroa.

	Ulkoiset erät	TP 2013	TA2014 +muutos	LTK 2015	TA 2015	TA2014/ TA 2015 -%	TS 2016	TS 2017
Hallinto ja talous								
Toimintatuotot		803 346	753 960	828 040	828 040	110	835	842
Myyntituotot		102 163	90 840	168 840	168 840	186	170	172
Maksutuotot		37 150	35 000	35 000	35 000	100	35	36
Tuet ja avustukset		318 271	468 120	464 200	464 200	99	468	472
Muut toimintatuotot		345 762	160 000	160 000	160 000	100	161	163
Vuokrat		400	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot		345 362	160 000	160 000	160 000	100	161	163
Valmistus omaan käyttöön		0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut		-4 848 714	-5 339 122	-7 298 719	-7 257 867	136	-7 316	-7 382
Henkilöstökulut		-1 148 781	-1 340 132	-1 374 869	-1 334 017	100	-1 345	-1 357
Palvelujen ostot		-3 636 294	-3 939 790	-4 053 700	-4 053 700	103	-4 086	-4 123
Asiakaspalvelujen ostot		-89 550	-82 000	-82 000	-82 000	100	-83	-83
Palvelujen ostot		-3 546 744	-3 857 790	-3 971 700	-3 971 700	103	-4 003	-4 040
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-43 442	-42 350	-53 300	-53 300	126	-54	-54
Avustukset		-6 000	-5 000	-1 805 000	-1 805 000	36 100	-1 819	-1 836
Muut toimintakulut		-14 197	-11 850	-11 850	-11 850	100	-12	-12
Vuokrat		-8 580	-11 000	-11 000	-11 000	100	-11	-11
Muut toimintakulut		-5 617	-850	-850	-850	100	-1	-1
Toimintakate		-4 045 368	-4 585 162	-6 470 679	-6 429 827	140	-6 481	-6 540
Poistot ja arvonalentumiset		-140 681	-299 524	-309 842	-309 842	103	-460	-566
Tilikauden tulos		-4 186 049	-4 884 686	-6 780 521	-6 739 669	138	-6 942	-7 105

Ateria- ja puhdistuspalvelun tulosalue

Vihdin Ateria ja Puhdistus järjestävät ateria-, puhdistus ja tavara-/postikuljetuspalveluita Vihdin kunnalle palveluverkon mukaisesti. Palveluilla tuetaan varhaiskasvatusta ja oppilaiden oppimista. Palvelut toteutetaan tarkoituksenmukaisesti ja tehokkaasti. Palveluissa hyödynnetään nykYTEknologiaa, panostetaan henkilöstön ammatilliseen koulutukseen ja palveluiden laatutaso sopeutetaan talousarvioon. Ateriapalvelu selvittää mahdollisuutta hyödyntää lähiruokatuottajien elintarvikkeita ateriatuotannossa esim. toteuttaen lähiruokapäiviä.

Tulosalueella toiminta on jaettu seitsemään operatiiviseen työnjohdolliseen alueeseen, jossa hyödynnetään yhdistelmätehtäviä töiden tehokkuuden järjestämiseksi. Ateriapalvelun tuotemäärä on 1 780 000 kpl (kasvua 0,6 %) ja puhdistuspalvelun siivousneliöt ovat lähes ennallaan 85 725 m².

Oppilasruokailun ja päiväkotien ruokailun laadullisina kriteereinä ovat ruokasuositukset ja puhdistuspalvelun laatutaso on määritelty puhtaustasokuvauksissa.

Peruskuntayhtymä Karviaiselle myydään ateria- puhdistus- ja kuljetuspalveluita. Ateriapalveluiden myynti laskee 50 000 € verrattuna TA 2014, syynä on hoivaosaston potilaspaikkojen väheneminen. Ateria-, posti- ja tavarakuljetukset järjestetään ostosopimuksella 41h / päivässä, josta kuljetuspalvelua myydään n 18h /vrk Peruskuntayhtymä Karviaiselle.

Uusija toimitiloja tai asiakaskohteita ei vuonna 2015 ole tiedossa ateria- ja puhdistuspalveluissa. Keittiölaitteita uusitaan 80 000 eurolla, tavoitteena on hillitä laitekorjausmenojen kasvua.

KUNTA PÄÄMÄÄRÄ	Hyvinvoivat kuntalaiset
TAVOITE 2015	Ateriapalveluiden järjestäminen asiakaslähtöisesti tukien oppilaiden oppimista ja varhaiskasvatustalveluita
TAVOITE 2017	Kouluruokailua arvostetaan ja päiväkotiruokailu tukee varhaiskasvatustalveluita.
TOIMENPIDE	Ateriapalveluissa tehdään vuosittain oppilaiden asiakastyytyväisyyskyselyt ja päiväkotien sopimuslaatu kiertokyselyt. Oppilasruokalistojen suunnittelu tehdään yhdessä mm. oppilastoimikuntien kanssa. Ateriapalvelusopimukset päivitetään.
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Oppilaiden ja päiväkotien asiakastyytyväisyyskyselyn keskiarvo 2,8 (1-4)
EDELLISET TOTEUMAT	Keskiarvot vuosina 2013 2,82 (1-4), vuonna 2012 2,62 (1-4)
ENNUSTE/TOTEUMA	
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvinvoivat kuntalaiset
TAVOITE 2015	Puhdistuspalveluiden järjestäminen asiakaslähtöisesti tukien oppilaiden oppimista ja varhaiskasvatuspalveluita
TAVOITE 2017	Puhdistuspalvelun merkitys huomioidaan kiinteistöjen elinkaareen suunnittelussa.
TOIMENPIDE	Henkilöstön koulutuksesta / osaamisesta huolehditaan. Ylläpidetään asiakaspalavereita, käydään puhdistuspalvelun sopimukseen liittyviä laatukierrokset asiakasedustajien kanssa.
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Laatukerroksen asiakastytyväisyyskyselyn keskiarvo on 2,9 (1-4)
EDELLISET TOTEUMAT	Keskiarvot olivat vuonna 2012 3,03 (1-4) ja vuonna 2013 3,12 (1-4)
ENNUSTE/TOTEUMA	
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Turvallinen ja vetovoimainen elinympäristö
TAVOITE 2015	Vastuullinen hankinta, lajittelu ja materiaalitehokkuus ateriala- ja puhdistuspalvelussa
TAVOITE 2017	Tulosalue on omalta osaltaan käynnistänyt toimenpiteet tavoitteena hiilineutraali kunta.
TOIMENPIDE	Vuonna 2015 seurataan jätemääriä mm. biojäte ja ylikapasiteetti ruokaa. Etsitään keinoja minimoidaan hiilijalanjälkeä. Hankinnoissa kiinnitetään huomioita kestävään kehitykseen. Henkilöstöä opastetaan lajittelussa, energian käytössä ja vedenkäytössä.
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Jätemäärien seuranta tehdään: kyllä / ei Henkilöstöopastusta toteutetaan: kyllä / ei
EDELLISET TOTEUMAT	
ENNUSTE/TOTEUMA	
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	

	TP 2013	TA2014 +muutos	LTK 2015	TA 2015	TA2014/ TA 2015 -%	TS 2016	TS 2017
Ateria- ja puhdistus							
Toimintatuotot	8 265 361	8 689 265	8 681 191	8 681 191	100	8 695	8 711
Myyntituotot	8 080 538	8 490 364	8 481 850	8 481 850	100	8 494	8 508
Maksutuotot	184 021	170 841	170 841	170 841	100	172	174
Tuet ja avustukset	0	28 060	28 500	28 500	102	29	29
Muut toimintatuotot	802	0	0	0	0	0	0
Vuokrat	0	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	802	0	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-7 782 765	-8 331 113	-8 440 135	-8 294 462	100	-8 432	-8 499
Henkilöstökulut	-4 515 424	-4 633 175	-4 707 149	-4 564 716	99	-4 653	-4 695
Palvelujen ostot	-685 818	-682 177	-713 764	-710 524	104	-742	-749
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0	0	0	0
Palvelujen ostot	-685 818	-682 177	-713 764	-710 524	104	-742	-749
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 965 753	-2 016 030	-2 051 933	-2 051 933	102	-2 069	-2 088
Avustukset	0	0	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-615 770	-999 731	-967 289	-967 289	97	-967	-967
Vuokrat	-613 020	-999 731	-967 289	-967 289	97	-967	-967
Muut toimintakulut	-2 750	0	0	0	0	0	0
Toimintakate	482 596	358 152	241 056	386 729	108	263	212
Poistot ja arvonalentumiset	-109 365	-114 991	-129 549	-129 549	113	-210	-285
Tilikauden tulos	373 231	243 161	111 507	257 180	106	53	-73

Sitovuustaso kunnanhallitukseen toimintakate 386 729 euroa.

	Ulkoiset erät	TP 2013	TA2014 +muutos	LTK 2015	TA 2015	TA2014/ TA 2015 -%	TS 2016	TS 2017
Ateria- ja puhdistus								
Toimintatuotot		1 975 164	1 790 646	1 734 180	1 734 180	97	1 748	1 764
Myyntituotot		1 790 341	1 591 745	1 534 839	1 534 839	96	1 547	1 561
Maksutuotot		184 021	170 841	170 841	170 841	100	172	174
Tuet ja avustukset		0	28 060	28 500	28 500	102	29	29
Muut toimintatuotot		802	0	0	0	0	0	0
Vuokrat		0	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot		802	0	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön		0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut		-7 169 533	-7 331 816	-7 471 480	-7 325 807	100	-7 464	-7 530
Henkilöstökulut		-4 515 424	-4 633 175	-4 707 149	-4 564 716	99	-4 653	-4 695
Palvelujen ostot		-684 109	-680 311	-712 098	-708 858	104	-741	-747
Asiakaspalvelujen ostot		0	0	0	0	0	0	0
Palvelujen ostot		-684 109	-680 311	-712 098	-708 858	104	-741	-747
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-1 965 753	-2 016 030	-2 051 933	-2 051 933	102	-2 069	-2 088
Avustukset		0	0	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut		-4 247	-2 300	-300	-300	13	0	0
Vuokrat		-1 497	-2 300	-300	-300	13	0	0
Muut toimintakulut		-2 750	0	0	0	0	0	0
Toimintakate		-5 194 369	-5 541 170	-5 737 300	-5 591 627	101	-5 716	-5 767
Poistot ja arvonalentumiset		-109 365	-114 991	-129 549	-129 549	113	-210	-285
Tilikauden tulos		-5 303 734	-5 656 161	-5 866 849	-5 721 176	101	-5 926	-6 052

SIVISTYSKESKUS

KASVAMINEN ON YHTEINEN MATKA

”Vihtiläinen lapsi ja nuori saa kasvaa turvallisessa kasvuyhteisössä, jossa välittävät ja kannustavat aikuiset mahdollistavat laadukkaan kasvun – ja opinpolun.”

Sivistyskeskuksen toiminnan tavoitteena on mahdollistaa se, että kaikkiin ikäryhmiin kuuluvilla vihtiläisillä on mahdollisuus osallistua oman asuin-, työ- ja vapaa-ajan ympäristön kehittämiseen.

Vihdin kuntastrategian mukaisesti lasten ja nuorten vaikutusmahdollisuuksia vahvistetaan kunnan päätöksenteossa. Lasten ja nuorten osallisuutta edistetään päiväkotien ja koulutarjojen kehittämisessä. Nuorisovaltuuston ja nuorisotyön edustajiston toimintamahdollisuuksia lisätään. Käytännössä tämä tarkoittaa koulujen oppilaskuntien mukaan ottamista koulujen kehittämistoimintaan. Lisäksi koulu- ja päiväkotirakennusten suunnittelussa mahdollistetaan lasten ja nuorten näkemysten ottaminen huomioon. Nuorisovaltuuston edustajat osallistuvat kunnanvaltuuston ja lautakuntien kokouksiin.

Sivistyskeskuksen tulosalueiden yhteistyö on laajaa ja monipuolista. Vihdin kirjasto toimii aktiivisesti päiväkotien ja koulujen kanssa. Kirjasto järjestää päiväkoteihin satukierroksia erilaisista teemoista. Päiväkoteihin toimitetaan kirjakasseja, lorupusseja sekä muuta toivottua ja tilattua materiaalia. Kirjavinkkaus tutustuttaa koululaiset kirjallisuuteen. Kirjastot ovat vihtiläisten yhteisiä olohuoneita, joiden toimintaa kehitetään niin, että se mitä tuotetaan, palvelee vihtiläisiä parhaalla mahdollisella tavalla.

Vihdin liikuntapalvelujen tavoitteena on innostaa vihtiläiset liikkumaan joka päivä. Liikunnalla on myönteinen vaikutus jokaisen vihtiläisen hyvinvointiin. Lapsuudessa ja nuoruudessa luodaan pohja elinikäiselle liikunnan harrastamiselle, terveille elintavoille sekä sosiaalisille vuorovaikutussuhteille. Vihdin liikuntapalvelut järjestävät liikunnallisia tapahtumia päiväkodeille ja kouluille sekä lainaavat kausiliikuntaan sopivaa välineistöä. Vihdin kunnan henkilöstöllä samoin kuin kaikilla aikuisilla vihtiläisillä on mahdollisuus osallistua työikäisille suunnattuun liikunnalliseen toimintaan. Ikäihmisten liikuntatoiminnalla pyritään aktiivisiin ja terveisiin elinvuosiin. Yhteistyö kunnan eri toimialojen sekä järjestöjen kanssa on liikuntapalvelujen toiminnan ydin.

Vihdin kunnassa nuorisovaltuustolla on mahdollisuus osallistua lautakuntien kokouksiin ja olla näin vaikuttamassa päätöksentekoon. Nuorisopalvelut järjestää monipuolista toimintaa vihtiläisille nuorille koko kunnan alueella. Oppilaskuntien kanssa tehdään yhteistyötä samoin kuin järjestetään erilaisille ryhmille suunnattua ja suunniteltua toimintaa. Vihdin yläkouluissa toimii nuorisopalveluiden organisoimat koulukahvilat. Nuorisopalvelujen etsivän nuorisotyön rooli on merkittävä hakeuduttaessa toisen asteen opintoihin ja erityisesti silloin, kun opinnot keskeytyvät toisella asteella. Nuorisopalvelut sijoittavat työllistettäviä nuoria mm. päiväkoteihin. Nuorisopalvelut järjestävät yhteistyössä liikunta-, kirjasto-, kulttuuri- ja museopalveluiden kanssa tapahtumia ja leirejä kuntalaisille.

Vihdin museotoiminnan tärkeä kohderyhmä ovat lapset ja nuoret. Museon näyttelyjä kohdistetaan kokonaan lapsille ja nuorille tai näyttelyissä on nuoremmille asiakkaille suunnattu osuus sekä nuorten museovierailuihin sisällytetään mahdollisuuksien mukaan osallistavaa toimintaa. Kunnan strategiassa keskeisenä on laadukas ja luonnonläheinen elinympäristö – Vihdin histo-

rian tunteva museo kertoo, miten tällainen Vihti on syntynyt ja vaikuttaa siihen millaiseksi tulevaisuuden Vihtiä rakennetaan.

Sivistyskeskuksen toimialueeseen kuuluu myös vapaasta sivistystyöstä vastaava Hiidenopisto ja musiikkiopetusta järjestävä Länsi-Uudenmaan musiikkiopisto. Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut tukevat avustuksilla kulttuurialan toimijoita, kuten Vihdin kuvataidekoulua.

Kunnan strategian mukaisesti lähiesimiehet ovat henkilöstöjohtamisen avainhenkilöitä. Sivistyskeskuksessa esimiesten työhyvinvointia, osaamista sekä johtamis- ja työyhteisötaitoja on pidettävä yllä ja kehitettävä edelleen, jotta työtyytyväisyys ja hyvän työnantajan maine toteutuu myös sivistyskeskuksen lukuisissa työyksiköissä.

Sivistyskeskuksen toimialueen merkittäviä investointeja ovat Nummelanharjun koulu ja liikuntahalli, Vihdin yhteiskoulu ja liikuntahalli sekä Kirkonkylän lähiliikuntapaikka ja Etelä-Nummelan koulu- ja päiväkotikeskuksen sekä liikuntapuiston suunnittelu. Lisäksi hankitaan toimintamuu-
tosten vaatimia ATK-ohjelmistoja, varaudutaan tieto- ja viestintätekniikan (tv) välineisiin ope-
tuksessa sekä oppimisympäristöjen muutoksista johtuviin kalustehankintoihin. Sivistyskeskuk-
sen investoinnit on tarkemmin selostettu talousarvion ja taloussuunnitelman investointiosassa.

	TP 2013	TA2014 +muutos	LTK 2015	TA 2015	TA2014/ TA 2015 -%	TS 2016	TS 2017
Sivistyskeskus							
Toimintatuotot	4 705 323	4 580 630	4 274 220	4 274 220	93	4 308	4 346
Myyntituotot	956 576	710 790	664 650	664 650	94	670	675
Maksutuotot	2 785 015	2 935 000	2 880 000	2 880 000	98	2 903	2 929
Tuet ja avustukset	791 104	757 500	556 500	556 500	73	561	566
Muut toimintatuotot	172 628	177 340	173 070	173 070	98	174	175
Vuokrat	116 744	120 340	123 070	123 070	102	124	125
Muut toimintatuotot	55 884	57 000	50 000	50 000	88	50	51
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-62 248 117	-66 258 244	-67 171 946	-65 967 399	100	-66 542	-67 157
Henkilöstökulut	-36 310 104	-36 394 355	-37 219 684	-36 015 137	99	-36 425	-36 892
Palvelujen ostot	-10 868 333	-11 540 053	-11 733 854	-11 733 854	102	-11 856	-11 957
Asiakaspalvelujen ostot	-1 323 252	-1 119 000	-1 161 000	-1 161 000	104	-1 170	-1 181
Palvelujen ostot	-9 545 081	-10 421 053	-10 572 854	-10 572 854	101	-10 686	-10 776
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 209 356	-1 081 836	-1 161 171	-1 161 171	107	-1 170	-1 181
Avustukset	-4 128 572	-4 349 750	-3 936 000	-3 936 000	90	-3 967	-4 003
Muut toimintakulut	-9 731 752	-12 892 250	-13 121 237	-13 121 237	102	-13 122	-13 124
Vuokrat	-9 625 421	-12 847 600	-13 041 487	-13 041 487	102	-13 042	-13 043
Muut toimintakulut	-106 331	-44 650	-79 750	-79 750	179	-80	-81
Toimintakate	-57 542 794	-61 677 614	-62 897 726	-61 693 179	100	-62 234	-62 811
Poistot ja arvonalentumiset	-321 938	-319 675	-384 072	-384 072	120	-458	-430
Tilikauden tulos	-57 864 732	-61 997 289	-63 281 798	-62 077 251	100	-62 692	-63 242

Sitovuustaso kunnanvaltuustoon toimintakate – 61 693 179 euroa.

Ulkoiset erät	TP 2013	TA2014 +muutos	LTK 2015	TA 2015	TA2014/ TA 2015 -%	TS 2016	TS 2017
Sivistyskeskus							
Toimintatuotot	4 619 714	4 483 760	4 179 350	4 179 350	93	4 213	4 251
Myyntituotot	935 380	652 790	606 650	606 650	93	612	617
Maksutuotot	2 761 197	2 935 000	2 880 000	2 880 000	98	2 903	2 929
Tuet ja avustukset	791 104	757 500	556 500	556 500	73	561	566
Muut toimintatuotot	132 033	138 470	136 200	136 200	98	137	139
Vuokrat	76 149	81 470	86 200	86 200	106	87	88
Muut toimintatuotot	55 884	57 000	50 000	50 000	88	50	51
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-46 456 585	-46 589 921	-47 263 565	-46 059 018	99	-46 633	-47 249
Henkilöstökulut	-36 310 104	-36 394 355	-37 219 684	-36 015 137	99	-36 425	-36 892
Palvelujen ostot	-4 610 616	-4 646 900	-4 798 230	-4 798 230	103	-4 920	-5 021
Asiakaspalvelujen ostot	-1 323 252	-1 119 000	-1 161 000	-1 161 000	104	-1 170	-1 181
Palvelujen ostot	-3 287 364	-3 527 900	-3 637 230	-3 637 230	103	-3 750	-3 840
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 208 912	-1 081 836	-1 161 171	-1 161 171	107	-1 170	-1 181
Avustukset	-4 128 572	-4 349 750	-3 936 000	-3 936 000	90	-3 967	-4 003
Muut toimintakulut	-198 381	-117 080	-148 480	-148 480	127	-150	-151
Vuokrat	-92 050	-72 430	-68 730	-68 730	95	-69	-70
Muut toimintakulut	-106 331	-44 650	-79 750	-79 750	179	-80	-81
Toimintakate	-41 836 871	-42 106 161	-43 084 215	-41 879 668	99	-42 420	-42 998
Poistot ja arvonalentumiset	-321 938	-319 675	-384 072	-384 072	120	-458	-430
Tilikauden tulos	-42 158 809	-42 425 836	-43 468 287	-42 263 740	100	-42 879	-43 428

Varhaiskasvatuksen tulosalue

Varhaiskasvatuspalveluja järjestetään joustavasti vihtiläisten lapsiperheiden tarpeisiin vastaten. Palveluissa painotetaan yhteisöllistä vuorovaikutusta ja tehdään monialaista oppilashuoltotyötä. Varhaiskasvatus koostuu hoivan, kasvatuksen ja opetuksen kokonaisuudesta, joka painottuu eri tavoin eri-ikäisillä lapsilla.

Painopiste on osallistavassa johtamisessa ja osaavassa ja työhönsä sitoutuneessa henkilöstössä. Nämä tavoitteet huomioidaan varhaiskasvatuksen koulutussuunnitelmassa vuodelle 2015.

Varhaiskasvatuksen tulosalueella seurataan yksiköiden täyttöastetta ja täyttöastetavoite on sitovana tavoitteena. Täyttöasteessa huomioidaan lasten määrä suhteessa kasvatushenkilöstöön ja näin voidaan vaikuttaa siihen, että henkilökunnan määrä on optimissa.

Varhaiskasvatuksessa käynnistetään rakenteellisia uudistuksia. Palvelusetelin käyttöönotosta tehdään päätös vuoden 2014 loppuun mennessä, jos päätetään ottaa palveluseteli, tavoitteena on saada se käyttöön 1.8.2015. Palveluseteli on tulosidonnainen, jolloin kaikilla perheillä on tasavertainen mahdollisuus valita yksityinen tai kunnallinen päivähoito. Perheillä säilyy subjektiivinen oikeus valita yksityinen tai kunnallinen päivähoito.

Yksityiselle päiväkotiyritykselle on vuokrattu tontti Nummelasta ja suunnitelman mukaan uusi noin 70 paikkainen yksityinen päiväkoti aloittaa toimintansa 1.8.2015. Tällä järjestelyllä saadaan lisättyä yksityisen päivähoidon osuutta.

Tavoitteena on mahdollistaa tuntiperusteinen laskutus päivähoidossa ja tämä edellyttää lasten mobiilikirjauksen käyttöönottoa elokuussa 2015, jolloin tuntiperusteiseen laskutukseen voidaan siirtyä viimeistään vuonna 2016.

Luontolan toimipiste otetaan kokonaisuudessaan käyttöön vuoden 2015 aikana ja Myrskylänmäen päiväkotia otetaan kokonaisuudessaan käyttöön vuoden 2016 aikana.

Yksityisen hoidon tuen hoitoraha on 173,64 €/lapsi kuukaudessa ja tulosidonnainen hoitolisä on enintään 146,02 €/lapsi kuukaudessa. Yksityisen hoidon tuen kuntalisää maksetaan kokopäivähoidosta yksityisessä päiväkodissa alle 3-vuotiaasta lapsesta 520€/kk, yli 3-vuotiaasta 323 €/kk(1.3.2015 alkaen 358 €/kk) ja yksityisessä päiväkodissa suoritettavasta maksuttomasta esiopetuksesta + päivähoidosta 505 €/kk, yksityisessä päiväkodissa suoritettavasta pelkästä maksuttomasta esiopetuksesta 370 €/kk, perhepäivähoidosta hoitajan kotona 170 €/kk, lapsen kotona tapahtuvasta perhepäivähoidosta 220 €/kk. Yksityisen hoidon tuen kuntalisän maksatuksen hoitaa Kela. Yksityisen päivähoidon viranomaisvalvonnasta vastaavat perhepäivähoidon johtajat.

Kotihoidon tuen hoitoraha on 341,06 €/kk yhdestä alle 3-vuotiaasta lapsesta, muista alle 3-vuotiaista sisaruksista kustakin 102,11 €/kk ja yli 3-vuotiaista alle kouluikäisistä sisaruksista 65,61 e/kk. Tulosidonnainen hoitolisä on enintään 182,52 €/kk.

Kotihoidon tuen kuntalisän (Vihti-lisän) maksaminen päättyy 1.3.2015 ja siihen saakka Vihti-lisä on suuruudeltaan 150 €/kk alle 2 vuotiaista lapsista perheille, joissa perheen kaikista lastenhoidon tukeen oikeuttavista lapsista maksetaan kotihoidon tukea. Kotihoidon tuen piirissä olevista lapsista ei makseta kuntalisää, mikäli perheelle maksetaan vanhempainpäivärahaa.

Laki oppilas- ja opiskelijahuollosta tuli voimaan 1.8.2014 ja laissa edellytetään, että psykologi ja kuraattoripalveluita tarjotaan myös esioppilaille. Kuraattoripalveluita ei Vihdissä ole ollut esioppilaille ja tämä tulee huomioida kuraattoriresurssissa vuonna 2015.

Varhaiskasvatuksessa kärkitavoitteina on lasten arkiliikunnan lisääminen ja lasten tunnetaitojen tukeminen. Nämä tavoitteet näkyvät yksiköiden toimintasuunnitelmissa. Lisäksi esiopetus-suunnitelman mukaisesti hyödynnetään tieto- ja viestintätekniikkaa esiopetuksessa ja varhaiskasvatuksessa. Opetushallitus on myöntänyt 7 000 euron valtionavustuksen hankkeeseen Mobiilisti esiopetuksessa. Omavastuuosuus hankkeessa on 1 800 euroa. Tieto- ja viestintätekniikan suunnitelmallista käyttöä on pilotoitu Kuoppanummen päiväkodissa ja siellä saatujen hyvien kokemusten perusteella toimintaa laajennetaan muihin päiväkoteihin.

Päivähoitohenkilökunnalla on paljon tuki- ja liikuntaelinsairauksista johtuvia sairauspoissaoloja. Työfysioterapeutin kanssa on tehty kiinteää yhteistyötä. Päiväkotiryhmiin hankitaan ergonomisia apuvälineitä erikseen varatulla määrärahalla.

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvinvoivat kuntalaiset
TAVOITE 2015	Päiväkotien täyttöaste 96%
TAVOITE 2017	Päiväkotien täyttöaste 98%
TOIMENPIDE	Päiväkotipaikkoja täytettäessä käytetään yhtenäisiä kertoimia. Lapsiryhmien suunnittelussa huomioidaan esimerkiksi lasten hoidon tarve ja tuen tarpeet.
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Täyttöastetta seurataan jokaisessa yksikössä yhtenäisiä kertoimia käyttäen.
EDELLISET TOTEUMAT	v. 2012 94,88 %, v. 2013 95,56 %

ENNUSTE/TOTEUMA	
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	

KUNTA PÄÄMÄÄRÄ	Hyvinvoivat kuntalaiset
TAVOITE 2015	Yhteisöllistä vuorovaikutusta vahvistetaan kasvatusyhteisöissä.
TAVOITE 2017	Yksiköissä ylläpidetään yhteisöllistä vuorovaikutusta tehtyjen suunnitelmien mukaisesti
TOIMENPIDE	Tavoite kirjataan yksiköiden tulokortteihin ja sen toteutumista seurataan tulokorttien seurannan yhteydessä.
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Kaikkien päiväkotien ja perhepäivähoidon tulokorteissa on kirjattu tavoite yhteisöllisen vuorovaikutuksen vahvistamisesta kasvatusyhteisöissä
EDELLISET TOTEUMAT	Vuonna 2013 toteutetun yhteisöllisen vuorovaikutuksen henkilöstökyselyn tulos oli 3,08 asteikolla 1-4.
ENNUSTE/TOTEUMA	
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	

	TP 2013	TA2014 +muutos	LTK 2015	TA 2015	TA2014/ TA 2015 -%	TS 2016	TS 2017
Varhaiskasvatus							
Toimintatuotot	2 617 851	2 825 000	2 680 000	2 680 000	95	2 701	2 726
Myyntituotot	86 197	172 000	90 000	90 000	52	91	92
Maksutuotot	2 478 088	2 653 000	2 590 000	2 590 000	98	2 611	2 634
Tuet ja avustukset	47 261	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	6 305	0	0	0	0	0	0
Vuokrat	479	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	5 826	0	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-23 473 300	-25 433 352	-26 213 347	-25 687 507	101	-26 110	-26 324
Henkilöstökulut	-14 541 422	-15 093 242	-15 681 962	-15 156 122	100	-15 528	-15 700
Palvelujen ostot	-3 072 635	-3 285 976	-3 423 333	-3 423 333	104	-3 443	-3 449
Asiakaspalvelujen ostot	-107 528	-78 000	-78 000	-78 000	100	-79	-79
Palvelujen ostot	-2 965 107	-3 207 976	-3 345 333	-3 345 333	104	-3 365	-3 370
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-194 023	-211 690	-229 020	-229 020	108	-231	-233
Avustukset	-3 865 255	-4 065 000	-3 640 000	-3 640 000	90	-3 669	-3 702
Muut toimintakulut	-1 799 965	-2 777 444	-3 239 032	-3 239 032	117	-3 239	-3 240
Vuokrat	-1 740 489	-2 757 444	-3 202 032	-3 202 032	116	-3 202	-3 202
Muut toimintakulut	-59 476	-20 000	-37 000	-37 000	185	-37	-38
Toimintakate	-20 855 449	-22 608 352	-23 533 347	-23 007 507	102	-23 409	-23 598
Poistot ja arvonalentumiset	-69 316	-114 766	-170 030	-170 030	148	-1	0
Tilikauden tulos	-20 924 765	-22 723 118	-23 703 377	-23 177 537	102	-23 410	-23 598

Sitovuustaso kunnanhallitukseen toimintakate - 23 007 507 euroa.

	Ulkoiset erät	TP 2013	TA2014 +muutos	LTK 2015	TA 2015	TA2014/ TA 2015 -%	TS 2016	TS 2017
Varhaiskasvatus								
Toimintatuotot		2 617 551	2 825 000	2 680 000	2 680 000	95	2 701	2 726
Myyntituotot		86 197	172 000	90 000	90 000	52	91	92
Maksutuotot		2 478 088	2 653 000	2 590 000	2 590 000	98	2 611	2 634
Tuet ja avustukset		47 261	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot		6 005	0	0	0	0	0	0
Vuokrat		179	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot		5 826	0	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön		0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut		-19 324 328	-20 042 042	-20 235 512	-19 709 672	98	-20 133	-20 346
Henkilöstökulut		-14 541 422	-15 093 242	-15 681 962	-15 156 122	100	-15 528	-15 700
Palvelujen ostot		-653 991	-640 830	-636 250	-636 250	99	-656	-662
Asiakaspalvelujen ostot		-107 528	-78 000	-78 000	-78 000	100	-79	-79
Palvelujen ostot		-546 463	-562 830	-558 250	-558 250	99	-578	-583
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-194 023	-211 690	-229 020	-229 020	108	-231	-233
Avustukset		-3 865 255	-4 065 000	-3 640 000	-3 640 000	90	-3 669	-3 702
Muut toimintakulut		-69 637	-31 280	-48 280	-48 280	154	-49	-49
Vuokrat		-10 161	-11 280	-11 280	-11 280	100	-11	-11
Muut toimintakulut		-59 476	-20 000	-37 000	-37 000	185	-37	-38
Toimintakate		-16 706 777	-17 217 042	-17 555 512	-17 029 672	99	-17 431	-17 620
Poistot ja arvonalentumiset		-69 316	-114 766	-170 030	-170 030	148	-1	0
Tilikauden tulos		-16 776 093	-17 331 808	-17 725 542	-17 199 702	99	-17 432	-17 620

Koulutuksen tulosalue

Kouluissa oppilailla on oikeus hyvään opetukseen ja oppimiseen turvallisessa ja monipuolisessa oppimisympäristössä, jossa hyödynnetään nykyteknologiaa. Tiedonhankinnan ja -hallinnan taidot, yhteisöllisyys, osallisuus, kannustavuus sekä toimiva monialainen oppilashuolto luovat perustan koulujen toiminnalle. Uusi oppilas- ja opiskelijahuoltolaki (1287/2013) on tullut voimaan 1.8.2014 alkaen. Lain 9 §:n mukaan koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että opetus-suunnitelman mukainen opiskeluhuoltosuunnitelma toteutuu. Tämän lain mukaiset muutokset on tehty kuntatason opetussuunnitelmaan, lisäksi talousarviossa on yhden koulukuraattorin vakanssin lisäys.

Vihdin kunta on ollut mukana Kuumakuntien tieto- ja viestintätekniikan hankkeessa, joka päättyy vuoden 2014 lopussa. Hankkeen kautta on järjestetty täydennyskoulutusta opettajakunnalle. Vuoden 2014 aikana kouluissa otetaan käyttöön TVT- hankkeen kautta kehitetty oppimisympäristö. Vihdin kunta on saanut 22 800 euroa hankkeeseen, jonka tavoitteena on kehittää opettajakunnan ICT-osaamista kuluvana lukuvuonna.

Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen uudet opetussuunnitelmat tulevat edellyttämään tieto- ja viestintätekniikan hyödyntämistä opetuksessa. Ylioppilaskirjoitukset muuttuvat lähivuosina sähköisesti toteutettaviksi. Opiskelijoilla tulee olla käytössään sellaiset laitteet, jotka soveltuvat ylioppilaskirjoituksiin. Lisäksi lukio-opetusta on kehitettävä niin, että opiskelijat saavat valmiudet osallistua sähköisiin ylioppilaskirjoituksiin. Koulutuksen tarvitsemiin tieto- ja viestintätekniikan laitteisiin on talousarvion investointiosuuteen merkitty 150 000 euron määrärahaa.

Perusopetuksen opetussuunnitelman uudistus tuo merkittäviä muutoksia tuntijakoon lukuvuoden 2016 - 2017 alussa. Valtioneuvoston 28.6.2012 hyväksymän asetuksen mukaisesti oppi-

laan vähimmäistuntimäärä perusopetuksen aikana on 222 tuntia. Lisäksi tuntijakoon sisältyy ruotsin kielen opiskelun aloittaminen 6 vuosiluokalla. Muutokset tuntijakoon on otettava huomioon jo lukuvuoden 2015 - 2016 virkasuunnittelussa.

Perusopetuslain mukaista iltapäivätoimintaa järjestetään pääasiassa ensimmäisen luokan oppilaille. Osa toiminnasta on vanhempainyhdistysten järjestämää ja osa toiminnasta kunnan järjestämää.

Koulutuksen painopisteet tulevina lukuvuosina ovat

Lukuvuosi 2014 - 2015

Laatukriteerityön kehittämiskohteita ovat:

- 1) Oppiminen. Painotetaan samanaikaisopettajuuden hyödyntämistä, mittarina käytetään POP-tunteja.
- 2) Kasvun ja hyvinvoinnin tuki. Vuoden 2015 lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan saadaan kouluterveyskyselyn tulokset vuodelta 2013. Uuden oppilashuoltolain toteuttaminen.
- 3) Kodin ja koulun välinen yhteistyö. Toteutetaan lauantaina järjestettävällä koulupäivällä ja kehittämällä vuorovaikutteisempia vanhempainiltoja.
- 4) Fyysinen oppimisympäristö. Yhteistyö liikuntapalvelujen kanssa ja koulupihojen kehittäminen.
- 5) TVT-kehittäminen. Tehdään Opeka-kyselyjen pohjalta. Kyselyt on tehty syksyllä 2012 ja keväällä 2014.
- 6) Työyksikköjen kehittäminen. Toteutetaan koulujen työtyytyväisyyskyselyn pohjalta.
- 7) Opetussuunnitelman uudistamistyö käynnistyy.

Lukuvuosi 2015 - 2016

- Opetussuunnitelman uudistamistyö jatkuu. Opettajille järjestetään siihen liittyvää koulutusta.
- Sähköiset ylioppilaskirjoitukset
- Johtajuus ja johtaminen

Lukuvuosi 2016 - 2017

- 1.8.2016 otetaan käyttöön uusi opetussuunnitelma.
- Sähköiset ylioppilaskirjoitukset

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvinvoivat kuntalaiset
TAVOITE 2015	Resurssit vastaavat opetussuunnitelman toteuttamisen edellytyksiä.
TAVOITE 2017	Resurssit vastaavat opetussuunnitelman toteuttamisen edellytyksiä.
TOIMENPIDE	Resurssi ei laske minimikertoimen alle.
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Perusopetuksen tuntikehyksen minimikertoimet: - vuosiluokat 1-6 => 1,7 x oppilas (kyläkoulut) - vuosiluokat 1-6 => 1,35 x oppilas (isot alakoulut) - vuosiluokat 7-9 => 1,8 x oppilas Perusopetuksen tuntikehyksen tavoitekertoimet: - vuosiluokat 1-6 => 1,8 x oppilas (kyläkoulut) - vuosiluokat 1-6 => 1,4 x oppilas (isot alakoulut) - vuosiluokat 7-9 => 1,83 x oppilas
EDELLISET TOTEUMAT	Lv. 2013-2014 Kyläkoulut 1,75 (ilman pop-tunteja 1,66) Isot alakoulut 1,43 (ilman pop-tunteja 1,35) Vuosiluokat 7-9 1,92 (ilman pop-tunteja 1,88) ertyisopetus 1004 tuntia
ENNUSTE/TOTEUMA	
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvinvoivat kuntalaiset
TAVOITE 2015	Kaikki 1. luokan aloittavat hakijat saavat ip-paikan
TAVOITE 2017	Kaikki 1. luokan aloittavat hakijat saavat ip-paikan
TOIMENPIDE	Ip-toimintaan ilmoittaudutaan samalla kun ilmoittaudutaan kouluun Ip-toiminta on koulun toimintaa tukeva toimenpide
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Hakeneiden määrä keväällä, joista ekaluokkalaisia Paikan saaneiden määrä 1.8., joista ekaluokkalaisia = paikkojen riittävyys suhteessa ekaluokkalaisiin hakijoihin 100 % Jonossa olevien määrä 1.9.
EDELLISET TOTEUMAT	Keväällä 2014 hakijoita oli yhteensä 293, joista ekaluokkalaisia 221 (joista 24 sijoittui seurakunnan iltapäivätoimintaan). 1.8. paikan saaneita oppilaita 247, joista 196 ekaluokkalaisia. Paikkojen riittävyys 99,5 %. 1.9. kaikki ekaluokkalaiset hakijat ovat saaneet iltapäivätoimintapaikan.
ENNUSTE/TOTEUMA	

TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	
--------------------------------	--

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvinvoivat kuntalaiset		
TAVOITE 2015	Resurssit vastaavat opetussuunnitelman toteuttamisen edellytyksiä.		
TAVOITE 2017	Resurssit vastaavat opetussuunnitelman toteuttamisen edellytyksiä.		
TOIMENPIDE	Resurssi ei laske minimikertoimen alle.		
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Lukion minimikurssikerroin 1,2 x opiskelijamäärä Lukion tavoitekurssikerroin 1,26 x opiskelijamäärä		
EDELLISET TOTEUMAT	Opiskelijat	Kurssit	Kerroin
	Lv. 2010-2011: 567	648	1,14
	Lv. 2011-2012 525	673	1,28
	Lv. 2012-2013 518	673	1,30
	Lv. 2013-2014 503	645	1,28
	Lv. 2014-2015 505	640	1,27
ENNUSTE/TOTEUMA			
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)			

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvinvoivat kuntalaiset		
TAVOITE 2015	Perusopetuksen päättävät sijoittuvat toiselle asteelle 100 %:sti.		
TAVOITE 2017	Perusopetuksen päättävät sijoittuvat toiselle asteelle 100 %:sti.		
TOIMENPIDE	Opinto-ohjauksen resurssi on riittävä ja tarkoituksenmukaisesti kohdistettu.		
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Toiselle asteelle sijoittuneet (100 %) ja näistä lukioon sijoittuneet (50 %)		
EDELLISET TOTEUMAT	Vuonna 2014 (2013) peruskoulun päättäneistä sijoittui toiselle asteelle 98,5 % (94,4 %), näistä lukioon 47 % (45,2 %). Lukioon sijoittuneista 77,7 % (78,1 %) aloitti Vihdin lukiossa.		
ENNUSTE/TOTEUMA			
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)			
KOMMENTTI	Valmentavassa opetuksessa olevat opiskelijat on tilastoitu ammatillisissa oppilaitoksissa opiskeleviin.		

	TP 2013	TA2014 +muutos	LTK 2015	TA 2015	TA2014/ TA 2015 -%	TS 2016	TS 2017
Koulutus							
Toimintatuotot	1 452 399	1 161 120	941 870	941 870	81	949	957
Myyntituotot	637 418	306 000	314 000	314 000	103	317	319
Maksutuotot	178 420	201 500	205 000	205 000	102	207	209
Tuet ja avustukset	516 011	532 000	305 000	305 000	57	307	310
Muut toimintatuotot	120 550	121 620	117 870	117 870	97	119	119
Vuokrat	111 300	99 620	107 870	107 870	108	108	109
Muut toimintatuotot	9 250	22 000	10 000	10 000	45	10	10
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-35 200 180	-36 766 638	-36 566 005	-35 943 370	98	-36 074	-36 452
Henkilöstökulut	-19 972 181	-19 561 990	-19 716 440	-19 093 805	98	-19 119	-19 398
Palvelujen ostot	-7 382 072	-7 809 625	-7 817 288	-7 817 288	100	-7 917	-8 009
Asiakaspalvelujen ostot	-1 215 723	-1 041 000	-1 083 000	-1 083 000	104	-1 092	-1 101
Palvelujen ostot	-6 166 349	-6 768 625	-6 734 288	-6 734 288	99	-6 825	-6 908
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-719 362	-609 100	-653 855	-653 855	107	-659	-665
Avustukset	-9 000	-11 250	-22 500	-22 500	200	-23	-23
Muut toimintakulut	-7 117 565	-8 774 673	-8 355 922	-8 355 922	95	-8 356	-8 357
Vuokrat	-7 073 302	-8 752 673	-8 315 922	-8 315 922	95	-8 316	-8 316
Muut toimintakulut	-44 263	-22 000	-40 000	-40 000	182	-40	-41
Toimintakate	-33 747 781	-35 605 518	-35 624 135	-35 001 500	98	-35 124	-35 494
Poistot ja arvonalentumiset	-100 507	-103 681	-161 240	-161 240	156	-421	-405
Tilikauden tulos	-33 848 288	-35 709 199	-35 785 375	-35 162 740	98	-35 546	-35 899

Sitovuustaso kunnanhallitukseen toimintakate – 35 001 500 euroa.

	Ulkoiset erät	TP 2013	TA2014 +muutos	LTK 2015	TA 2015	TA2014/ TA 2015 -%	TS 2016	TS 2017
Koulutus								
Toimintatuotot		1 412 504	1 122 250	905 000	905 000	81	912	920
Myyntituotot		637 418	306 000	314 000	314 000	103	317	319
Maksutuotot		178 420	201 500	205 000	205 000	102	207	209
Tuet ja avustukset		516 011	532 000	305 000	305 000	57	307	310
Muut toimintatuotot		80 655	82 750	81 000	81 000	98	82	82
Vuokrat		71 405	60 750	71 000	71 000	117	72	72
Muut toimintatuotot		9 250	22 000	10 000	10 000	45	10	10
Valmistus omaan käyttöön		0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut		-24 518 468	-24 006 750	-24 335 475	-23 712 840	99	-23 843	-24 221
Henkilöstökulut		-19 972 181	-19 561 990	-19 716 440	-19 093 805	98	-19 119	-19 398
Palvelujen ostot		-3 738 361	-3 777 910	-3 880 680	-3 880 680	103	-3 980	-4 073
Asiakaspalvelujen ostot		-1 215 723	-1 041 000	-1 083 000	-1 083 000	104	-1 092	-1 101
Palvelujen ostot		-2 522 638	-2 736 910	-2 797 680	-2 797 680	102	-2 889	-2 971
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-719 329	-609 100	-653 855	-653 855	107	-659	-665
Avustukset		-9 000	-11 250	-22 500	-22 500	200	-23	-23
Muut toimintakulut		-79 597	-46 500	-62 000	-62 000	133	-62	-63
Vuokrat		-35 334	-24 500	-22 000	-22 000	90	-22	-22
Muut toimintakulut		-44 263	-22 000	-40 000	-40 000	182	-40	-41
Toimintakate		-23 105 964	-22 884 500	-23 430 475	-22 807 840	100	-22 931	-23 301
Poistot ja arvonalentumiset		-100 507	-103 681	-161 240	-161 240	156	-421	-405
Tilikauden tulos		-23 206 471	-22 988 181	-23 591 715	-22 969 080	100	-23 352	-23 706

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut

Liikuntapalvelut

Liikuntapalveluiden toiminta-ajatuksena on kuntastrategian mukaisesti mahdollistaa monipuoliset ja toimivat liikuntapalvelut lähellä kuntalaista ja kannustaa kuntalaisia omaehtoiseen liikunnan harrastamiseen. Toimintaa ohjaa liikuntalaki (19.12.1998/1054) ja liikunta-asetus 18.12.1998/1050) sekä kansallinen liikuntaohjelma ja suositukset liikunnan edistämiseksi kunnissa.

Liikuntapalveluihin kuuluvat liikuntajärjestöjen avustukset, liikuntalautakunta, uimahalli, ohjauspalvelut ja liikuntapalvelun tilat ja alueet. Liikuntapaikkojen huollosta ja kunnossapidosta vastaa teknisen ja ympäristökeskuksen liikuntapaikkatuotanto tiiviissä yhteistyössä liikuntapalvelun kanssa.

Liikuntapaikkasuunnitelma, liikuntapalvelusuunnitelma sekä valtuuston hyväksymä talousarvio ohjaavat liikuntapalvelun henkilöstöä tuotettavissa palveluissa Vihdissä.

Oman ja järjestöjen toteuttaman toiminnan ja välineistön kehittämiseksi ja monipuolistamiseksi liikuntapalvelut hakee vuosittain mm. Opetus- ja kulttuuriministeriön, AVI:n, Liikenneviraston ja KunnossaKaikenlää – hankerahoitusta sekä liikuntarakentamiseen hankkeen koosta riippuen Opetus- ja kulttuuriministeriön tai AVI:n avustuksia.

Meneillään olevia hankkeita ovat

- Lasten ja nuorten harrastustoiminnan kehittäminen, jolla tuotetaan yhdessä nuorisopalvelun ja järjestöjen kanssa toimintakauden leiritoiminta ja kerhotoiminta. Meneillään oleva hankekausi päättyy 31.5.2015, avustus on 7 000 €.
- Lasten ja nuorten liikunnan kehittäminen, jolla toteutetaan perheliikuntaa liikkuvan liikunnanohjaajan avustuksella sekä kehitetään lasten ja nuorten liikuntalähetettä ja välineistöä. Meneillään oleva hankekausi päättyy 30.6.2015, avustus on 12 000 €.
- Nummelanharjun liikuntahalli-hanke, jonka avustuspäätös saataneen alkukeväästä 2015.

Edellä mainituille hankkeille on haettu syksyllä 2014 jatkohanketta sekä käynnistetään aikuisliikunnan kehittämishanke, mikäli rahoitus siihen saadaan. Lisäksi liikuntapalvelut toimivat yhteistyökumppanina eri järjestöhankeissa, joita toimintavuoden aikana pyritään vahvistamaan.

Omarahoitus hankkeissa vaihtelee ollen suurin liikuntarakentamishankkeissa (60 – 70 %) ja pienimmillään KKI-hankkeissa (0 %). Tyypillisimmillään omarahoitusosuus katetaan osallistumismaksuilla esim. leiritoiminnassa, kaluston osalta talousarvioon varatulla kalustohankintaan varatulla osuudella, henkilöstön hallinnointikuluilla jne. Hankkeiden kautta on voitu toteuttaa sellaista erityistoimintaa, jonka osallistumismaksut ovat normaalitoimintaa kalliimpia ja näin tulopohjaa on voitu vahvistaa.

Keskeisiä rakennushankkeita vuonna 2015 ovat uimahallin peruskorjauksen jatkaminen ja Nummelanharjun liikuntahallin rakentamisen käynnistäminen. Suunnittelukauden hankkeita ovat Nummelanharjun liikuntahallin rakentamisen lisäksi Vihdin Kirkonkylän lähiliikunnan I-vaiheen käynnistäminen sekä Etelä-Nummelan liikuntapuiston suunnittelun jatkaminen.

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvinvoivat kuntalaiset
TAVOITE 2015	Kuntalaisten omatoimisuuteen ja aktiivisuuteen kannustaminen
TAVOITE 2017	Kuntalaisten omatoimisuuteen ja aktiivisuuteen kannustaminen
TOIMENPIDE	Kumppanuudet liikuntajärjestöjen kanssa lisääntyvät arkiliikunnan tehostamisessa.
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Kumppanuushankkeiden määrä/osallistujat.
EDELLISET TOTEUMAT	
ENNUSTE/TOTEUMA	
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Turvallinen ja vetovoimainen elinympäristö
TAVOITE 2015	Laadukas ja luonnonläheinen elinympäristö
TAVOITE 2017	Laadukas ja luonnonläheinen elinympäristö
TOIMENPIDE	Oikea-aikainen liikuntapaikkojen, -alueiden ja reittien suunnittelu ja rakentaminen.
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Käynnissä olevat suunnitelmat/toteutuneet hankkeet.
EDELLISET TOTEUMAT	
ENNUSTE/TOTEUMA	
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	

Nuorisopalvelut

Nuorisopalvelut toteuttaa nuorisolain (2006/72) mukaisesti nuorten kasvua ja itsenäistymistä, aktiivista kansalaisuutta ja sosiaalista itsetuntoa vahvistavaa toimintaa yhteistyössä monialaisen verkoston kanssa.

Nuorisopalvelut tarjoaa monipuolisia palveluita nuorille. Nuoria kasvatetaan vastuullisuuteen ja osallisuuteen. Nuoria tuetaan perusnuorisotyön, erityisnuorisotyön sekä koulu- ja verkkonuorisotyön sekä tieto- ja neuvontapalveluiden keinoin. Nuorisopalveluiden toiminnassa keskitytään peruspalveluiden tuottamiseen, kuten nuorisotalotoimintaan, nuorisovaltuuston toimintaan, nuorten työpajatoimintaan sekä etsivään nuorisotyöhön.

Nuorisopalvelut saa avustusta etsivän nuorisotyön (4.11.2014-31.7.2015 90 000€), nuorten työpajatoiminnan (16.7.2014-16.7.2015 40 000 €) , paikallisen harrastustoiminnan (2.6.2014-31.5.2015 7 000 €) sekä nuorten tieto- ja neuvontapalveluiden toteuttamiseen (1.9.2014-30.4.2015 20 000 €). Sulkuihin on kirjattu hankekausi sekä saatu avustussumma. Hankkeille tullaan hakemaan jatkorahoitusta talousarviomäärärahojen puitteissa. Kunnan omarahoitussuus vaihtelee hankkeittain.

Uutena toimintamuotona käynnistetään nuorten tieto- ja neuvontapalvelut, joka on osa verkko- ja koulunuorisotyötä. Osana nuorten tieto- ja neuvontapalveluita järjestetään yläkoululaisille osallisuusoppitunteja.

Erityisnuorisotyössä painotetaan yritysysteistyöhön ja yhteistyörakenteiden toimivuuteen ja kehitetään erilaisia keinoja nuorisotakuun toteuttamiseksi. Tasapainoisen talouden aikaansaamiseksi nuorisopalveluissa toimintaa sopeutetaan karsimalla nuorisotalojen käyttömenoja sekä hankkimalla lisää vuokratuloja.

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvinvoivat kuntalaiset
TAVOITE 2015	Nuorisotilojen kävijämäärät pysyvät vuoden 2014 tasolla
TAVOITE 2017	Nuorisotilojen kävijämäärät pysyvät vuoden 2014 tasolla
TOIMENPIDE	Nuorisotalotoimintaa tehdään tutuksi 11 - 17 -vuotiaille
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	6200 käyntikertaa nuorisotiloilla/vuosi
EDELLISET TOTEUMAT	
ENNUSTE/TOTEUMA	
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvinvoivat kuntalaiset
TAVOITE 2015	Etsivässä nuorisotyössä tavoitetaan syrjäytymisvaarassa olevat ja syrjäytyneet nuoret ja tarjotaan heille tarvittavat tukipalvelut.
TAVOITE 2017	Etsivässä nuorisotyössä tavoitetaan syrjäytymisvaarassa olevat ja syrjäytyneet nuoret ja tarjotaan heille tarvittavat tukipalvelut.
TOIMENPIDE	Vimmaan ilmoitetut nuoret tavoitetaan ja päämääränä ohjata heidät koulutukseen, työkokeiluun, työpajalle tai muuhun työelämään sijoittumista edistävään toimenpiteeseen.
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Vimma: ilmoitetuista nuorista tavoitetaan 80 %. Tavoitetuista nuorista 65 % on jatkotoimenpiteessä, näistä koulutuksessa, työkokeilussa tai muussa työelämään sijoittumista edistävässä toimenpiteessä 55 %. Vihtori: 20 työpajanuorta/vuosi. Pajajakson päättäneistä 65 % sijoittuu koulutukseen, työkokeiluun tai muuhun työelämään siirtymistä edistävään toimenpiteeseen.

EDELLISET TOTEUMAT	2013 Vimma: Ilmoitetusta nuorista on tavoitettu 83 %, jatkotoimenpiteissä 55 %, joista koulutuksessa tai työkokeilussa 49 %. - Ei tiedossa nuoren ajantasaisia yhteystietoja, tavoite 70 % koulussa tai työkokeilussa ei ole realistinen nuorten vaikeisiin elämäntilanteisiin nähden. Vihtori: 19 työpajanuorta /vuosi. Pajajakson päättäneistä 74 % on sijoittunut työkokeiluun, työelämään, opiskelemaan tai pajajakso jatkuu edelleen.
ENNUSTE/TOTEUMA	
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	

Kirjasto-, kulttuuri- ja museopalvelut

Vihdin kuntastrategian mukaan laadukkailla kirjasto-, kulttuuri- ja museo-palveluilla tuetaan kuntapäämäärien saavuttamista.

Yleisten kirjastojen tavoitteena on edistää väestön yhtäläisiä mahdollisuuksia sivistykseen, kirjallisuuden ja taiteen harrastukseen, tietojen ja taitojen kehittämiseen sekä elinikäiseen oppimiseen. Yleisten kirjastojen tulee edistää verkkopalvelujen ja niiden sisältöjen kehittymistä (Kirjastolaki 1998/904). Vihdin kirjastopalvelut tarjoavat asiakkailleen ajantasaiset ja monipuoliset kokoelmat, verkkopalveluita, vuokrattavia tiloja tapahtumien ja kokousten järjestämiseen, varattavia näyttelytiloja sekä ammattitaitoisen henkilökunnan palvelut. Lukkikirjastojen (Lohja, Vihti, Karkkila) ja maakuntakirjaston yhteistyöllä voidaan tarjota omaa kirjastoa laajemmat palvelut.

Kulttuuripalvelujen järjestäminen perustuu lakiin kuntien kulttuuritoiminnasta (1992/728) ja taiteen perusopetuksesta (1998/633). Kunnan tehtävänä on edistää, tukea ja järjestää kulttuuritoimintaa kunnassa. Vihdin kulttuuripalvelut vahvistaa paikallista kulttuuri- ja kansalaistoimintaa sekä taiteen perusopetusta jakamalla vuosittain avustuksia ja toimimalla järjestöjen ja oppilaitosten kanssa yhteistyössä. Kulttuuripalvelut osallistuu Galleria Pictorin ylläpitoon.

Museotoiminnan tavoitteena on ylläpitää ja vahvistaa väestön ymmärrystä kulttuuristaan, historiastaan ja ympäristöstään (Museolaki 1992/729). Vihdin museo toimii Vihdin kunnan historiallisena tietopankkina. Se kerää, tallentaa, tutkii, esittelee ja opettaa vihtiläistä kulttuuriperinnettä.

Vuoden 2015 tavoitteena on uudistaa kirjastoa tietoteknisenä toimintaympäristönä siten, että kirjasto voisi olla kehittyvä tietotekninen ympäristö, joka tarjoaisi asiakkaille mahdollisimman hyvät tietotekniset edellytykset. Kirjastojen asiakaskoneita sekä kassajärjestelmät uusitaan, Kirkonkylän kirjastoon hankitaan palautusautomaatti sekä kirjastojärjestelmän ja asiakasliittymän päivittämiseen varaudutaan Lukki-kirjastoissa.

Pääkirjastossa kokeillaan itsepalvelua arkiaamuisin syksyllä 2014. Kokeilulla saadaan lisättyä pääkirjaston aukiolotunteja 9 tuntia per viikko. Itsepalvelu ajoittuu klo 9-11 väliselle ajalle, jolloin asiakkailla on mahdollisuus lainata ja palauttaa aineistoa automaateilla, käyttää tietokoneita sekä oleskella kirjaston tiloissa. Itsepalveluaikana ei ole saatavissa asiakaspalvelua ja tästä

johtuen varauksia voi noutaa vasta klo 11 alkaen. Jos kokeilu osoittautuu toimivaksi, voidaan harkita sen ottamista pysyväksi käytänteeksi vuonna 2015. Palautusautomaatin hankinnan myötä Kirkonkylän kirjaston aukiolojen laajentamisen mahdollisuutta tarkastellaan. Kirjaston nykyisellä henkilöstömäärällä aukioloaikojen laajentaminen on mahdollista ainoastaan itsepalvelun avulla.

Kirjaston henkilökunnasta 45 prosentilla tulee olla korkeakoulututkinto vuoden 2015 loppuun mennessä (Kirjastoasetus 4 §). Vuonna 2014 kirjaston henkilöstökunnasta korkeakoulututkinnon suorittaneita oli noin 29 %. Vuonna 2015 saavutetaan yhden korkeakoulutetun työntekijän lisäys nimike- ja vakanssimuutoksen avulla, jolloin korkeasti koulutettujen osuus nousee 35 prosenttiin. Vuonna 2015 etsitään ratkaisua korkeakoulutettujen osuuden nostamiseksi vaaditulle tasolle.

Aluehallintovirasto myönsi kirjastolle keväällä 2014 rahoituksen neljään uuteen hankkeeseen, joiden toteutus ajoittuu pitkälti vuodelle 2015. Hankkeiden avulla saadaan toteutettua tapahtumia, uusittua lastenosastojen opasteita sekä tarjottua pajatoimintaa 9-luokkalaisille. Lokakuun 2014 loppuun mennessä haettavien uusien hankkeiden rahoituksen toteutuminen ratkeaa keväällä 2015.

Kirjaston hankkeet edellyttävät pienen omarahoitussuuden, mutta kunnan omarahoitussuus on pääsääntöisesti laskettu hankkeeseen käytettyjen työtuntien perusteella. Hankkeen päättymisen jälkeen hankkeesta saatuja kokemuksia hyödynnetään ja jaetaan muille. Lisäksi hankkeisiin on mahdollista hakea jatkorahoitusta.

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvinvoivat kuntalaiset
TAVOITE 2015	Asiakkaiden aktiivisuuden ja omatoimisuuden lisääminen
TAVOITE 2017	Kirjaston palvelutoimintaa on kehitetty vastaamaan paremmin asiakkaiden tarpeita.
TOIMENPIDE	palvelutoiminnan kehittäminen, automaation lisääminen
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	laina- ja kävijätilastot, asiakaskyselyt
EDELLISET TOTEUMAT	
ENNUSTE/TOTEUMA	
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	

	TP 2013	TA2014 +muutos	LTK 2015	TA 2015	TA2014/ TA 2015 -%	TS 2016	TS 2017
Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut							
Toimintatuotot	635 066	594 510	652 350	652 350	110	657	662
Myyntituotot	232 958	232 790	260 650	260 650	112	262	264
Maksutuotot	128 507	80 500	85 000	85 000	106	86	86
Tuet ja avustukset	227 829	225 500	251 500	251 500	112	254	256
Muut toimintatuotot	45 772	55 720	55 200	55 200	99	56	56
Vuokrat	4 965	20 720	15 200	15 200	73	15	15
Muut toimintatuotot	40 807	35 000	40 000	40 000	114	40	41
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-3 574 585	-4 058 244	-4 392 594	-4 336 522	107	-4 358	-4 382
Henkilöstökulut	-1 796 482	-1 739 113	-1 821 282	-1 765 210	102	-1 779	-1 795
Palvelujen ostot	-413 608	-444 452	-493 233	-493 233	111	-495	-498
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0	0	0	0
Palvelujen ostot	-413 608	-444 452	-493 233	-493 233	111	-495	-498
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-295 960	-261 046	-278 296	-278 296	107	-281	-283
Avustukset	-254 317	-273 500	-273 500	-273 500	100	-276	-278
Muut toimintakulut	-814 218	-1 340 133	-1 526 283	-1 526 283	114	-1 527	-1 527
Vuokrat	-811 627	-1 337 483	-1 523 533	-1 523 533	114	-1 524	-1 524
Muut toimintakulut	-2 591	-2 650	-2 750	-2 750	104	-3	-3
Toimintakate	-2 939 519	-3 463 734	-3 740 244	-3 684 172	106	-3 701	-3 719
Poistot ja arvonalentumiset	-152 114	-101 228	-52 802	-52 802	52	-36	-25
Tilikauden tulos	-3 091 633	-3 564 962	-3 793 046	-3 736 974	105	-3 737	-3 744

Sitovuustaso kunnanhallitukseen toimintakate – 3 684 172 euroa.

	TP 2013	TA2014 +muutos	LTK 2015	TA 2015	TA2014/ TA 2015 -%	TS 2016	TS 2017
Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut							
Toimintatuotot	589 651	536 510	594 350	594 350	111	599	604
Myyntituotot	211 761	174 790	202 650	202 650	116	204	206
Maksutuotot	104 689	80 500	85 000	85 000	106	86	86
Tuet ja avustukset	227 829	225 500	251 500	251 500	112	254	256
Muut toimintatuotot	45 372	55 720	55 200	55 200	99	56	56
Vuokrat	4 565	20 720	15 200	15 200	73	15	15
Muut toimintatuotot	40 807	35 000	40 000	40 000	114	40	41
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-2 613 736	-2 541 119	-2 692 578	-2 636 506	104	-2 658	-2 682
Henkilöstökulut	-1 796 482	-1 739 113	-1 821 282	-1 765 210	102	-1 779	-1 795
Palvelujen ostot	-218 247	-228 160	-281 300	-281 300	123	-284	-286
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0	0	0	0
Palvelujen ostot	-218 247	-228 160	-281 300	-281 300	123	-284	-286
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-295 547	-261 046	-278 296	-278 296	107	-281	-283
Avustukset	-254 317	-273 500	-273 500	-273 500	100	-276	-278
Muut toimintakulut	-49 143	-39 300	-38 200	-38 200	97	-39	-39
Vuokrat	-46 552	-36 650	-35 450	-35 450	97	-36	-36
Muut toimintakulut	-2 591	-2 650	-2 750	-2 750	104	-3	-3
Toimintakate	-2 024 085	-2 004 609	-2 098 228	-2 042 156	102	-2 058	-2 077
Poistot ja arvonalentumiset	-152 114	-101 228	-52 802	-52 802	52	-36	-25
Tilikauden tulos	-2 176 199	-2 105 837	-2 151 030	-2 094 958	99	-2 095	-2 102

TEKNINEN JA YMPÄRISTÖKESKUS

Keskuksen tehtävänä on kunnan asettamien tavoitteiden mukaisesti kehittää ja ylläpitää hyvää yhdyskuntarakennetta Vihdissä sekä luoda edellytykset kunnan asukkaille ja elinkeinoelämälle toimia terveellisessä, turvallisessa, viihtyisässä ja toimivassa ympäristössä. Lisäksi keskuksen tehtävänä on järjestää kunnan peruspalveluille käyttökelpoiset ja tehokkaat tilapuitteet.

Keskuksen perusprosesseja ovat maankäyttöpalvelut (mm. raakamaasta tonttimaaksi), viran-omais- ja omaisuudenhallintapalvelut (mm. viranomaisasiat sekä maa-, toimitila-, kunnallistekniikka- ja vesihuolto-omaisuudenhallinta) sekä oma tekninen tuotanto.

Teknisen ja ympäristökeskuksen vuoden 2015 päätavoitteena on toteuttaa Vihdin kunnan strategiaa.

Keskuksen merkittäviä kehittämistavoitteita tulevalle vuodelle ovat:

1. Keskus vastaa toimialansa osalta Helsingin seudun yhteistyöstä kunnan tavoitteiden mukaisesti.
2. Kaavoituksen painopisteenä on eteläisen Vihdin alueiden kaavoittaminen.
3. Talousarviovuonna 2015 käydään lävitse ja arvioidaan keskuksen työprosessit ja toimintatapa. Näin pyritään löytämään ja poistamaan mahdolliset päällekkäisyydet ja työprosessien toimivuutta haittaavat mahdolliset kriittiset pisteet. Kartoituksessa arvioidaan oman työn ja ostopalvelujen keskinäinen suhde sekä toimintatapojen tehokkuus ja taloudellisuus. Arvioinnin perusteella tehdään tarvittavat muutokset.

Keskuksen alaisuuteen kuuluu myös Vihdin vesihuoltolaitos – liikelaitos (Vihdin Vesi).

Keskuksen osalta talousarviossa pysymistä tai palveluiden tuottamista koskevat merkittävimmät riskit liittyvät mm. energian hinnan ja sääolosuhteiden voimakkaisiin vaihteluihin (mm. lämmitys, valaistus, talvi- ja kesähoito), palvelumäärien nousuun ao. määrärahalisäyksiä nopeammin (uudet tilat, kadut, verkostot, puistot), ulos- ja sisäänvuokrattujen ja väliaikaisesti tyhjillään olevien kiinteistöjen määrän vaihteluun, prosessien tehostamistoimenpiteiden siirtymiseen sekä henkilöstön ikääntymiseen.

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Terve kuntatalous
TAVOITE 2015	Kartoitetaan ne ostopalvelut, jotka ovat taloudellista siirtää omaksi työksi, tai vaihtoehtoisesti siirtää omasta työstä ostopalveluiksi.
TAVOITE 2017	On siirretty valituista ostopalveluista omaan tuotantoon ja vastaavasti omasta tuotannosta ostopalveluihin silloin kun se on taloudellisesti edullista.
TOIMENPIDE	
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	On päätetty, mitkä ostopalvelut siirretään omaan tuotantoon ja missä palveluissa siirrytään ostopalveluihin
EDELLISET TOTEUMAT	
ENNUSTE/TOTEUMA	
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	

	TP 2013	TA2014 +muutos	LTK 2015	TA 2015	TA2014/ TA 2015 -%	TS 2016	TS 2017
Tekninen- ja ympäristökeskus							
Toimintatuotot	18 524 622	23 416 579	23 541 451	23 041 451	98	23 100	23 165
Myyntituotot	1 452 844	1 624 942	1 703 094	1 703 094	105	1 715	1 730
Maksutuotot	2 039 584	1 723 835	1 726 835	1 726 835	100	1 741	1 756
Tuet ja avustukset	15 340	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	15 016 854	20 067 802	20 111 522	19 611 522	98	19 644	19 679
Vuokrat	13 032 770	17 567 802	17 611 522	17 611 522	100	17 628	17 645
Muut toimintatuotot	1 984 084	2 500 000	2 500 000	2 000 000	80	2 016	2 034
Valmistus omaan käyttöön	240 601	223 492	223 492	223 492	100	225	227
Toimintakulut	-15 718 333	-17 066 257	-16 704 541	-16 646 224	98	-16 817	-16 943
Henkilöstökulut	-4 238 280	-4 082 274	-4 094 368	-3 976 051	97	-4 008	-4 044
Palvelujen ostot	-5 512 191	-5 814 423	-5 895 702	-5 895 702	101	-5 998	-6 077
Asiakaspalvelujen ostot	-11 939	-12 002	-12 002	-12 002	100	-12	-12
Palvelujen ostot	-5 500 252	-5 802 421	-5 883 700	-5 883 700	101	-5 986	-6 065
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 094 368	-4 841 714	-4 603 013	-4 603 013	95	-4 659	-4 656
Avustukset	-186 575	-184 944	-161 992	-221 992	120	-224	-226
Muut toimintakulut	-1 686 919	-2 142 902	-1 949 466	-1 949 466	91	-1 928	-1 940
Vuokrat	-1 558 252	-2 122 490	-1 929 054	-1 929 054	91	-1 908	-1 919
Muut toimintakulut	-128 667	-20 412	-20 412	-20 412	100	-21	-21
Toimintakate	3 046 890	6 573 814	7 060 402	6 618 719	101	6 508	6 449
Poistot ja arvonalentumiset	-6 503 224	-7 049 188	-7 589 114	-7 546 257	107	-8 739	-9 196
Tilikauden tulos	-3 456 334	-475 374	-528 712	-927 538	195	-2 231	-2 747

Sitovuustaso kunnanvaltuustoon toimintakate – myyntivoitot = 4 618 719 euroa

	Ulkoiset erät	TP 2013	TA2014 +muutos	LTK 2015	TA 2015	TA2014/ TA 2015 -%	TS 2016	TS 2017
Tekninen- ja ympäristökeskus								
Toimintatuotot		7 704 513	8 616 577	8 608 429	8 108 429	94	8 167	8 232
Myyntituotot		1 231 437	1 519 242	1 549 894	1 549 894	102	1 562	1 576
Maksutuotot		2 039 507	1 723 835	1 726 835	1 726 835	100	1 741	1 756
Tuet ja avustukset		15 340	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot		4 418 229	5 373 500	5 331 700	4 831 700	90	4 864	4 899
Vuokrat		2 434 145	2 873 500	2 831 700	2 831 700	99	2 848	2 865
Muut toimintatuotot		1 984 084	2 500 000	2 500 000	2 000 000	80	2 016	2 034
Valmistus omaan käyttöön		240 601	223 492	223 492	223 492	100	225	227
Toimintakulut		-15 058 148	-16 441 343	-15 824 357	-15 766 040	96	-15 937	-16 063
Henkilöstökulut		-4 238 280	-4 082 274	-4 094 368	-3 976 051	97	-4 008	-4 044
Palvelujen ostot		-5 259 607	-5 676 011	-5 710 184	-5 710 184	101	-5 812	-5 892
Asiakaspalvelujen ostot		-11 939	-12 002	-12 002	-12 002	100	-12	-12
Palvelujen ostot		-5 247 668	-5 664 009	-5 698 182	-5 698 182	101	-5 800	-5 880
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-4 094 040	-4 841 714	-4 603 013	-4 603 013	95	-4 659	-4 656
Avustukset		-186 575	-184 944	-161 992	-221 992	120	-224	-226
Muut toimintakulut		-1 279 646	-1 656 400	-1 254 800	-1 254 800	76	-1 234	-1 245
Vuokrat		-1 150 979	-1 635 988	-1 234 388	-1 234 388	75	-1 213	-1 224
Muut toimintakulut		-128 667	-20 412	-20 412	-20 412	100	-21	-21
Toimintakate		-7 113 034	-7 601 274	-6 992 436	-7 434 119	98	-7 545	-7 604
Poistot ja arvonalentumiset		-6 503 224	-7 049 188	-7 589 114	-7 546 257	107	-8 739	-9 196
Tilikauden tulos		-13 616 258	-14 650 462	-14 581 550	-14 980 376	102	-16 284	-16 800

Tukipalvelut

Tukipalvelut

Teknisen tukipalvelut sisältää kaavoitus- ja teknisen lautakunnan kokousmenot ja kaavoitus- ja teknisen lautakunnan alaisen toiminnan yhteiset tuotteille jakamattomat henkilöstö- ja toimistokulut ja vesihuoltoavustukset. Tällä tuotteella on määrärahavaraus koko keskuksen toiminnan kehittämiseen.

Vuodelle 2015 vesihuoltoavustuksiin on varattu talousarvioon 60 000 euroa. Tervalammen vesihuoltohanke on lähellä toteutumista ja sitä koskeva avustushakemus on jo jätetty kunnalle. Vuonna 2015 noudatetaan vuonna 2014 laadittuja ja päivitettyjä vesihuoltohankkeiden avustuseriaa.

Ympäristön tukipalvelut sisältävät ympäristölautakunnan menot ja sen alaisen toiminnan yhteiset jakamattomat henkilöstö- ja muut toimistomenot.

Pelastustoimi

Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos (isäntäkuntana Espoon kaupunki) vastaa yhteistoimintasopimuksen perusteella pelastustoimesta Vihdin kunnassa ja myös muissa läntisen Uudenmaan kunnissa. Pelastuslaitoksen hallintoa varten on asetettu johtokunta, jossa on yksi jäsen Vihdin kunnasta. Sopijakuntien yhteistyöelimenä toimii kuntajohtajista tai muista kuntien edustajista koostuva neuvottelukunta, joka toimii neuvoo-antavana elimenä mm. toiminnan suunnittelua, talousarviota, investointien valmistelua ja palvelutason määrittelyä koskevissa asioissa.

Tekninen ja ympäristökeskus osaltaan valvoo, että pelastustoiminta Vihdin kunnassa toteutuu 3.12.2002 allekirjoitetun yhteistoimintasopimuksen ja kunnan kokonaisedun mukaisesti. Lisäksi keskus hoitaa yhteistoimintasopimuksen mukaiset velvoitteet Vihdin kunnan osalta (tilavuokraus, hallinto, talous).

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Huolehtiva ja houkutteleva työnantaja
TAVOITE 2015	Teknisen ja ympäristökeskuksen johtoryhmätyöskentelyn tehostaminen ja toiminnan muuttaminen johtamista tukevaksi
TAVOITE 2017	Johtoryhmä kokoontuu säännöllisesti ja sillä on vakiintuneet toiminnan laatua ja tuottavuutta edistävät toimintamuodot
TOIMENPIDE	Sisäinen ja ulkoinen koulutus sekä kehittämishankkeet
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	
EDELLISET TOTEUMAT	
ENNUSTE/TOTEUMA	
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	

	TP 2013	TA2014 +muutos	LTK 2015	TA 2015	TA2014/ TA 2015 -%	TS 2016	TS 2017
Tukipalvelut							
Toimintatuotot	1 186	1 280	1 280	1 280	100	1	1
Myyntituotot	1 186	1 280	1 280	1 280	100	1	1
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0
Vuokrat	0	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-2 291 398	-2 252 503	-2 207 904	-2 263 087	100	-2 281	-2 301
Henkilöstökulut	-280 688	-283 913	-252 539	-247 722	87	-250	-252
Palvelujen ostot	-1 915 983	-1 931 787	-1 930 697	-1 930 697	100	-1 946	-1 964
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0	0	0	0
Palvelujen ostot	-1 915 983	-1 931 787	-1 930 697	-1 930 697	100	-1 946	-1 964
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 547	-2 200	-2 200	-2 200	100	-2	-2
Avustukset	-60 147	-20 000	0	-60 000	300	-60	-61
Muut toimintakulut	-33 033	-14 603	-22 468	-22 468	154	-22	-22
Vuokrat	-33 033	-14 003	-21 868	-21 868	156	-22	-22
Muut toimintakulut	0	-600	-600	-600	100	-1	-1
Toimintakate	-2 290 212	-2 251 223	-2 206 624	-2 261 807	100	-2 280	-2 300
Poistot ja arvonalentumiset	-7 178	-3 589	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-2 297 390	-2 254 812	-2 206 624	-2 261 807	100	-2 280	-2 300

Sitovuustaso kunnanhallitukseen toimintakate – 2 261 807 euroa.

	Ulkoiset erät	TP 2013	TA2014 +muutos	LTK 2015	TA 2015	TA2014/ TA 2015 -%	TS 2016	TS 2017
Tukipalvelut								
Toimintatuotot		1 186	1 280	1 280	1 280	100	1	1
Myyntituotot		1 186	1 280	1 280	1 280	100	1	1
Maksutuotot		0	0	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset		0	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot		0	0	0	0	0	0	0
Vuokrat		0	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot		0	0	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön		0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut		-2 252 507	-2 229 321	-2 179 080	-2 234 263	100	-2 252	-2 272
Henkilöstökulut		-280 688	-283 913	-252 539	-247 722	87	-250	-252
Palvelujen ostot		-1 906 237	-1 922 108	-1 923 241	-1 923 241	100	-1 939	-1 956
Asiakaspalvelujen ostot		0	0	0	0	0	0	0
Palvelujen ostot		-1 906 237	-1 922 108	-1 923 241	-1 923 241	100	-1 939	-1 956
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-1 547	-2 200	-2 200	-2 200	100	-2	-2
Avustukset		-60 147	-20 000	0	-60 000	300	-60	-61
Muut toimintakulut		-3 888	-1 100	-1 100	-1 100	100	-1	-1
Vuokrat		-3 888	-500	-500	-500	100	-1	-1
Muut toimintakulut		0	-600	-600	-600	100	-1	-1
Toimintakate		-2 251 321	-2 228 041	-2 177 800	-2 232 983	100	-2 251	-2 271
Poistot ja arvonalentumiset		-7 178	-3 589	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos		-2 258 499	-2 231 630	-2 177 800	-2 232 983	100	-2 251	-2 271

Kunnallistekniset palvelut

Kunnallistekniikan palvelut -tulosalue vastaa kaikkien kunnan kaava-alueiden yhdyskuntasuunnittelusta, rakentamisesta, rakennuttamisesta, liikennealueiden ja puistojen kunnossapidon järjestämisestä, kunnan metsien hoidosta, yleisten alueen kunnossapidon viranomaisasioinnista ja hoitaa yksityisiä ja yleisiä teitä koskevat lakisääteiset asiat.

Tulosalueen tehtävänä on toteuttaa kaavoitus- ja teknisen lautakunnan vuosittain vahvistama kunnallistekniikan rakennusohjelma laaditun aikataulun puitteissa. Kunnallistekniikan palvelut toteuttavat myös pääasiassa Vihdin Veden verkostoinvestointien suunnittelun ja rakentamisen.

Tulosalueen merkittävimpiä haasteita on saada säilytettyä nykyinen infrastruktuuri välttävällä tasolla ja panostaa sen kunnossapitoon talousarvion puitteissa. Huonosti hoidettu infra aiheuttaa pahimmillaan kalliita korjaustoimenpiteitä vaativan ketjureaktion. Infrastruktuuria, eli infraa ovat kadut, viheralueet, muut yleiset alueet, vesihuoltoverkostot, liikunta-alueet ja jätehuolto.

Määräraharavauksessa pysyminen edellyttää töiden tehostamisen ohella tehtävien tarkempaa priorisointia ja sitä kautta osin myös laatu- ja tietotason laskemista. Palvelumäärät nousevat vuosittain uusien katujen, katuvalaistusten ja puistojen rakentamisen myötä. Määrärahojen pysyttäminen edellisvuosien tasolla aiheuttaa mm. pysyvän liikuntapaikkojen kunnossapitotason laskun sekä tie- ja katuvalaistuksen sammutus- ja sytytysajan optimoinnin.

Tuotannon tuoteryhmän tehtäviin sisältyy katujen, liikennealueiden, puistojen, muiden yleisten ja ulkoliikunta-alueiden kunnossapito ja kiinteistöjen ulkoalueiden viher- ja maanrakennustehtävät sekä infra- ja vesilaitoksen verkostoinvestoinnit. Tuoteryhmään sisältyy myös kunnalle kuuluvat yleiset jätehuoltomenot, kuten Koivissillan entisen kaatopaikan ja uudelleen avatun Höytiönnummen maankaatopaikan tarkkailumenot ja ajoneuvojen siirtolaista kunnalle tulevat menot.

Erityisenä haasteena on kunnossapidon tason pitäminen tyydyttävällä tasolla nykyisellä määrällä, kustannusten noususta sekä alueiden laajenemisesta huolimatta.

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvinvoivat kuntalaiset
TAVOITE 2015	Sähköisten palveluiden kartoitus
TAVOITE 2017	Tonttiliittymä-, vesi ja viemäriiitoskohtalausuntojen sekä mainoslupien sähköinen palvelu on käytössä, tarpeen ja määrärahojen puitteissa.
TOIMENPIDE	Tehdään kartoitus miten palvelun järjestäminen on toteutettavissa ja tämän kustannusselvitys mahdollisesti myöhemmin käyttöön otettavista palveluista 30.6.2015 mennessä.
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Tonttiliittymä, vesi ja viemäriiitoskohtalausuntojen sähköisistä palvelujen käyttöönotto 31.12.2015 mennessä. Mainoslupien sähköisen palvelun järjestäminen 30.12.2016 mennessä
EDELLISET TOTEUMAT	
ENNUSTE/TOTEUMA	
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	

	TP 2013	TA2014 +muutos	LTK 2015	TA 2015	TA2014/ TA 2015 -%	TS 2016	TS 2017
Kunnallistekniset palvelut							
Toimintatuotot	1 363 512	1 544 092	1 575 444	1 575 444	102	1 587	1 600
Myyntituotot	1 316 569	1 496 092	1 574 244	1 574 244	105	1 586	1 599
Maksutuotot	0	1 200	1 200	1 200	100	1	1
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	46 943	46 800	0	0	0	0	0
Vuokrat	45 102	46 800	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	1 841	0	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	112 333	63 492	63 492	63 492	100	64	65
Toimintakulut	-3 649 328	-3 829 051	-3 820 442	-3 792 692	99	-3 868	-3 948
Henkilöstökulut	-1 348 539	-1 033 439	-1 047 285	-1 019 535	99	-1 028	-1 037
Palvelujen ostot	-1 182 208	-1 475 938	-1 470 400	-1 470 400	100	-1 531	-1 593
Asiakaspalvelujen ostot	-11 939	-12 002	-12 002	-12 002	100	-12	-12
Palvelujen ostot	-1 170 269	-1 463 936	-1 458 398	-1 458 398	100	-1 519	-1 581
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-744 261	-852 614	-729 013	-729 013	86	-735	-741
Avustukset	-126 427	-130 944	-131 992	-131 992	101	-133	-134
Muut toimintakulut	-247 893	-336 116	-441 752	-441 752	131	-442	-442
Vuokrat	-242 284	-336 116	-441 752	-441 752	131	-442	-442
Muut toimintakulut	-5 609	0	0	0	0	0	0
Toimintakate	-2 173 483	-2 221 467	-2 181 506	-2 153 756	97	-2 218	-2 283
Poistot ja arvonalentumiset	-1 551 786	-2 120 816	-2 541 107	-2 541 107	120	-3 320	-3 290
Tilikauden tulos	-3 725 269	-4 342 283	-4 722 613	-4 694 863	108	-5 537	-5 574

Sitovuustaso kunnanhallitukseen toimintakate – 2 153 756 euroa.

	Ulkoiset erät	TP 2013	TA2014 +muutos	LTK 2015	TA 2015	TA2014/ TA 2015 -%	TS 2016	TS 2017
Kunnallistekniset palvelut								
Toimintatuotot		1 142 222	1 438 392	1 422 244	1 422 244	99	1 434	1 447
Myyntituotot		1 095 279	1 390 392	1 421 044	1 421 044	102	1 432	1 445
Maksutuotot		0	1 200	1 200	1 200	100	1	1
Tuet ja avustukset		0	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot		46 943	46 800	0	0	0	0	0
Vuokrat		45 102	46 800	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot		1 841	0	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön		112 333	63 492	63 492	63 492	100	64	65
Toimintakulut		-3 212 148	-3 401 212	-3 239 145	-3 211 395	94	-3 287	-3 366
Henkilöstökulut		-1 348 539	-1 033 439	-1 047 285	-1 019 535	99	-1 028	-1 037
Palvelujen ostot		-968 591	-1 366 027	-1 312 667	-1 312 667	96	-1 373	-1 435
Asiakaspalvelujen ostot		-11 939	-12 002	-12 002	-12 002	100	-12	-12
Palvelujen ostot		-956 652	-1 354 025	-1 300 665	-1 300 665	96	-1 361	-1 423
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-745 518	-852 614	-729 013	-729 013	86	-735	-741
Avustukset		-126 427	-130 944	-131 992	-131 992	101	-133	-134
Muut toimintakulut		-23 073	-18 188	-18 188	-18 188	100	-18	-18
Vuokrat		-17 464	-18 188	-18 188	-18 188	100	-18	-18
Muut toimintakulut		-5 609	0	0	0	0	0	0
Toimintakate		-1 957 593	-1 899 328	-1 753 409	-1 725 659	91	-1 789	-1 855
Poistot ja arvonalentumiset		-1 551 786	-2 120 816	-2 541 107	-2 541 107	120	-3 320	-3 290
Tilikauden tulos		-3 509 379	-4 020 144	-4 294 516	-4 266 766	106	-5 109	-5 145

Maankäyttöpalvelut

Kiinteistöpalvelut

Kiinteistöpalvelut vastaavat kunnan maapoliittisten linjausten toteuttamisesta sekä siitä, että rakennusmaata on saatavissa kohtuulliseen hintaan eri tarkoituksia varten. Tehtävänä on myös kaavoitettujen tonttien myynti asumisen ja elinkeinotoiminnan tarpeisiin. Tontinmyyntiä ohjaa vuosittain päivitettävä tontinmyyntiohjelma.

Lisäksi tehtäviin lukeutuu kaavoitussopimusten laatiminen yksityisten omistamien alueiden asemakaavoja muutettaessa sekä kunnan omistamien, palvelurakenteen kannalta tarpeettomien kiinteistöjen myynti.

Tontinmyynti on ollut viime vuosina yleisessä taloudellisessa tilanteessa vallitsevan epävarmuuden vuoksi aiempia vuosia vähäisempää. Tontinmyynnin edistämiseksi on myyntiprosessia tutkittava tarkemmin, ja pyrittävä näkymään tonttimarkkinoilla aiempaa laajemmin. Yksi keino tontinmyynnin edistämiseen on markkinoinnin tehostaminen. Markkinoinnin tehostamisella ja kohdentamisella pyritään tulevana vuosina löytämään uusia kohderyhmiä, ja sitä kautta saavuttamaan lisämyyntiä.

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Turvallinen ja vetovoimainen ympäristö
TAVOITE 2015	Tontinmyynnin edistäminen tehostamalla markkinointia
TAVOITE 2017	Pyritään jatkuvaan tasaiseen tonttimyyntiin tutkimalla tontinostajien tarpeita ja tarjoamalla tarpeita vastaavia tontteja
TOIMENPIDE	Pyritään hahmottamaan aiempaa tarkemmin tonttimarkkinoinnille kohderyhmät ja etsitään uusia ja entistä kohdennetumpia markkinointikeinoja
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Vuosittain luovutettavan tonttimäärän tulee edesauttaa kunnan väestönkasvutavoitteiden saavuttamista.
EDELLISET TOTEUMAT	
ENNUSTE/TOTEUMA	
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	

Kaavoituspalvelut

Kaavoituspalvelujen tehtävänä on huolehtia yhdyskuntarakenteen hallitusta ja tasapainoisesta kehittämisestä sekä arvioidun väestönkasvun edellyttämän asuin- ja palvelurakentamisen tonttitarpeen tyydyttämisestä yleis- ja asemakaavoituksen keinoin. Tehtäväalueeseen sisältyvät myös suunnittelutarve-, poikkeamis- ja maisematyölupahakemukset sekä väestöennusteiden laatiminen. Tehtävänä on myös kiinteistöpalvelujen kanssa vastata kunnan maapoliittisten linjausten toteuttamisesta.

Kaavoituspalveluissa laaditaan vuosittain kunnalle kaavoitusohjelma, jonka kunnanvaltuusto hyväksyy. Vihdissä on todettu tarkoituksenmukaiseksi ja kustannustehokkaaksi hoitaa kaavoitus-

tus kunnan omalla henkilökunnalla. Ainoastaan kaavoituksen erityisselvitykset teetetään ulkopuolisilla, kunkin alan erityisasiantuntijoilla. Tällaisia ovat mm. kaavan laatimiseen liittyvät perusselvitykset, laajat vaikutusten arvioinnit sekä erilaiset liikenneympäristön kehittämiseen liittyvät selvitykset. Vuoden 2015 aikana kunta osallistuu useisiin seudullisiin yhteistyöhankkeisiin, joilla on merkittävä vaikutus Vihdin maankäytön suuntaviivoihin ja Vihdin asemaan osana metropolialuetta. Lisäksi Vihti osallistuu aktiivisesti Uudenmaan liiton maakuntakaavan uudistustyöhön.

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Terve kuntatalous
TAVOITE 2015	Kaavoitettujen tonttien hyvä varanto
TAVOITE 2017	Kaavavarantoa on viiden vuoden tarpeisiin
TOIMENPIDE	Kaavavarantoa kasvatetaan kaavoittamalla uutta kerrosalaa
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Mittarina uuden varannon kerrosala verrattuna toteutuneeseen rakentamiseen.
EDELLISET TOTEUMAT	
ENNUSTE/TOTEUMA	
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	

Paikkatieto- ja mittauspalvelut

Paikkatieto- ja mittauspalvelut vastaa uudiskartoituksesta, pitää yllä kunnan kantakarttaa ja laatii asemakaavojen pohjakartat, vastaa kaavalaskennasta, pitää yllä osoitekarttaa ja päättää rakennusten osoitteet sekä tienimet asemakaava-alueiden ulkopuolella, huolehtii paikkatietojärjestelmien kehittämisestä sekä intranet- ja internetkarttapalveluista, myöntää karttojen julkaisuluvat sekä hyväksyy käyttöoikeussopimukset, suorittaa kiinteistötoimitusten valmistelua, antaa ja tarkistaa tietoja mm. vero toimistolle, Uudenmaan maanmittaustoimistolle sekä Väestörekisterikeskukselle. Tehtäviin kuuluu myös rakentamisen valvontaan, maankäytön suunnitteluun, kunnallistekniseen suunnitteluun ja rakentamiseen sekä tonttituotantoon liittyvät maastomittaukset.

Vuona 2014 on säästösyistä kartoittajan tehtävä ollut täyttämättä. Tämä on hidastanut merkittävästi mm. kaavan pohjakarttojen laatimista, rakennuslupien käsittelyä sekä paikkatietojärjestelmien ylläpitoa. Toiminnan ylläpitämiseksi edes kohtuullisella tasolla on tehtävän hoito järjestettävä vuoden 2015 puolella.

Väestörekisterikeskuksen suunnittelema (RAKI-hankkeen) pysyvän rakennustunnuksen käyttöön ottaminen siirtyi marraskuulle 2014, joten kunnan paikkatietojärjestelmän päivitys siirtyy vuodelle 2015. Vuodelle 2014 suunniteltu sähköisten paikkatietopalveluiden selvittäminen ei heikentyneen resurssitilanteen johdosta toteudu. Selvitystyö pyritään tekemään vuoden 2015 aikana.

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvinvoivat kuntalaiset
TAVOITE 2015	Sähköisten palveluiden kartoitus
TAVOITE 2017	Yksi tai useampi sähköinen palvelu käytössä tarpeen ja määrärahojen puitteissa
TOIMENPIDE	Tehdään kartoitus tarjolla olevista paikkatiedon sähköisistä palveluista sekä kustannusselvitys mahdollisesti myöhemmin käyttöön otettavista palveluista
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Alustava kartoitus tarjolla olevista sähköisistä palveluista pyritään tekemään vuoden 2015 aikana. Tarkempi selvitys kustannuksineen mahdollisista käyttöön otettavista palveluista 31.12.2015 mennessä
EDELLISET TOTEUMAT	
ENNUSTE/TOTEUMA	
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	

Kiinteistönmyynti ja kaavoitussopimukset

Tuoteryhmä sisältää vain määrärahoja, jotka voivat vuosittain vaihdella merkittävästi. Näitä ovat mm. kiinteistökauppojen myyntivoitot ja -tappiot sekä kiinteistökauppoihin liittyvät satunnaiset kulut. Tuotoiksi kirjataan kaavoitussopimuksilla saatavat suunnittelukorvaukset ja maa-alueista saatavat arvioidut tulot, jotka tuloutetaan tilinpäätöksen yhteydessä vuosittain syntyneiden kustannusten suhteessa. Kiinteät kulut esitetään Kiinteistöpalvelut -tuoteryhmässä.

Maankäyttöpalvelujen tulosalueella sitovaa toimintakatetta laskettaessa ei oteta huomioon myyntivoittoja, niitä ei siten voi käyttää tulosalueen menojen katteeksi, eikä myyntitappioita tai kiinteistökauppoihin liittyviä muita kuin kiinteitä kustannuksia tarvitse kattaa muilla tuloilla tai menojen vähennyksillä. Kiinteistöjen myyntivoittoja ja kaavoitussopimuskorvaustuloja on talo-usravioon merkitty yhteensä 3 150 000 euroa.

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Terve kuntatalous
TAVOITE 2015	Kunnan hallitun kasvun edellytysten turvaaminen
TAVOITE 2017	Tasapainoisesti kasvava kunta
TOIMENPIDE	1,5 % väestömäärän kasvun vaatima tonttituotanto
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Raakamaan hankinta tasolla 20-35 hehtaaria/vuosi
EDELLISET TOTEUMAT	
ENNUSTE/TOTEUMA	
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	

	TP 2013	TA2014 +muutos	LTK 2015	TA 2015	TA2014/ TA 2015 -%	TS 2016	TS 2017
Maankäyttöpalvelut							
Toimintatuotot	3 870 272	4 078 500	4 086 500	3 586 500	88	3 615	3 648
Myyntituotot	39 113	29 000	29 000	29 000	100	29	29
Maksutuotot	1 689 200	1 269 500	1 272 500	1 272 500	100	1 283	1 294
Tuet ja avustukset	2 531	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	2 139 428	2 780 000	2 785 000	2 285 000	82	2 303	2 324
Vuokrat	263 453	280 000	285 000	285 000	102	287	290
Muut toimintatuotot	1 875 975	2 500 000	2 500 000	2 000 000	80	2 016	2 034
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-1 296 164	-1 340 572	-1 391 392	-1 362 158	102	-1 372	-1 384
Henkilöstökulut	-925 506	-971 153	-929 682	-900 448	93	-908	-916
Palvelujen ostot	-255 027	-294 632	-351 584	-351 584	119	-354	-357
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0	0	0	0
Palvelujen ostot	-255 027	-294 632	-351 584	-351 584	119	-354	-357
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-14 821	-31 200	-28 100	-28 100	90	-28	-29
Avustukset	0	0	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-100 810	-43 587	-82 026	-82 026	188	-82	-82
Vuokrat	-89 862	-42 587	-81 026	-81 026	190	-81	-81
Muut toimintakulut	-10 948	-1 000	-1 000	-1 000	100	-1	-1
Toimintakate	2 574 108	2 737 928	2 695 108	2 224 342	81	2 243	2 264
Poistot ja arvonalentumiset	-12 274	-17 747	-26 088	-26 088	147	-34	-39
Tilikauden tulos	2 561 834	2 720 181	2 669 020	2 198 254	81	2 208	2 225

Sitovuustaso kunnanhallitukseen toimintakate – myyntivoitot = 224 342 euroa.

Ulkoiset erät	TP 2013	TA2014 +muutos	LTK 2015	TA 2015	TA2014/ TA 2015 -%	TS 2016	TS 2017
Maankäyttöpalvelut							
Toimintatuotot	3 870 078	4 078 500	4 086 500	3 586 500	88	3 615	3 648
Myyntituotot	38 996	29 000	29 000	29 000	100	29	29
Maksutuotot	1 689 123	1 269 500	1 272 500	1 272 500	100	1 283	1 294
Tuet ja avustukset	2 531	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	2 139 428	2 780 000	2 785 000	2 285 000	82	2 303	2 324
Vuokrat	263 453	280 000	285 000	285 000	102	287	290
Muut toimintatuotot	1 875 975	2 500 000	2 500 000	2 000 000	80	2 016	2 034
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-1 211 182	-1 295 003	-1 306 732	-1 277 498	99	-1 288	-1 299
Henkilöstökulut	-925 506	-971 153	-929 682	-900 448	93	-908	-916
Palvelujen ostot	-247 829	-287 450	-343 850	-343 850	120	-347	-350
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0	0	0	0
Palvelujen ostot	-247 829	-287 450	-343 850	-343 850	120	-347	-350
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-14 821	-31 200	-28 100	-28 100	90	-28	-29
Avustukset	0	0	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-23 026	-5 200	-5 100	-5 100	98	-5	-5
Vuokrat	-12 078	-4 200	-4 100	-4 100	98	-4	-4
Muut toimintakulut	-10 948	-1 000	-1 000	-1 000	100	-1	-1
Toimintakate	2 658 896	2 783 497	2 779 768	2 309 002	83	2 327	2 348
Poistot ja arvonalentumiset	-12 274	-17 747	-26 088	-26 088	147	-34	-39
Tilikauden tulos	2 646 622	2 765 750	2 753 680	2 282 914	83	2 293	2 309

Ympäristöpalvelut

Rakennusvalvontapalvelut

Rakennusvalvonnan tehtävänä on rakennus- tai muun lupaa vaativan toimenpiteen sovittaminen kunnan kehittämistavoitteisiin. Tavoitteena on valvonnan ja ohjauksen keinoin vaikuttaa elinympäristön puhtauteen, virikkeellisuuteen ja viihtyisyyteen. Rakennusvalvonta käsittelee ja tekee päätökset rakennuslupa-asioissa ja suorittaa niihin liittyvät katselmukset, sekä antaa lainsäädännön edellyttämää neuvontaa. Lisäksi rakennusvalvonta käsittelee ARA:n kautta kuntaan tulevat asuntojen korjausavustukset.

Rakennusvalvonnan tulostavoitteena on kattaa toiminnasta aiheutuvat menot lupamaksuista saatavilla maksutuotoilla siten, että tulot ja menot ovat ilman sisäisiä kuluja tasapainossa.

Talouden suhdannenäkymien perusteella ei ole yleisemmin ennakoitavissa merkittävää rakentamisen määrän lisääntymistä vuodelle 2015, mutta uusien merkittävien kaavahankkeiden valmistumisen voidaan olettaa lisäävän asuntorakentamista vuoteen 2014 nähden.

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Yrittäjyyttä edistävä kunta
TAVOITE 2015	Tulkintalinjausten selkeyttäminen ja yhdenmukaistaminen eri tahojen kesken (pelastuslaitos, ympäristövalvonta, kaavoitus- ja kiinteistötoimi)
TAVOITE 2017	Suunnitelmien laatutason parantaminen ennakkoneuvonnan ja -ohjauksen avulla
TOIMENPIDE	Yritystoimintaan liittyvien rakennuslupa-asioiden käsittelyajan lyhentäminen
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Yritystoimintaan liittyvien rakennuslupa-asioiden käsittelyaika enintään 4 viikkoa
EDELLISET TOTEUMAT	
ENNUSTE/TOTEUMA	
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	
KOMMENTTI	Yritystoimintaan liittyvissä lupahakemuksissa käsittelyajan pituuteen ja käsittelyn sujuvuuteen vaikuttaa yleensä laajemmin eri tahojen yhteistyö kuin muissa lupa-asioissa. Suunnittelun tason osalta erityisesti rakennusten paloturvallisuuteen liittyvät kysymykset johtavat nykyisin suunnitelmien korjauttamiseen ja käsittelyajan pidentymiseen.

Ympäristönsuojelu- ja valvontapalvelut

Ympäristönsuojelu- ja valvontapalvelut sisältävät Vihdin ja Karkkilan yhteisen ympäristönsuojeluyksikön (isäntäkuntana Vihti), Vihdin ympäristönsuojelun projektit, Vihdin vesiensuojelun,

Vihdin ympäristöterveydenhuollon ja eläinlääkintähuollon, joista kahta jälkimmäistä on hoitanut 1.1.2008 alkaen Länsi-Uudenmaan ympäristöterveys (isäntäkuntana Lohja).

Ympäristönsuojelu- ja valvontapalveluiden toiminta-alueena ovat Vihdin kunnan ja Karkkilan kaupungin alueet. Yksikössä työskentelee ympäristöpäällikön lisäksi 3 kokopäiväistä ympäristötarkastajaa sekä 0,5 toimistosihteeriä Vihdissä ja 0,5 toimistosihteeriä Karkkilassa (Karkkilan kaupungin palveluksessa).

Ympäristönsuojeluyksikön menoja ovat Vihdin ympäristönsuojeluhankkeet ja monivuotiset projektit, jotka lähes kaikki toteutetaan alueellisena yhteistyönä kuntien, Uudenmaan ELY-keskuksen ja Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry:n kanssa. Näitä ovat kasvihuonepäästöjen seuranta, ilmanlaadun seuranta, Hiiden kartaston ylläpito ja päivitys, Länsi-Uudenmaan hajajätevesihanke ja jätevesineuvonta, vesistöselvitykset Uudenmaan järviportaaliin osallistumista ja Vihdin järvien seurantaohjelmaa, osallistuminen Hiidenveden sekä Vihtihoen ja Siuntionjoen yhteistarkkailuseurantoihin (yhteistyössä kunnat ja tarkkailuvelvolliset laitokset). Lisäksi myönnetään avustuksia vesiensuojelutyöhön ympäristölautakunnan päättämien periaatteiden mukaisesti.

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Turvallinen ja vetovoimainen elinympäristö
TAVOITE 2015	Toteutetaan Hiidenvesihanketta vuodelle 2015 laaditun toimintasuunnitelman mukaiset.
TAVOITE 2017	Toteutetaan Hiidenveden kunnostushanketta ohjelmakaudelle 2012-2016 laaditun ohjelman mukaisesti.
TOIMENPIDE	Toteutetaan ohjelman mukaiset toimenpiteet (mm. neuvonta, kosteikkojen rakentaminen, vesikasvien niitto, vedenlaadun seurantaohjelman laatiminen).
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Talousarviovuodelle 2015 suunnitellut ohjelman mukaiset työt on toteutettu.
EDELLISET TOTEUMAT	
ENNUSTE/TOTEUMA	
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Turvallinen ja vetovoimainen ympäristö
TAVOITE 2015	Toteutetaan Länsi-Uudenmaan kuntien hajajätevesistrategiaa vuodelle 2015 laaditun toimintasuunnitelman mukaisesti.
TAVOITE 2017	Toteutetaan jätevesistrategiaa 2014-2021
TOIMENPIDE	Laaditaan työohjelma talousarviovuodelle 2015 painopisteinä kestävät jätevesiratkaisut ja tietoa toimenpiteiden vaikuttavuudesta. Jatketaan neuvontatyötä.
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI	Työohjelman mukaiset toimenpiteet on toteutettu.

TAVOITETASO	
EDELLISET TOTEUMAT	
ENNUSTE/TOTEUMA	
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Turvallinen ja vetovoimainen elinympäristö
TAVOITE 2015	Tavoitteena on noudattaa laissa kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtäväksi määrättyä veloitetta seurata ympäristön tilaa sekä tehdä siihen liittyviä selvityksiä ja tutkimuksia. Jatketaan Vihdin järvien perustilaselvitysten tekemistä seurantaohjelman pohjaksi.
TAVOITE 2017	Toteutetaan Vihdin järvien seurantaohjelmaa 2016-2026.
TOIMENPIDE	Jatketaan Vihdin järvien perustilan selvitystyötä talousarvioon varatun määrärahan puitteissa (10 järveä).
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI	Perustila on selvitetty kymmenestä järvestä ja tulokset viety internettiin (vesientila.fi).
TAVOITETASO	
EDELLISET TOTEUMAT	
ENNUSTE/TOTEUMA	
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	

	TP 2013	TA2014 +muutos	LTK 2015	TA 2015	TA2014/ TA 2015 -%	TS 2016	TS 2017
Ympäristöpalvelut							
Toimintatuotot	395 590	506 705	506 705	506 705	100	511	515
Myyntituotot	43 291	53 570	53 570	53 570	100	54	54
Maksutuotot	350 384	453 135	453 135	453 135	100	457	461
Tuet ja avustukset	1 915	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0
Vuokrat	0	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-1 173 795	-1 219 750	-1 282 260	-1 265 211	104	-1 275	-1 286
Henkilöstökulut	-542 516	-559 724	-572 504	-555 455	99	-560	-565
Palvelujen ostot	-530 180	-574 001	-604 671	-604 671	105	-609	-615
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0	0	0	0
Palvelujen ostot	-530 180	-574 001	-604 671	-604 671	105	-609	-615
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9 355	-8 300	-8 300	-8 300	100	-8	-8
Avustukset	0	-34 000	-30 000	-30 000	88	-30	-31
Muut toimintakulut	-91 744	-43 725	-66 785	-66 785	153	-67	-67
Vuokrat	-52 111	-36 413	-59 473	-59 473	163	-60	-60
Muut toimintakulut	-39 633	-7 312	-7 312	-7 312	100	-7	-7
Toimintakate	-778 205	-713 045	-775 555	-758 506	106	-764	-771
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-778 205	-713 045	-775 555	-758 506	106	-764	-771

Sitovuustaso kunnanhallitukseen toimintakate – 758 506 euroa.

Ulkoiset erät	TP 2013	TA2014 +muutos	LTK 2015	TA 2015	TA2014/ TA 2015 -%	TS 2016	TS 2017
Ympäristöpalvelut							
Toimintatuotot	395 590	506 705	506 705	506 705	100	511	515
Myyntituotot	43 291	53 570	53 570	53 570	100	54	54
Maksutuotot	350 384	453 135	453 135	453 135	100	457	461
Tuet ja avustukset	1 915	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0
Vuokrat	0	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-1 121 643	-1 190 012	-1 228 792	-1 211 743	102	-1 221	-1 232
Henkilöstökulut	-542 516	-559 724	-572 504	-555 455	99	-560	-565
Palvelujen ostot	-522 474	-566 076	-596 076	-596 076	105	-601	-606
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0	0	0	0
Palvelujen ostot	-522 474	-566 076	-596 076	-596 076	105	-601	-606
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9 332	-8 300	-8 300	-8 300	100	-8	-8
Avustukset	0	-34 000	-30 000	-30 000	88	-30	-31
Muut toimintakulut	-47 321	-21 912	-21 912	-21 912	100	-22	-22
Vuokrat	-7 688	-14 600	-14 600	-14 600	100	-15	-15
Muut toimintakulut	-39 633	-7 312	-7 312	-7 312	100	-7	-7
Toimintakate	-726 053	-683 307	-722 087	-705 038	103	-711	-717
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-726 053	-683 307	-722 087	-705 038	103	-711	-717

Tilapalvelu -taseyksikkö

Tilapalvelu huolehtii kunnan tilojen rakennuttamistehtävistä ja ylläpitää kunnan palvelukiinteistöjä. Tilapalvelun vastuulle kuuluvat kaikki kunnan kiinteistöt vesihuoltolaitoksen rakennuksia lukuun ottamatta. Tilapalvelu vastaa kunnan rakennusinvestointihankkeiden rakennuttamistehävien organisoimisesta ja läpiviennistä. Tilapalvelu aloitti laskennallisena taseyksikkönä vuoden 2012 alusta. Tavoitteena on saada kunnan kiinteistökannan todelliset kustannukset lainoi-neen ja korkokuluineen näkyviin.

Talousarviossa kiinteistönpidon määrärahat käyttötalouden osalta ovat olleet usein riittämät-tömät. Riskinä on, että kiinteistönpidon tehostamistarpeita ei voida kaikilta osin hoitaa suunni-telmallisesti. Kiinteistönpidon merkittävimmät riskit liittyvät mm. korjausvelan hallitsematto-maan kasvuun, suhdanteisiin (kustannusten nousu), kiinteistöihin kohdistuvan ilkeivallan kas-vuun (valvonta- ja korjauskustannukset), käytöstä poistuviin kohteisiin (myyntiajankohta, ylläpi-tokustannus), parakkien poistokustannuksiin (ajoitus), tilavarusteiden ja -järjestelmien ylläpi-toon (kustannuskasvu).

Rakennusten laskennallinen korjausvelkaselvitys vuoteen 2012 asti osoitti, että perusparan-nusten korjausvelka on tuolloin noin 26,6 miljoonaa euroa. Vuonna 2014 suoritettu päivitys osoitti, että rakennusten korjausvelka on 11,4 milj. Korjausvelan määrittämisessä rakennusten perusparannustarve osoitti 120 % tavoitetilan saavuttamiseksi 19.1 milj. euron määräraha tar-peen. Nummelanharjun koulun poistuminen perusparannustarpeesta pienentää perusparan-nustarvetta 7,5 milj. €. Taloussuunnitelmassa korjausinvestointien määrää tulisi kasvattaa, mutta siihen ei ole lähivuosina taloudellisia mahdollisuuksia.

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvinvoivat kuntalaiset
TAVOITE 2015	Rakennusten toimivuus
TAVOITE 2017	Vuokrataso määritelty todellisten kustannusten mukaan kaikilta osin
TOIMENPIDE	Haahtela Rakennuttamistieto- ja Kiinteistösovellusten kattavampi käyttö. RES-huoltokirjajärjestelmän selainpohjaisen huoltokalenteritoiminnon käyttöönotto
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Vuokrissa on huomioitu todelliset käyttökustannukset
EDELLISET TOTEUMAT	
ENNUSTE/TOTEUMA	
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Terve kuntatalous
TAVOITE 2015	Palvelusopimukset ovat valmiina 80 %
TAVOITE 2017	Kaikki palvelusopimukset ovat valmiina
TOIMENPIDE	
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	
EDELLISET TOTEUMAT	
ENNUSTE/TOTEUMA	
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	

	TP 2013	TA2014 +muutos	LTK 2015	TA 2015	TA2014/ TA 2015 -%	TS 2016	TS 2017
Tilapalvelu							
Toimintatuotot	12 894 056	17 286 002	17 371 522	17 371 522	100	17 386	17 401
Myyntituotot	52 684	45 000	45 000	45 000	100	45	46
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	10 893	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	12 830 479	17 241 002	17 326 522	17 326 522	100	17 340	17 355
Vuokrat	12 724 212	17 241 002	17 326 522	17 326 522	100	17 340	17 355
Muut toimintatuotot	106 267	0	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	128 267	160 000	160 000	160 000	100	161	163
Toimintakulut	-7 307 589	-8 424 368	-8 002 543	-7 963 076	95	-8 020	-8 024
Henkilöstökulut	-1 141 017	-1 234 033	-1 292 358	-1 252 891	102	-1 263	-1 274
Palvelujen ostot	-1 628 778	-1 538 065	-1 538 350	-1 538 350	100	-1 557	-1 549
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0	0	0	0
Palvelujen ostot	-1 628 778	-1 538 065	-1 538 350	-1 538 350	100	-1 557	-1 549
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 324 366	-3 947 400	-3 835 400	-3 835 400	97	-3 885	-3 875
Avustukset	0	0	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-1 213 428	-1 704 870	-1 336 435	-1 336 435	78	-1 315	-1 326
Vuokrat	-1 140 955	-1 693 370	-1 324 935	-1 324 935	78	-1 303	-1 314
Muut toimintakulut	-72 473	-11 500	-11 500	-11 500	100	-12	-12
Toimintakate	5 714 734	9 021 634	9 528 979	9 568 446	106	9 527	9 539
Poistot ja arvonalentumiset	-4 931 983	-4 907 036	-5 021 919	-4 979 062	101	-5 385	-5 866
Tilikauden tulos	782 751	4 114 598	4 507 060	4 589 384	112	4 142	3 673

Sitovuustaso kunnanhallitukseen toimintakate 9 568 446 euroa.

	Ulkoiset erät	TP 2013	TA2014 +muutos	LTK 2015	TA 2015	TA2014/ TA 2015 -%	TS 2016	TS 2017
Tilapalvelu								
Toimintatuotot		2 295 431	2 591 700	2 591 700	2 591 700	100	2 606	2 621
Myyntituotot		52 684	45 000	45 000	45 000	100	45	46
Maksutuotot		0	0	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset		10 893	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot		2 231 854	2 546 700	2 546 700	2 546 700	100	2 561	2 575
Vuokrat		2 125 587	2 546 700	2 546 700	2 546 700	100	2 561	2 575
Muut toimintatuotot		106 267	0	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön		128 267	160 000	160 000	160 000	100	161	163
Toimintakulut		-7 260 611	-8 325 783	-7 870 608	-7 831 141	94	-7 888	-7 892
Henkilöstökulut		-1 141 017	-1 234 033	-1 292 358	-1 252 891	102	-1 263	-1 274
Palvelujen ostot		-1 614 459	-1 534 350	-1 534 350	-1 534 350	100	-1 553	-1 545
Asiakaspalvelujen ostot		0	0	0	0	0	0	0
Palvelujen ostot		-1 614 459	-1 534 350	-1 534 350	-1 534 350	100	-1 553	-1 545
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-3 322 803	-3 947 400	-3 835 400	-3 835 400	97	-3 885	-3 875
Avustukset		0	0	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut		-1 182 332	-1 610 000	-1 208 500	-1 208 500	75	-1 187	-1 198
Vuokrat		-1 109 859	-1 598 500	-1 197 000	-1 197 000	75	-1 175	-1 186
Muut toimintakulut		-72 473	-11 500	-11 500	-11 500	100	-12	-12
Toimintakate		-4 836 913	-5 574 083	-5 118 908	-5 079 441	91	-5 121	-5 109
Poistot ja arvonalentumiset		-4 931 983	-4 907 036	-5 021 919	-4 979 062	101	-5 385	-5 866
Tilikauden tulos		-9 768 896	-10 481 119	-10 140 827	-10 058 503	96	-10 506	-10 975

Tilapalvelun taseyksikön tuloslaskelma – ulkoiset ja sisäiset – liikelaitoskaavalla

	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TA 2014 TA 2015, %	TS2016	TS2017
Tuotot yhteensä	13 022 328	17 446 002	17 531 522	0,5	17 552	17 572
Liikevaihto	12 787 793	17 286 002	17 371 522	0,5	17 386	17 401
Myyntituotot	52 684	45 000	45 000	0,0		
Tuet ja avustukset	10 894					
Vuokrat	12 724 215	17 241 002	17 326 522	0,5		
Valmistus omaan käyttöön	128 267	160 000	160 000	0,0	166	171
Liiketoiminnan muut tuotot	106 268	0	0		0	0
Kulut ilman poistoja	7 582 854	7 784 362	7 963 076	2,3	8 020	8 024
Materiaalit ja palvelut	5 228 400	5 285 465	5 373 750	1,7		
Aineet ja tarvikkeet	3 324 371	3 747 400	3 835 400	2,3		
Palvelut	1 904 029	1 538 065	1 538 350	0,0		
Henkilöstökulut	1 141 022	1 194 026	1 252 891	4,9		
Poistot	4 931 986	4 907 036	4 979 062	1,5	5 385	5 866
Liiketoiminnan muut kulut	1 213 432	1 304 871	1 336 435	2,4		
Avustukset	0					
Vuokrat	1 120 983	1 293 371	1 324 935	2,4		
Muut kulut	92 449	11 500	11 500	0,0		
Liikeylijäämä	507 488	4 754 604	4 589 384	-3,5	4 147	3 682
Rahoitustuotot ja -kulut	1 358 140	1 704 000	1 411 000		1 620	1 730
Korkotuotot						
Muut rahoitustuotot						
Muille maksettu korkokulu	1 115 415	1 420 000	1 200 000			
Korvaus jäännöspääomasta	242 326	283 000	210 000			
Muut rahoituskulut	399	1 000	1 000			
Yli/alijäämä ennen satunnaisia eriä	-850 652	3 050 604	3 178 384		2 527	1 952
Satunnaiset tuotot ja kulut	252 393		0		0	0
Yli/alijäämä ennen varauksia	-598 259	3 050 604	3 178 384		2 527	1 952
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	189 199	189 199	189 199		189	189
Tilikauden yli-/alijäämä)	-409 060	3 239 803	3 367 583		2 716	2 141

Tilapalvelun taseyksikön rahoituslaskelma

	TA2014	TA2015	TS2016	TS2017
Toiminnan rahavirta	7 957 640	8 157 446	7 912	7 818
Liiketoimintajäämä (-alijäämä)	4 754 604	4 589 384	4 147	3 682
Poistot ja arvonalentumiset	4 907 036	4 979 062	5 385	5 866
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 704 000	-1 411 000	-1 620	-1 730
Investointien rahavirta	-15 240 000	-7 975 000	-9 365	-10 405
Investointimenot	-15 240 000	-7 975 000	-9 725	-10 405
Rahoitusosuudet investointeihin			360	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot				
Toiminnan ja investointien rahavirta	-7 282 360	182 446	-1 453	-2 587
Rahoituksen rahavirta	8 689 803	-232 417	1 716	2 741
Lainakannan muutokset	5 450 000	-3 600 000	-1 000	600
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	15 800 000	7 000 000	10 000	12 800
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-10 350 000	-10 600 000	-11 000	-12 200
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta		0	0	0
Oman pääoman muutokset	3 239 803	3 367 583	2 716	2 141
Muut maksuvalmiuden muutokset		0	0	0
Taseyksikön vaikutus maksuvalmiuteen	1 407 443	-49 971	262	155
Investointien tulo-rahoitus %	52 %	102 %	81 %	75 %
Pääomamenojen tulo-rahoitus %	31 %	44 %	38 %	35 %
Lainanhoitokate	-0,253	0,500	0,457	0,389

INVESTOINTIOSA

Investointisuunnitelman laadinnassa on pidetty periaatteena, että talousarvio- ja taloussuunnitteluvuosille varataan määrärahat tai rahavaraukset vain niihin merkittäviin hankkeisiin, joista on tehty hankesuunnitelmat. Poikkeuksena tähän ovat suunnitteluvaukset. Taloussuunnitteluvuosilla on joitakin hankkeita, joiden hankesuunnitelmat eivät ole valmiina. Näitä lukuja voidaan pitää karkeina arvioina, mutta ei kustannusarvioina. Taloussuunnitteluvuosilla olevista hankkeista tehdään investointipäätökset erikseen. Hankkeet, joihin on suunniteltu myös tuloja, käsitellään uudelleen jos tulo-odotus olennaisesti muuttuu.

Korjausinvestointien tarve jatkuu läpi koko suunnittelukauden. Vihti on ollut kasvava kunta ja on myös tulevaisuudessa. Tämä aiheuttaa tulevina vuosina investointitarpeita.

IRTAIN OMAISUUS

ATK-investointeihin on varattu vuodelle 2015 yhteensä 600 000 euroa, josta hallintokeskukselle 335 000 euroa. Tämä sisältää mm. seuraavaa: kuntakohtaisten palvelinten ja verkkolaitteiden korvaushankinnat, välttämättömien verkkoyhteyksien rakentaminen, välttämättömät tietokantalisenssien uudishankinnat tai päivitykset. Henkilöstö- ja taloushallinnon ohjelmia tulee uudistaa suunnittelukauden aikana. Näitä viedään eteenpäin sen jälkeen kun kuntarakenteesta ja soteratkaisusta on tarkempaa tietoa. Suunnitteluvuosien summiin sisältyy varausta tähän tarkoitukseen. Sivistyskeskukselle on varattu 150 000 euroa tvt-hankeeseen ja 40 000 euroa kirjaston tietojärjestelmien ja laitteiden uudistamiseen, 20 000 euroa oppilashuolto-ohjelman hankintaan ja 45 000 euroa varhaiskasvatuksen mobiilikirjaukseen ja palvelusetelien hallinta-ohjelmaan.

Tietojärjestelmien ja verkon kehittämisellä haetaan säästöjä ja muita kokonaistaloudellisia etuja kunnan toiminnassa sekä nykyistä selvästi parempia ohjaus- ja seurantajärjestelmiä. Osaan investoinneista liittyy myös vaikutuksia kunnan käyttömenoihin, mikä on otettu huomioon talousarviossa.

Ruoka- ja siivouspalvelun irtaimen omaisuuden hankintaan on 80 000 euron määräraha vuodelle 2015. Taloussuunnitteluvuosille on saman suuruinen varaus.

Ensikertaisen kaluston käsittelytapaa on muutettu. Ensikertainen kalusto esitetään rakennushankkeiden yhteydessä, jos sellainen on. Tämä ei muuta ensikertaisen kaluston kirjanpidollista käsittelyä ja talousarvion sitovuussäännöksiä.

Ruoka- ja siivouspalveluihin ensikertaiseen kalustamiseen vuodelle 2016 on 500 000 euroa Nummelanharjun kouluun.

Sivistyskeskuksen ensikertaiseen kalustamiseen on vuonna 2015 varattu 150 000 Nummelan vanhan koulun kalustamiseen. Nummelanharjun koulun irtaimistoon vuodelle 2016 on 500 000 ja vuodelle 2017 vielä 100 000.

Tekniseen ja ympäristökeskukseen on varattu vuodelle 2015 kunnallistekniikan kalustohankintoihin 95 000 euroa ja suunnitteluvuosille 175 000 euroa. Tilapalveluun on varattu vuosittain 125 000 euroa rakennusautomaatiojärjestelmän ja turvajärjestelmien uusimiseen. Paikkatieto-

ja mittauspalveluihin on varattu vuodelle 2016 25 000 euron määräraha ja vuodelle 2017 35 000 euron määräraha mittauslaitteiston uusimiseen.

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET JA MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT

Valtion toiminnot (kunnan osuudet valtion hankkeisiin)

Kunnan osuutena valtion tiehankkeisiin ja ratahallintokeskuksen hankkeisiin on 200 000 euroa vuoden 2015 talousarviossa ja 525 000 euroa vuonna 2016 sekä 630 000 euroa vuonna 2017.

Palojärven työpaikka-alueeseen liittyviin Huhmarin jalkakäytävä- ja tiejärjestelyihin on varattu 100 000 euroa vuodelle 2015.

TALONRAKENNUSINVESTOINNIT

Nummelanharjun koulu ja liikuntahalli

Vanhan koulurakennuksen ja liikuntahallin purkutyöt on suunniteltu alkavaksi keväällä 2015 ja rakennustyöt alkavat sen jälkeen. Vuodelle 2015 on varattu uudisrakennukseen ja purkutyöhön 3 000 000 euroa, seuraaville vuosille 4 000 000 euroa ja 1 000 000 euroa. Peruskorjaus ajoittuu vuodelle 2017. Lisäksi koulun ensikertaiseen kalustamiseen on ennakoitu koulutoimeen 500 000 euroa vuodelle 2016 ja 100 000 euroa vuodelle 2017 sekä ateria- ja puhdistuspalveluihin 500 000 euroa vuodelle 2016..

Nummelanharjun koulun II-vaiheeseen sisältyy liikuntahallin rakentaminen. Vanhan liikuntahallin purkukustannukset sisältyvät koulun uudisrakennuksen ja peruskorjauksen kokonaissummaan. Hankesuunnitelman mukaan on vuodelle 2015 varattu 2 000 000 euroa ja vuodelle 2016 on varattu 2 500 000 euroa. Liikuntahalli on koulukäytössä ja se varustellaan lukion sähköisiä ylioppilaskirjoituksia vaatimuksia varten. Lisäksi liikuntahalli on suunniteltu valtakunnan tason peleihin. Hallissa on kiinteä katsomo ja näyttämö. Liikuntapalvelut hakevat hankkeelle valtionavustusta keväällä 2015. Liikuntahallin kalustamiseen on merkitty 70 000 euroa vuodelle 2016.

Hankkeen kokonaiskustannusarvio kalusteineen on n. 13,8 milj. euroa.

Vihdin yhteiskoulu ja liikuntahalli sekä Kirkonkylän lähiliikuntapaikka

Vihdin yhteiskoulun suunnittelua ja rakentamista sekä Kirkonkylän lähiliikuntapaikan toteuttamista on tarkasteltava kokonaisuutena, josta laaditaan tarveselvitys kasvatus- ja koulutuslautakuntaan sekä liikuntalautakuntaan vuoden 2014 aikana. Alustavan arvion mukaan vuosille 2015 ja 2016 on varattava 250 000 euroa kummallekin vuodelle suunnitteluun. Lisäksi vuodelle 2017 rakentamiseen varataan 6 000 000 euroa, suunnittelukauden ulkopuolella tarvitaan vuodelle 2018 rakentamiseen 7 000 000 euroa ja koulun ensikertaiseen kalustamiseen 400 000 euroa. Koulun yhteyteen suunnitellaan koulukäytön mitoituksella liikuntahalli, jonka alustavat kustannukset ovat vuosina 2017 ja 2018 noin 1 500 000 euroa kumpanakin vuonna.

Kirkonkylän lähiliikuntapaikka I-vaihe liittyy läheisesti Vihdin yhteiskoulun rakentamiseen, erityisesti liikuntahallin ja liikuntapaikkojen osalta. Kirkonkylän lähiliikuntapaikan I-vaihe, suuruudeltaan 640 000 € vuonna 2017, sisältää pohjatyöt ja pinnoitteet mm. yleisurheilukentän peruskorjauksen sekä tekonurmikentän nykyisen aitonurmen tilalle. Lisäksi vuosille 2017 ja 2018 on arvioitu kustannuksia vielä miljoona euroa.

Hankkeen kokonaiskustannusarvio kalusteineen tarkennetaan hankesuunnittelun kustannuslaskennan valmistumisen jälkeen.

Etelä-Nummelan koulu- ja päiväkotikeskuksen sekä liikunta- ja nuorisotilojen suunnittelu

Etelä-Nummelan koulu- ja päiväkotikeskuksen sekä liikunta- ja nuorisotilojen hankesuunnitelma valmistuu vuosien 2014 - 2015 vaihteessa. Vuodelle 2015 on varattu suunnitteluun 100 000 euroa, mikä sisältää liikunta-alueiden suunnittelua muun suunnittelun yhteydessä. Vuosille 2016 ja 2017 varataan suunnitteluun 500 000 euroa kummallekin vuodelle erikseen. Varsinaiset rakennustyöt alkavat suunnitelman mukaan vuonna 2018. Hankkeen rakentamiskustannukset lasketetaan hankesuunnitelman valmistumisen jälkeen. Arvio rahoitusmallia tarkastelevan konsultin arviona n.40 - 47 miljoonaa euroa. Hankkeen toteutusta on selvitetty myös muulla toteutuksella kuin perinteisellä kunnan taseeseen rakentamisella. Lisäksi ensikertaiseen kalustamiseen tarvitaan hankesuunnitelman mukaan 2,3 milj. euroa.

Etelä-Nummelan liikuntapuisto suunnitellaan ja toteutetaan osittain vuosien 2015 - 2020 aikana koko rakennuskokonaisuuden kanssa. Suunnitteluun varataan 60 000 euroa vuonna 2016 ja toteutukseen 330 000 euroa vuonna 2017 ja vuonna 2018 tarvitaan arvion mukaan vielä 4 500 000 euroa.

Etelä-Nummelan liikuntapuiston yksityiskohtainen suunnittelu vuonna 2016 keskittyy siihen, mitkä tilat Etelä-Nummelan alue korvaa ja kuinka nykyiset tilat voivat palvella siihen saakka, kunnes Etelä-Nummela on valmis.

Nummelan vanhan kouluosan peruskorjaus

Talousarviovuodelle 2015 on varattu Nummelan vanhan koulun kouluosan peruskorjaukseen 1 000 000 euron määräraha ja ensikertaiseen kalustoon 150 000 euroa. Valtionosuus hankkeelle on 360 000 euroa.

Liikuntarakennusten perusparannus (Uimahalli)

Uimahallin korjauksiin on varattu vuodelle 2015 määrärahaa 120 000 euroa. Vuodelle 2016 on varattu 100 000 euroa.

Karviainen (Nummelan ja kirkonkylän terveysasemat)

Vuoden 2015 talousarvioon on varattu 500 000 euron määräraha. Määrärahalla toteutetaan Karviaisen toiminnan muutosten edellyttämiä rakennusteknisiä ja taloteknisiä muutoksia Nummelan terveysasemalla ja Kirkonkylän terveysasemalla sekä Nummelan terveysaseman lisätilat. Taloussuunnitteluvuosille on varattu 450 000 euroa vuosi.

Karviaisen oman arvion mukaisesti vuotuinen tilatarvemuutos määrärahavarauxsena on 450 000 euroa vuosittain. Tämä pitää sisällään toiminnasta tulevien tilamuutosten tekemisen sekä lainsäädännön kautta tulevien tarpeiden suunnittelun sekä toteutuksen.

Kiinteistöjen suunnitelmalliset pienkorjaukset Kohdat 1-6.

Kohtien 1-6 yhteenlaskettu määräraha tarve on 730 000 euroa vuodessa. Määräraha jako on alustavasti alla kuvatus mukainen. Määrärahan tarve vaihtelee vuotuisesti eri kohtien 1-6 osalta ja sitovana määrärahana on kohtien 1-6 yhteissumma 730 000 euroa, joka jakaantuu alla olevien nimikkeiden tarpeen mukaisesti. Lisäksi kohdan 6 määrärahaa voidaan käyttää energia katselmuksien ja pts- suunnitelmien tekemiseen mikäli kohteen 6 kiinteistöjen suunnittelemat- tomat "ns. vikakorjaukset resursseja ei ole tarpeen käyttää vikakorjauksiin täydessä laajuudes- sa.

1 Tila- ja toimintamuutokset

Tilojen käytön tehostamistarpeesta johtuen taloussuunnitelmaan on varattu 50 000 euron mää- räraha tilamuutoksiin vuodelle 2015. Taloussuunnitteluvuosille on varattu 50 000 euroa vuosi.

2 Pihavarusteiden korjaukset (EU-normit)

Talousarvioon on vuodelle 2015 varattu 80 000 euron määräraha. Päiväkotien ja koulujen leik- kivälineiden ja pihavarusteiden EU-normien mukaisuus on tarkastettu ja leikkivälineitä ja piha- varusteita korjataan tulevina vuosina. Vuosittaisella määrärahalla jatketaan turvallisuuden pa- rantamiseen tähtäävää korjausten sarjaa. Taloussuunnitteluvuosille on varattu määrärahaa 80 000 euroa vuosi.

3 Talotekniikka- ja sisäilmakorjaukset

Vuoden 2015 talousarvioon on varattu 100 000 euron määräraha. Vuodelle 2015 varatulla määrärahalla tehdään välttämättömiä talotekniikkaan ja sisäilmaan liittyviä parannuksia ja kor- jauksia. Määrärahalla on tarkoitus mm. tehdä sisäilmatutkimuksia ja sisäilmakorjauksia sekä pyrkiä ennalta ehkäisemään sisäilmaongelmien syntymistä. Suunnitteluvuosina jatketaan tätä korjausten sarjaa. Taloussuunnitteluvuosille on varattu määrärahaa 100 000 euroa vuosi.

4 Turvallisuus / paloturvallisuus

Vuoden 2015 talousarvioon on varattu 100 000 euron määräraha. Vihdin kunnan vanha kiin- teistökanta sekä jatkuvasti tarkentuvat turvallisuuteen liittyvät vaatimukset ja määräykset aihe- uttavat tarpeen turvallisuusriskien kartoittamiseen ja korjaamiseen. Kartoitustyötä tehdään yh- teistyössä palotarkastajien kanssa. Taloussuunnitteluvuosille on varattu määrärahaa 100 000 euroa.

5 Kiinteistöjen suunnitelmalliset pienkorjaukset

Vuoden 2015 talousarvioon on pienkorjaukset jaettu suunnitelmallisiin ja suunnittelemattomiin korjauksiin. Vihdin kunnan vanhenevaa kiinteistökantaa sekä vanhenevaa talotekniikkaa tulee korjata ja ylläpitää suunnitelmallisesti. Suunnitelmallisilla korjausinvestoinneilla voidaan piden- tää kiinteistöjen käyttöikää hallitusti. Vuoden 2015 talousarvioon varatulla 200 000 euron mää- rarahalla on tarkoitus jatkaa suunnitelmallisten korjausten sarjaa. Pienkorjaukset käsittävät yleisesti mm. julkisivurakenteiden korjauksia ja huoltomaalausta; vesikattorakenteiden korjauk- sia ja uusimisia; talotekniikkaan liittyviä korjauksia; sisäpintojen korjauksia mm. lattiapinnoittei-

den uusimisia, sisäseinien huoltomaalasta; kiintokalusteiden ja varusteiden korjauksia ja uusimista. Taloussuunnitteluvuosille on varattu määrärahaa 200 000 euroa vuosi.

6 Kiinteistöjen suunnittelemattomat "ns. vikakorjaukset"

Vuoden 2015 talousarvion on varattu 200 000 euron määräraha. Suunnittelemattomat ns. vikakorjaukset lisääntyvät vuosittain kiinteistökannan sekä talotekniikan ikääntyessä. Suunnittelemattomat vikakorjaukset ovat arvaamattomia korjaustarpeita, jotka täytyy suorittaa, jotta kiinteistön käyttö voi jatkua. Arvaamattomiin vikakorjauksiin tarvittavien resurssien määrä vaihtelee vuosittain. Tarvittavia resursseja on näin ollen luonnollisesti vaikea etukäteen arvioida. Taloussuunnitteluvuosille on varattu määrärahaa 200 000 euroa vuosi.

KUNNALLISTEKNIIKAN INVESTOINNIT

Liikennealueiden rakentaminen

Katujen uudisrakentamiseen on varattu 2 600 000 euron määräraha vuodelle 2015. Taloussuunnitteluvuosille on varattu 2 730 000 euroa vuodelle 2016 ja 2 315 000 euroa vuodelle 2017. Katuja rakennetaan uusille asunto- ja työpaikka-alueille tontinmyynnin ja kaavoitusohjelman mukaisesti.

Vuonna 2015 suurimpia kadunrakennushankkeita ovat Huhmarin työpaikka-alueen kadut 850 000 euroa, Pajuniityn kadut 500 000 euroa, Maaniitunlahden kadut 300 000 euroa ja Naaranpajuntien jatke 200 000 euroa, Haakkoinmaan kaavan katualueet 60 000 euroa sekä Stenkullan alueen tiet ja Nummelantien kevyen liikenteen väylä välille Koivissillantie – Tarttilantie.

Katujen perusparannukseen on varattu 460 000 euron määräraha vuodelle 2015. Taloussuunnitteluvuosille on varattu 300 000 euroa vuodelle 2016 ja 300 000 euroa vuodelle 2017. Nummelan keskustan kaavamutoksista aiheutuvien katujen perusparannukseen on varattu 250 000 euroa ja Meritien / Naaranpajuntien muutokseen 100 000 euroa vuodelle 2015.

Tievalaistuksen rakentaminen

Tievalaistuksen uudisrakentamiseen uusia katuja varten on varattu 260 000 euron määräraha vuodelle 2015. Taloussuunnitteluvuosille on varattu 196 000 euroa vuodelle 2016 ja 235 000 euroa vuodelle 2017.

Tievalaistuksen perusparannukseen on varattu 405 000 euroa vuodelle 2015. Määrärahasta käytetään mm. valaisimien uusimiseen 250 000 euroa, katuvalojen sähköturvallisuuden korjauksiin 25 000 euroa. Taloussuunnitteluvuosille on varattu 405 000 euroa vuodelle 2016 ja 435 000 euroa vuodelle 2017.

Puisto- ja muiden yleisten alueiden rakentaminen

Puistoalueita rakennetaan uusille asunto- ja työpaikka-alueille tontinmyyntiin ja kaavoitusohjelmaan perustuen asunto- ym. rakentamisen edistymisen mukaisesti. Vuonna 2015 puistoja rakennetaan 220 000 eurolla, missä suurimmat hankkeet ovat Kilsoinniitty Life-hanke 50 000 euroa (EU rah. 75 %), leikkipuistojen EU-turvallisuusmääräysten takia uusia välineitä uusitaan ja vaihdetaan vuosittain 30 000 eurolla, Perhosniityn puisto 45 000 euroa ja Pajuniitty 2 puisto

30 000 euroa sekä Linnanniityn puisto 25 000 euroa. Taloussuunnitteluvuodella 2016 varaus on 410 000 euroa ja vuodelle 2017 on 400 000 euron varausta uusien asuntoalueiden puisto-alueille.

Muun kunnallistekniikan rakentamisen käytetään 90 000 euroa vuonna 2015, missä pääkohteena on meluvallien rakentaminen, näillä säästetään kunnallistekniikan työkohteista tulevien massojen sisäisiä ajo- ja siirtokuluja. Kunnallistekniikan perusparannukseen vuodelle 2015 on varattu 30 000 euroa. Tästä määrärahasta on varattu käytettäväksi uimarantojen saneeraukseen 15 000 euroa, EU-uimarannat 3 kpl.

Liikunta-alueiden rakentaminen

Liikunta-alueiden rakentamiseen on varattu yhteensä 90 000 euron määräraha vuodelle 2015. Tällä määrärahalla tehdään mm. Kirkonkylän lähiliikuntapaikkaa 20 000 eurolla, muiden liikunta-alueiden rakentamiseen esitetään 50 000 euron määrärahavarausta.

Kirkonkylän lähiliikuntapaikan I-vaihe, suuruudeltaan 640 000 € vuonna 2017, sisältää pohjatyöt ja pinnoitteet mm. yleisurheilukentän peruskorjauksen sekä tekonurmikentän nykyisen aitonurmen tilalle. Seuraavina vuosina hankkeeseen tarvitaan vielä miljoona euroa. Kirkonkylän lähiliikuntapaikka I-vaihe liittyy läheisesti Vihdin yhteiskoulun rakentamiseen, erityisesti liikuntahallin ja liikuntapaikkojen osalta.

Taloussuunnitteluvuodelle 2016 on Etelä-Nummelan liikuntapuiston suunniteluun 60 000 euroa ja vuodelle 2017 toteutukseen 330 000 euron varaus.

MAANKÄYTTÖ

Maa-alueiden hankinta ja myynti

Maa-alueiden hankintaan on varattu 1 000 000 euron määräraha vuodelle 2015. Taloussuunnittelukaudella maa-alueiden hankintaan varataan 1 000 000 euroa vuodessa. Määrärahaa käytetään raakamaan hankintaan sekä katu- ja puistoalueiden lunastamiseen. Määräraha sisältää myös maankäytösopimusten kautta korvauksetta kunnan omistukseen tulevien kaavoitettujen maa-alueiden arvon. Jos talousarviovuoden aikana tulee mahdollisuus yhdyskuntakehityksen kannalta tärkeän maa-alueen hankintaan, tuodaan asia erikseen valtuuston päätettäväksi, jos määräraha ei riitä hankintaan.

Tonttien sekä rakennettujen kiinteistöjen myynneistä saatavien tulojen on arvioitu vuonna 2015 olevan 2 800 000 euroa ja taloussuunnitelmakaudella vuosittain noin 2 800 000 euroa. Näihin myyntituottoihin liittyy hyvin vahvasti talouden suhdannekehitykseen liittyvää toteumariskiä.

Investointisuunnitelma 2015 - 2017

MENOT	-11 190 901	-22 708 000	-16 693 000	-16 513 000	-18 479	-19 858
TULOT	3 278 927	3 200 000	3 300 000	3 660 000	3 300	3 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	129 534	400 000	300 000	660 000	300	0
Käyttöomaisuuden myyntituotot	3 149 393	2 800 000	3 000 000	3 000 000	3 000	3 000
NETTO	-7 911 974	-19 508 000	-13 393 000	-12 853 000	-15 179	-16 858

HANKE	Hankkeen kokonaiskustannukset	TP 2013	Muutettu TA 2014	LTK 2015	TA 2015	2016	2017
Määrärahat v.2013-2015 euroina ja 1000 € vv. 2016 - 2017							

HALLINTOKESKUS**Aineeton käyttöomaisuus**

Muiden osakkeiden osto	MENOT						
Asunto-osakkeiden myynti	TULOT	465 721		200 000	200 000	200	200
	NETTO	465 721	0	200 000	200 000	200	200

Irtain omaisuus**ATK-hankinnat**

Keskitetty ATK-hankinta	MENOT	-352 697	-555 000	-600 000	-600 000	-620	-580
	TULOT		0	0	0	0	0
	NETTO	-352 697	-555 000	-600 000	-600 000	-620	-580

Ensikertainen kalustaminen

Ateria ja puhdistus (uudet päiväkotiryhmät)

	MENOT	0	-20 000	0	0	0	0
	TULOT						
	NETTO	0	-20 000	0	0	0	0

Muu irtain omaisuus

Ateria ja puhdistuksen irtaimen omaisuuden hankinta

		-50 487	-80 000	-80 000	-80 000	-80	-80
	MENOT	-50 487	-80 000	-80 000	-80 000	-80	-80
	TULOT						
	NETTO	-50 487	-80 000	-80 000	-80 000	-80	-80

Muu irtain omaisuus

Hallintokeskuksen irtaimen omaisuuden hankinta

	MENOT		-20 000	0	0	0	0
	TULOT						
	NETTO	0	-20 000	0	0	0	0

SIVISTYSKESKUS**KOULUTUKSEN TULOSALUE****Ensikertainen kalustaminen**Uusien päiväkotiryhmien kalusto
Nummensejän päiväkotitoimipiste

		-75 000		-50 000	-50 000		
--	--	---------	--	---------	---------	--	--

Ensikertainen kalustaminen yhteensä

	MENOT	0	-75 000	-50 000	-50 000	0	0
	TULOT						
	NETTO	0	-75 000	-50 000	-50 000	0	0

Muu irtain omaisuus

Koulutuksen tulosalueen irt. omaisuuden hankinnat

	MENOT	-6 088	-65 000	-65 000	-65 000		
	TULOT						
	NETTO	-6 088	-65 000	-65 000	-65 000	0	0

HANKE	Hankkeen kokonaiskustannukset	TP 2013	Muutettu TA 2014	LTK 2015	TA 2015	2016	2017
TEKNINEN JA YMPÄRISTÖKESKUS							
KUNNALLISTEKNIIKAN TULOSALUE							
Valtion toiminnot							
Kunnan osuudet tielaitoksen hankkeisiin	MENOT	-1 059 875	-800 000	-200 000	-200 000	-525	-630
	TULOT	18 000	200 000	150 000	60 000	0	0
	NETTO	-1 041 875	-600 000	-50 000	-140 000	-525	-630
Kunnallistekniikka							
Kunnallistekniikan rakentaminen	MENOT	-2 448 375	-3 123 000	-4 185 000	-4 185 000	-4 386	-4 070
	TULOT	111 534	200 000	150 000	240 000	300	0
	NETTO	-2 336 841	-2 923 000	-4 035 000	-3 945 000	-4 086	-4 070
Liikunta-alueiden rakentaminen	MENOT	-78 913	-30 000	-90 000	-90 000	-60	-990
	TULOT		0				
	NETTO	-78 913	-30 000	-90 000	-90 000	-60	-990
Muu irtain omaisuus							
Kunnallistekniikan irtaimen omaisuuden hankinta	MENOT	-302 220	-155 000	-95 000	-95 000	-175	-175
	TULOT						
	NETTO	-302 220	-155 000	-95 000	-95 000	-175	-175
MAANKÄYTTÖPALVELUJEN TULOSALUE							
Kiinteä omaisuus							
Maa-alueet							
Kiinteän omaisuuden osto	MENOT	-1 311 657	-500 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000	-1 000
Kiinteän omaisuuden myynti	TULOT	2 180 470	2 800 000	2 800 000	2 800 000	2 800	2 800
	NETTO	868 813	2 300 000	1 800 000	1 800 000	1 800	1 800
Muu irtain omaisuus							
Kaavoitus- ja teknisen lautakunnan irtaimen omaisuuden hankinta, GPS laite (2016)	MENOT	-29 800	-25 000	0		-25	-35
	TULOT	10 500		0	0		
takymetri (2017)	NETTO	-19 300	-25 000	0	0	-25	-35

HANKE	Hankkeen kokonaiskustannukset	TP 2013	Muutettu TA 2014	LTK 2015	TA 2015	2016	2017
TILAPALVELUN TASEYSIKKÖ							
Talonrakennus							
Uudisrakentaminen							
Haimoon koulu ja päiväkot		-1 046 553	-4 460 000				
Kustannukset yhteensä							
Rakentaminen			-4 185 000				
Ensikertainen kalustaminen:							
koulun irtaimisto			-150 000				
päiväkodin irtaimisto			-50 000				
ateria- ja puhdistuspalvelun irtaimisto			-75 000				
Ojakkalan päiväkot		-695 395	-2 120 000				
Kustannukset yhteensä							
Rakentaminen			-1 930 000				
Ensikertainen kalustaminen			-150 000				
päiväkodin irtaimisto							
ateria- ja puhdistuspalvelun irtaimisto			-40 000				
Myrskylänmäen päiväkodin laaj.suunnitelmat		-920 396	-1 870 000				
Kustannukset yhteensä							
Rakentaminen			-1 700 000				
Ensikertainen kalustaminen			-150 000				
päiväkodin irtaimisto							
ateria- ja puhdistuspalvelun irtaimisto			-20 000				
Nummelanharjun koulun purku ja rakentaminen	-13 800 000	-148 999	-1 200 000	-5 000 000	-5 000 000	-7 570	-1 100
Rakentaminen, koulu				-3 000 000	-3 000 000	-4 000	
Rakentaminen, liikuntahalli				-2 000 000	-2 000 000	-2 500	
Nummelanharjun koulun peruskorjaus							-1 000
Ensikertainen kalustaminen, koulu						-500	-100
Ensikertainen kalustaminen, ateria ja puhdistus						-500	
Ensikertainen kalustaminen, liikuntahalli						-70	
Etelä-Nummelan koulukeskus	40-47 miljoonaa	-1 141	-305 000	-100 000	-100 000	-500	-500
Rakentaminen, koulu			-300 000	-100 000	-100 000	-500	-500
Rakentaminen, liikuntahalli							
Ensikertainen kalustaminen, koulu							
Ensikertainen kalustaminen päiväkot							
Ensikertainen kalustaminen, ateria ja puhdistus			-5 000				
Ensikertainen kalustaminen, liikuntahalli							
Vihdin yhteiskoulu	tarkentuu hankesuunnitelmassa			-250 000	-250 000	-250	-7 500
Rakentaminen, koulu				-250 000	-250 000	-250	-6 000
Rakentaminen, liikuntahalli							-1 500
Ensikertainen kalustaminen, koulu							
Ensikertainen kalustaminen, ateria ja puhdistus							
Ensikertainen kalustaminen, liikuntahalli							
Ratapuiston huoltorakennus		-19 710	-150 000				
Uudisrakentaminen yhteensä							
	MENOT	-3 058 889	-10 105 000	-5 350 000	-5 350 000	-8 320	-9 100
	TULOT	0	0	0	0	0	0
	NETTO	-3 058 889	-10 105 000	-5 350 000	-5 350 000	-8 320	-9 100

HANKE	Hankkeen kokonaiskustannukset	TP 2013	Muutettu TA 2014	LTK 2015	TA 2015	2016	2017
Talonrakennus							
Perusparannus ja muutos							
Liikuntarak perusparannus (Uimahalli)			-300 000	-120 000	-120 000	-100	
Nummelan hiihtomaja				-200 000	0		
Nummelan vanhan koulun peruskorjaus	-4 690 000	-10 217	-3 530 000	-1 150 000	-1 150 000		
Kustannukset yhteensä							
Rakentaminen				-1 000 000	-1 000 000		
Ensikertainen kalustaminen				-150 000	-150 000		
Karviainen (Nummelan ja kk:n terveysasemat)		-53 115	-450 000	-450 000	-500 000	-450	-450
Kustannukset yhteensä							
Rakentaminen							
Museon valaistuksen ja aidan uusiminen				-30 000	0		
Kiinteistöjen suunnitelmalliset pienkorjaukset		-115 695	-730 000	-730 000	-730 000	-730	-730
Pihakalustustetarkastus ja korjaus (EU-normit)		-102 292					
Talotekniikka/sisäilmakorjaukset		-275 539					
Turvallisuus/paloturvallisuuskorjaukset		-19 593					
Käyttäjien tilamuutoksia/toiminnan tehostaminen		-95 110					
Kiinteistöjen suunnittelemattomat korjaukset		-200 790					
Perusparannus yhteensä	MENOT	-1 481 140	-5 010 000	-2 680 000	-2 500 000	-1 280	-1 180
	TULOT	0	0		360 000	0	0
	NETTO	-1 481 140	-5 010 000	-2 680 000	-2 140 000	-1 280	-1 180
Muu irtain omaisuus							
Rakennusautomaation	MENOT		-125 000	-125 000	-125 000	-125	-125
ja turvajärj. Uusiminen	TULOT						
	NETTO	0	-125 000	-125 000	-125 000	-125	-125
TILAPALVELUJEN TASEYKSIKKÖ YHTEENSÄ							
	MENOT	-4 540 029	-15 240 000	-8 155 000	-7 975 000	-9 725	-10 405
	TULOT	0	0	0	360 000	0	0
	NETTO	-4 540 029	-15 240 000	-8 155 000	-7 615 000	-9 725	-10 405
VIHDIN VESIHUOLTOLAITOS -LIIKELAITOS							
	MENOT	-981 179	-2 000 000	-2 173 000	-2 173 000	-1 883	-1 893
	TULOT						
	NETTO	-981 179	-2 000 000	-2 173 000	-2 173 000	-1 883	-1 893

RAHOITUSOSA

TULOSLASKELMAN RAHOITUSTULOT JA -MENOT

Verotulot

Verotulojen arviointi perustuu kuntaliiton kuntakohtaiseen verotuloennustekehikkoon. Vuodelle 2015 verotulojen kasvu ennusteen mukaan on 1,8 prosenttia. Kunnallisveron kasvu on ennusteen mukaan 1,9 prosenttia. Kunnallisveron kehitys riippuu veropohjan eli veronalaisten ansiotulojen kehityksestä sekä veroperusteiden muutoksista. Maltillinen palkkaratkaisu ja talouden hidas kasvu vaikuttavat vuoden 2015 ansiotulojen kehitykseen. Taloudellisen epävarmuuden johdosta kasvu saattaa jäädä ennustettua pienemmäksi. Vuonna 2016 kunnallisveron kasvuksi ennustetaan 4,8 % ja vuonna 2015 3,6 %.

Ennusteen mukaan kunnallisveroa kertyy ilman veroprosentin korotusta noin 110 milj. euroa.. Vuodelle 2015 tuloveroprosenttia korotetaan 0,50 prosenttiyksiköllä 20,50 prosenttiin. Korotuksen tuotto vuonna 2015 on noin 2,5 milj. euroa ja myöhempinä vuosina noin 3 milj. euroa. Kunnallisveron tuotoksi vuonna 2015 arvioidaan 112,45 miljoonaa euroa.

Yhteisöveron tuotoksi vuonna 2015 arvioidaan n. 3,4 milj. euroa, jossa on kasvua vuoden 2014 ennusteeseen 3,3 %. Vuodelle 2016 yhteisöveron tuotoksi arvioidaan 3 milj. euroa ja vuodelle 2017 noin 3,2 milj. euroa. Yhteisövero on varsin suhdanneherkkä.

Kiinteistöveroprosentit pidetään vuonna 2015 nykyisinä. Kiinteistöveroprosentit ovat:

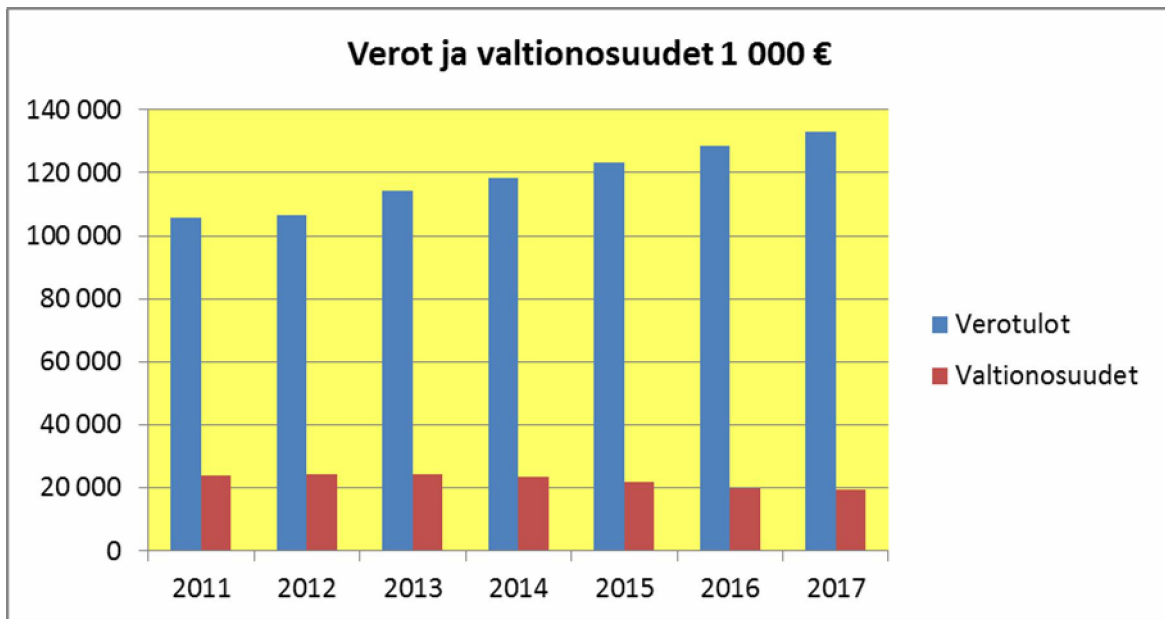
Vakituisesti asutut asuinrakennukset	0,50
Muut asuinrakennukset	1,00
Yleinen kiinteistövero	0,95
Rakentamaton rakennuspaikka	3,00
Yleishyödylliset yhteisöt	0,00

Kiinteistöveron tuotoksi vuonna 2015 arvioidaan 7,35 milj. euroa.

Arvio kunnan kokonaisverotuloista on n. 123,2 milj. euroa, jossa on nousua vuoden 2014 ennustetusta toteumasta 4 %.

Valtionosuudet

Valtionosuuksia kertyy vuonna 2014 noin 23,6 milj. euroa. Valtionosuusjärjestelmän muutos vähentää vuonna 2015 Vihdin valtionosuuksia 50 euroa/asukas eli noin 1,45 milj. euroa ja vuonna 2016 vielä noin 1,3 milj. euroa. Lisäksi valtionosuusleikkaukset vähentävät valtionosuuksia, leikkaukset jatkuvat myös vuoden 2015 jälkeen. Valtionosuuksissa kompensoidaan (lisätään ja vähennetään) kunnille verotukseen tehtyjen muutosten vaikutusta. Vuoden 2015 valtionosuuksien tuottoarvio on alustavan laskelman mukaan 21,7 milj. euroa, muutos vuoteen 2014 on -8 %.

Korkotuotot ja muut rahoitustuotot

Korkotuottoja sijoituksista ja talletuksista arvioidaan saatavan 46 000 euroa.

Muita rahoitustuottoja on arvioitu kertyvän 815.000 euroa. Tässä summassa on mukana oman pääoman korko vesihuoltolaitokselta 393 000 euroa. Muita tulolähteitä tässä ovat osingot ja osuuspääoman korot sekä peruspääoman korko kuntayhtymiltä.

Korkokulut ja muut rahoituskulut

Kunnan lainojen korkokuluiksi vuonna 2015 arvioidaan 1,5 milj. euroa. Kunnan pitkäaikaisista lainoista n. 46 prosenttia on kiinteäkorkoisia ja loput vaihtuvakorkoisia lainoja. Koko lainakanasta kiinteäkorkoisia lainoja on noin 29 %. Korkotason arvioidaan nousevan lievästi vuodesta 2014, mutta pysyvän kuitenkin alhaisella tasolla. Riski voimakkaaseen korkojen nousuun edellyttäisi talouden elpymistä tai inflaation voimistumista. Talousarviossa lähdetään siitä, että lyhytaikaista rahoitusta käytetään ensisijaisesti likviditeetin hallintaan, mutta jossain määrin lyhytaikaisella lainalla siirretään pitkäaikaisten lainojen ottoa.

Suunnittelukaudella korkokulut nousevat lainakannan nousun johdosta. Nousu pysyy kuitenkin melko kohtuullisena, koska tämän hetken näkymän mukaan uusien nostettavien lainojen korko on matalampi kuin vanhempien koko ajan lyhennettävien lainojen korko. Jossain vaiheessa korkotaso kuitenkin nousee ja silloin korkokuluihin tulee merkittävä nousu.

Muihin rahoituskuluihin on varattu 493.000 euroa. Kyseessä ovat lähinnä lainoihin liittyvät muut kuin korkokulut, luottotappiot ja valtionosuustulojäämien poistot yms. ja vesihuoltolaitoksen puolella korvaus peruspääomasta 393 000. Talousarviossa kunnan ja vesihuoltolaitoksen keskinäiset erät ovat menona ja tulona. Tilinpäätösvaiheessa nämä erät eliminoidaan.

Satunnaiset tuotot ja kulut

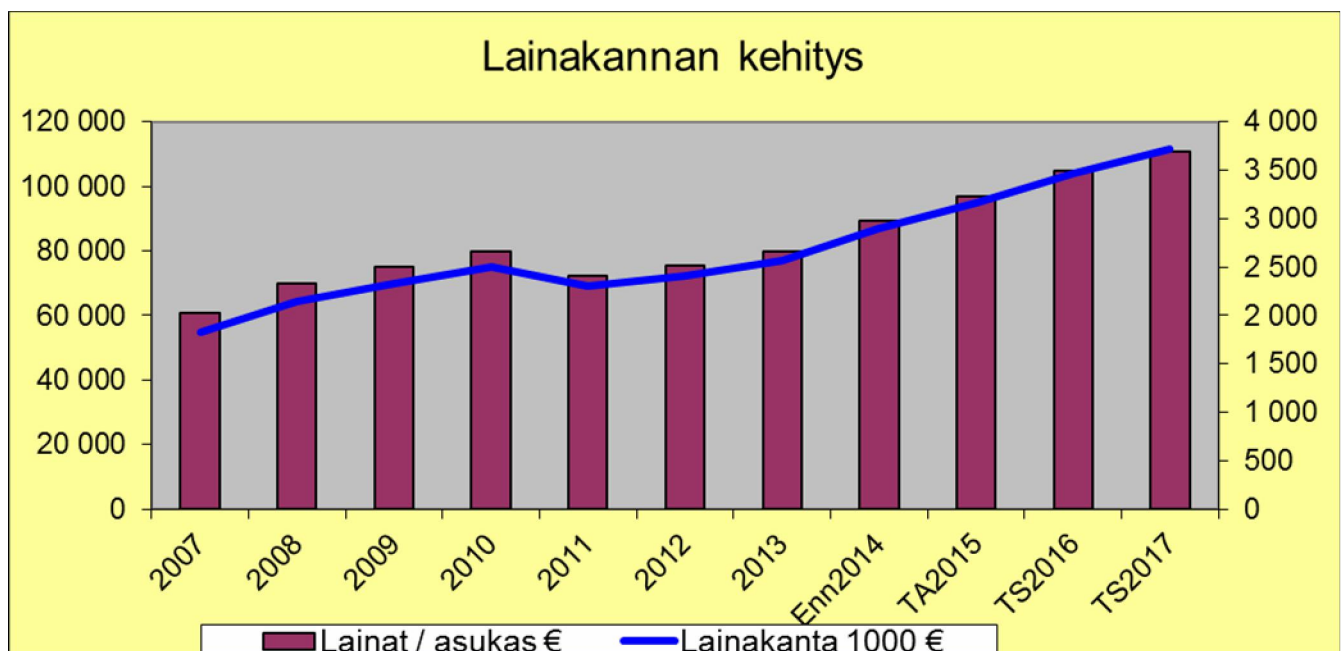
Talousarvioon ei ole merkitty satunnaisia tuottoja tai kuluja. Satunnaiset tuotot tai kulut muodostuvat normaalista poikkeavista omaisuuden myyntivoitoista tai tappioista sekä muista normaalista poikkeavista satunnaisista tuotoista tai kuluista. Satunnaisia tuottoja tai kuluja saattaa suunnittelukaudella syntyä lakkautettavien koulujen myynnistä. Näihin ei ole taloussuunnitelmassa kuitenkaan merkitty arvioita.

RAHOITUSLASKELMAN RAHOITUSTULOT JA -MENOT

Lainakannan muutokset

Uutta talousarviolainaa esitetään talousarviossa nostettavaksi 35 milj. euroa vuonna 2015. Samanaikaisesti lyhytaikaista lainaa vähennetään 15,6 milj. euroa, joten kokonaisuutena uuden lainan määrä on 19,4 milj. euroa. Koko suunnittelukaudelle on lainanottoa merkitty 62,7 milj. euroa. Lainojen lyhennykset ovat vuonna 2015 n. 10,2 milj. euroa ja koko suunnittelukaudella n.37,8 milj. euroa. Tämä merkitsee sitä, että kunnan lainamäärä nousee talousarviovuotena ja suunnitelmavuosina 24,9 milj. euroa. Lainamäärän kehitys asukasta kohden näkyy jäljempänä olevasta kuviosta. Sen mukaan vuoden 2017 lopussa talousarviolainaa on 3 690 euroa asukasta kohden. Tällainen lainakannan kehitys toteutuessaan heikentää kunnan talouden perustuksia vakavasti ja pitkäksi aikaa.

Vuosina 2013 ja 2014 ei nostettu pitkäaikaista lainaa, vuoteen 2015 siirrytään melko korkealla lyhytaikaisen lainan määrällä. Tästä syystä kunnanhallituksen vuoden 2015 pitkäaikaisen lainan ottovaltuus tulee olla talousarvion rahoituslaskelmassa merkittävä korkeampi. Kunnanhallituksella on talousarviovuoden aikana oikeus ottaa uutta pitkäaikaista lainaa 45 milj. euroa. Kunnanhallituksella on oikeus ottaa lyhytaikaista lainaa (laina-aika enintään vuosi) siten, että lyhytaikaista lainaa on samanaikaisesti käytettävissä enintään 45 milj. euroa.

Rahavarojen muutos

Talousarvio osoittaa rahavarojen muutoksena -54 564 euroa, joka muodostuu varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirran ja rahoitustoiminnan nettorahavirran erotuksesta.

Rahoituslaskelma 2015 – 2017, vesihuoltolaitos ei mukana

	TP 2013 €	TA 2014 €	Ennuste 2014 €	TA 2015 €	TS 2016 1000 €	TS 2017 1000 €
Varsinaisen toiminnan ja investointien rahavirta						
Tulorahoitus	2 256 963	542 720	1 750 000	2 427 436	4 021	6 161
Vuosikate	4 019 184	3 202 720	3 250 000	4 587 436	6 221	8 361
Satunnaiset erät	415 862					
Tulorahoituksen korjauserät	-2 178 083	-2 660 000	-1 500 000	-2 160 000	-2 200	-2 200
Investoinnit	-6 930 795	-17 508 000	-17 400 000	-10 680 000	-13 296	-14 965
Pysyvien vastaavien investoinnit	-10 189 722	-20 708 000	-19 800 000	-14 340 000	-16 596	-17 965
Rahoitusosuudet investointimenoihin	109 534	400 000	400 000	660 000	300	
Pysyvien vastaavien myyntituotot	3 149 393	2 800 000	2 000 000	3 000 000	3 000	3 000
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	-4 673 832	-16 965 280	-15 650 000	-8 252 564	-9 275	-8 804
Rahoitustoiminnan rahoitusvirta						
Antolainauksen muutokset	-18 620	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten lisäykset	-19 461	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	841	0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset	4 830 534	14 330 000	9 830 000	8 230 000	9 100	7 600
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	25 500 000	0	35 000 000	21 300	22 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-10 169 466	-11 170 000	-10 170 000	-11 170 000	-12 200	-14 400
Lyhytaikaisten lainojen muutos	15 000 000		20 000 000	-15 600 000		
Oman pääoman muutokset	251 613					
Muut maksuvalmiuden muutokset	2 009 321	0	1 100 000	0	0	0
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	7 072 848	14 330 000	10 930 000	8 230 000	9 100	7 600
Rahavarojen muutos	2 399 016	-2 635 280	-4 720 000	-22 564	-175	-1 204

Rahoituslaskelma 2015 – 2017, vesihuoltolaitos mukana

	TP 2013 €	TA 2014 €	Ennuste 2014 €	TA 2015 €	TS 2016 1000 €	TS 2017 1000 €
Varsinaisen toiminnan ja investointien rahavirta						
Tulorahoitus	3 589 202	1 993 720	2 850 000	3 948 436	5 594	7 773
Vuosikate	5 351 423	4 653 720	4 350 000	6 108 436	7 794	9 973
Satunnaiset erät	415 862	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-2 178 083	-2 660 000	-1 500 000	-2 160 000	-2 200	-2 200
Investoinnit	-7 911 974	-19 508 000	-18 800 000	-12 853 000	-15 179	-15 958
Pysyvien vastaavien investoinnit	-11 170 901	-22 708 000	-21 200 000	-16 513 000	-18 479	-18 958
Rahoitusosuudet investointimenoihin	109 534	400 000	400 000	660 000	300	
Pysyvien vastaavien myyntituotot	3 149 393	2 800 000	2 000 000	3 000 000	3 000	3 000
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	-4 322 772	-17 514 280	-15 950 000	-8 904 564	-9 585	-8 185
Rahoitustoiminnan rahoitusvirta						
Antolainauksen muutokset	841	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten lisäykset	0	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	841	0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset	4 825 278	14 330 000	9 830 000	8 230 000	9 100	7 600
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	25 500 000	0	35 000 000	21 300	22 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-10 174 722	-11 170 000	-10 170 000	-11 170 000	-12 200	-14 400
Lyhytaikaisten lainojen muutos	15 000 000		20 000 000	-15 600 000		
Oman pääoman muutokset	251 613					
Muut maksuvalmiuden muutokset	1 644 056	0	1 500 000	620 000	500	500
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	6 721 788	14 330 000	11 330 000	8 850 000	9 600	8 100
Rahavarojen muutos	2 399 016	-3 184 280	-4 620 000	-54 564	15	-85
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT						
Investointien tulorahoitus %	48,4	21 %	21 %	39 %	43 %	53 %
Pääomamenojen tulorahoitus %	25,2	14 %	14 %	22 %	25 %	30 %
Lainanhoitokate	0,58	0,719	0,656	0,887	1,012	1,054
Lainakanta 1000€	76 972	91 302	86 802	95 032	104 132	111 732
Lainaa /asukas	2 661	3 138	2 983	3 232	3 490	3 690
Asukasluku	28 929	29 100	29 100	29 400	29 840	30 280

VIHDIN VESIHUOLTOLAITOS -LIIKELAITOS

Toiminta-ajatus

Vihdin Vesi tuottaa ja toimittaa asiakkailleen hyvää ja laatuvaatimukset täyttävää talousvettä ja huolehtii asiakkaiden viemäriverisien käsittelystä ja poisjohtamisesta. Hyvä asiakaspalvelutaso tuotetaan ympäristövaikutuksia vähentäen parantamalla tekniikkaa ja varmistamalla toimintaa kohtuullisin kustannuksin.

Ydintehtävät

Toiminta-ajatuksen toteuttamiseksi laitoksen ydintehtäviin kuuluu vedentuotanto käsittelyineen ja vesihuoltoverkostojen ylläpito sekä jätevesien käsittelystä huolehtiminen.

Toiminnan rahoitus

Laitoksen talouden perusta on asiakkaille tarjottavista palveluista saatavat maksutulot. Omistaja haluaa myös kohtuullista tuottoa sijoittamalleen pääomalle.

Valvonta

Vesihuoltolaitoksen valvonta on jaettu kolmeen selvästi toisistaan erillään olevaan osaan. Vesihuollon terveysvaikutuksia valvovat ympäristöterveydenhuollon viranomaiset. Vesihuollon ympäristövaikutuksia valvovat ympäristövalvontaviranomaiset. Vesihuoltoa liike- ja palvelutoimintana valvoo kunnanhallitus, liikelaitoksen johtokunta sekä kunnan tekninen ja ympäristöjohtaja.

Henkilöstön osaaminen ja valmentava johtavuus

Henkilöstö on ammattitaitoista ja osaamista kehitetään suunnitelmallisesti ja sitä hyödynnetään monipuolisesti. Henkilöstön osaamista, työhyvinvointia ja työssäjaksamista arvostetaan. Työhyvinvoinnin edistämiseksi tehdään uusi TyHy -toimintasuunnitelma. Valmentava johtajuus tukee toiminnan tavoitteita ja osaamisen kehittämistä sekä yhteistoiminnallisuutta.

Haja-asutuksen vesihuolto

Uusien vesiosuuskuntien toimihenkilöille tarjotaan asiantuntija-apua. Strategiamme mukaan laitoksen resurssit ohjataan kuitenkin ensisijaisesti verkostoveden laadun ja puhdistamoiden hyvän tuloksen varmistamiseen.

Lähiajan näkymät

Palvelulaadun nostamiseksi tehty pitkäjännitteinen työ ei saa valua hukkaan, säästötoimenpiteitä vesilaitoksen toimintakuluihin ei voi tehdä vaan on löydettävä kannattavia lisäpalveluita sprinkleri- ja hulevesisopimusten avulla. Varoja toiminnan hyvän tason turvaamiseksi on osoitettava riittävästi myös jatkossa, vaikkakin kulut nousisivat keskimääräistä nopeammin. Talousveden laatuvaatimusten täyttämisen varmistaminen ja jätevesien puhdistaminen hyvin myös jatkossa ovat laitoksen tärkeimmät tehtävät asiakasta unohtamatta. Ympäristövaikutukset puhdistamotoiminnasta on selvitetty YVA:ssa. Tehdään jätevesipuhdistuksen suunnitelmat sen pohjalta. Suunnitelmissa huomioidaan tarkemmin myös riskit. MBR-tekniikan käyttö Vihdin Veden jätevesien puhdistuksen typenpoiston tehostamiseksi arvioidaan saatujen tutkimustulosten perusteella. Selvitetään nykytilanteen mukainen kustannustaso sille, jos jätevedet johdetaan Espooseen tai jos jätevedet puhdistetaan paikallisesti. Paikallinen käsittely saattaa olla paras vaihtoehto niin meidän asiakkaiden kuin ympäristömmekin (Itämeri) kannalta. Luontolan vedenottamon kapasiteetti lisääntyy uusilla aktiivihiiisuodattimilla.

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Huolehtiva ja houkutteleva työnantaja
TAVOITE 2015	Vihdin Vesi huolehtii työntekijöiden työhyvinvoinnista varhaisella puuttumisella. Parannetaan työtyytyväisyyttä työyhteisössä ja- kamalla tietoa muiden osaaminen ja toiminta huomioiden.
TAVOITE 2017	Tehdään uudet TyHy suunnitelmat vuoden 2015 kehitysiltapäivä -toteutusmallin kokemusten pohjalta.
TOIMENPIDE	TyHy toimintasuunnitelma 2015: Kehitysiltapäivät (vapaamuotoi- set pohdinnat/keskustelut) esim. tiedonkulkuun/ tilojen toiminnal- lisuuteen/ töiden suunnitteluun/ työtapoihin/ asiakaskontaktointiin ja muihin ajankohtaisiin ratkaisua vaativiin asioihin liittyen. Tämä on yhteisesti päätetty työtyytyväisyyden parantamiseen liittyen. Täten kehitetään yhteistoiminnallisuutta.
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Arvioidaan yhteisesti sovittujen/päätettyjen ratkaisukokeilujen ja toimenpiteiden toteutumista. Asiat liitetään työpaikkakokouksen muistioon. Toimenpiteitä seurataan henkilökohtaisissa kehitys- keskusteluissa sekä työpaikkakokouksissa, seuranta on täten jatkuvaa. Tavoitteeksi otetaan vähintään kolme yhteistä pohdin- tatilaisuutta vuodessa.
EDELLISET TOTEUMAT	TyHy 2014 syksyllä
ENNUSTE/TOTEUMA	
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Turvallinen ja vetovoimainen ympäristö
TAVOITE 2015	Päätetään Vihdin jätevesien tulevien vuosien käsittelypaikka..
TAVOITE 2017	Suunnitelmien pohjalta on ryhdytty toimenpiteisiin Vihdin jäteve- sien käsittelypaikan toteuttamiseen. Toimenpiteissä huomioidaan ympäristöriskit.
TOIMENPIDE	Tehdään jätevesipuhdistuksen YVA:n pohjalta suunnitelmat, joissa huomioidaan myös ympäristöriskit. MBR-tekniikan käyttö Vihdin Veden jätevesien puhdistuksen typenpoiston tehostami- seksi arvioidaan vuosilta 2014 - 2015 saatujen tutkimustulosten perusteella.
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Valitaan Vihdin jätevesien tuleva käsittelypaikka sellaisilla perus- teilla että sen toiminta on ympäristön kannalta kestäväällä perus- talla. Päätöksessä pitää ottaa huomioon myös se, että kustan- nukset pysyvät kohtuullisena.
EDELLISET TOTEUMAT	YVA selvitys valmis 2014
ENNUSTE/TOTEUMA	
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Terve kuntatalous
TAVOITE 2015	Liiketoiminnan tulos ylijäämäinen
TAVOITE 2017	Liiketoiminnan tulos ylijäämäinen
TOIMENPIDE	Talousarvion laadinta sekä toteutuksen seuranta. Sprinklerisopimukset 2014 alkaen. Maksutaksan tarkistus. Hulevesijärjestelmiin liittyvä laskutus Vihdin Vedelle 2015 alkaen
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Liiketoiminnan tulos vuosilta 2014 ja 2015 ylijäämäinen Oman pääoman tuottoastetavoite on 3 %, joka v. 2013 omasta pääomasta laskettuna on n. 393 000 €. Ylijäämätavoite on 421 000 €. Voittoprosentti 10,2 %, sijoitetun pääoman tuotto 5,9 %
EDELLISET TOTEUMAT	Liiketoiminnan tulos vuodelta 2013 oli 285 500 €
ENNUSTE/TOTEUMA	
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	

Vihdin vesi					
TULOSLASKELMA					
	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
	€	€	€	€	€
Liikevaihto	3 812 255	4 044 000	4 117 000	4 190 000	4 263 000
Liiketoiminnan muut tuotot	3 275	0	0	0	0
yht.	3 815 530	4 044 000	4 117 000	4 190 000	4 263 000
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat:					
-ostot tilikauden aikana	-607 181	-680 000	-695 000	-700 330	-725 660
-varast. lisäys (+) tai vähennys (-)	0	0	0	0	0
Palvelujen ostot	-919 830	-864 000	-864 000	-864 000	-864 000
yht.	-1 527 011	-1 544 000	-1 559 000	-1 564 330	-1 589 660
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot					
Henkilösivukulut					
yht.	-587 801	-670 000	-649 000	-654 000	-664 000
(kate)	1 700 718	1 830 000	1 909 000	1 971 670	2 009 340
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 046 682	-1 100 000	-1 100 000	-1 164 000	-1 164 000
Arvonalentumiset	0	0	0	0	0
yht.	-1 046 682	-1 100 000	-1 100 000	-1 164 000	-1 164 000
Liiketoiminnan muut kulut yht.	-36 913	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000
Liikeliikelyjä (-alijäämä)	617 123	710 000	789 000	787 670	825 340
Liikeliikelyjä % liikevaihdosta	16,19 %	17,56 %	19,16 %	18,80 %	19,36 %
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot kunnalta	29 343	20 000	20 000	10 000	10 000
Rahoitusavustus kunnalta					
Muut rahoitustuotot	8 608	5 000	5 000	5 000	5 000
Kunnalle maksetut korkokulut	0	0	0	0	0
Muille maksetut korkokulut	-515				
Korvaus peruspääomasta	-369 003	-384 000	-393 000	-393 000	-393 000
Muut rahoituskulut	0	0	0	0	0
yht.	-331 567	-359 000	-368 000	-378 000	-378 000
Ylijäämä/alij. ennen satun.eriä	285 556	351 000	421 000	409 670	447 340
Satunnaiset tuotot ja -kulut					
Ylijäämä/alijäämä ennen varauksia	285 556	351 000	421 000	409 670	447 340
Tilikauden ylijäämä	285 556	351 000	421 000	409 670	447 340
* henkilöstömenoista vähennetty 21 000 euroa vuoden 2015 henkilöstösäästönä					
Sijoitetun pääoman tuotto	5,00	5,47	5,87	5,62	5,71
Voitto %	7,49	8,68	10,23	9,78	10,49

Vihdin Vesi					
INVESTOINNIT					
	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
	€	€	€	€	€
Vedenottamot ja vesitornit					
Nummelan vesitorni	0	0	40 000	0	0
Kirkonkylän vesitorni	0	0	0	20 000	30 000
Lankilan vedenottamo	0	0	0	0	
Lautojan vedenottamo	0	50 000	80 000	0	0
Luontolan vedenottamo	4 043	400 000	100 000	0	0
Isolähteen vedenottamo	0	0	0		0
Yhteensä	4 043	450 000	220 000	20 000	50 000
Vesi- ja viemäriverkostot	865 094				
uudisrakentaminen		910 000	1 180 000	1 100 000	1 100 000
saneeraus mm. vuotovesikorj.		100 000	150 000	100 000	150 000
Yhteensä	865 094	1 010 000	1 330 000	1 200 000	1 250 000
Jätevedenpumppaamot					
Vanh. pumppaamojen saneer.	60 193	20 000	30 000	30 000	30 000
uudet pumppaamot	12 410	20 000	20 000	20 000	20 000
Yhteensä	72 603	40 000	50 000	50 000	50 000
Jätevedenpuhdistamot			593 000	593 000	173 000
KK:n jv-puhdistamon laaj.	3 318	0			0
KK:n jv puhd. Nitrifikaatioprosess	20 376				
N:lan jv-puhdistamon saneeraus (koelaitos typenpoistoon)	11 487	500 000			
Yhteensä	35 181	500 000	593 000	593 000	173 000
Siirtoviemäri -> Espoo	0	0	0	0	0
Irtaimistoinvestoinnit ym.					
Viemärihuoltoauto	0	0	0	0	0
Vesihuoltoauto	0	0	50 000	0	0
Liittymismaksut	4 258	0	0	0	0
Yhteensä	4 258	0	50 000	0	10 000
INVESTOINNIT YHTEENSÄ	981 179	2 000 000	2 173 000	1 883 000	1 893 000

Vihdin Vesi					
RAHOITUSLASKELMA					
	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
	€	€	€	€	€
Toiminnan rahavirta					
Liikelyljäämä (-alijäämä)	617 123	710 000	789 000	787 670	825 340
Poistot ja arvonalentumiset	1 046 682	1 100 000	1 100 000	1 164 000	1 164 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-331 566	-359 000	-368 000	-378 000	-378 000
Muut tulorahoituksen korjauserät	0	0	0	0	0
yht.	1 332 239	1 451 000	1 521 000	1 573 670	1 611 340
Investointien rahavirta					
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-981 179	-2 000 000	-2 173 000	-1 883 000	-1 893 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0	0
Käyttöomaisuuden myyntitulot	0	0	0	0	0
yht.	-981 179	-2 000 000	-2 173 000	-1 883 000	-1 893 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	351 060	-549 000	-652 000	-309 330	-281 660
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Muilta saat. pitkäaik. lainojen väh.	-5 256	-5 256	-5 256	-5 256	-5 256
Kunnalta saat. lyh.aik. lainojen muut.	0	0	0	0	0
Muilta saat. lyhytaik. lainojen muutos	0	0	0	0	0
yht.	-5 256	-5 256	-5 256	-5 256	-5 256
Oman pääoman muutokset					
Peruspääoman muutos	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Vaihto-omaisuuden muutos	4 083	0	0	0	0
Saamisten muutos muilta	308 918	0	0	0	0
Saamisten muutos kunnalta	-1 191 625	-170 744	148 256	-9 414	-37 084
Liittymismaksujen muutos	429 564	600 000	430 000	330 000	330 000
Liittymismaksujen muutos kunnalta	19 461	50 000	20 000	15 000	15 000
Korott.velk.muutos muilta	51 762	20 000	50 000	0	0
Korott.velk. muutos kunnalta	32 033	55 000	9 000	-21 000	-21 000
yht.	-345 804	554 256	657 256	314 586	286 916
Rahoituksen rahavirta	-351 060	549 000	652 000	309 330	281 660
Rahavarojen muutos	0	0	0	0	0